

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2010 ж. 20 тамыздағы № 422 бұйрығымен бекітілген
нысанға сәйкес бұқаралық ақпарат құралдарында
жариялану мақсаты үшін
2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары

МАЗМҰНЫ

	Бет
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ	2-3
Шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары	
Шоғырландырылған бухгалтерлік баланс (№1 нысан)	4-5
Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есеп (№2 нысан)	6-7
Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп (№3 нысан)	8-10
Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп (№4 нысан)	11-14
Шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына түсіндірме жазба	15-93

**2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН
ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ
ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ**

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компания және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») 2014 ж. 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Комитет жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 ж. 20 тамыздағы № 422 бұйрығымен бекітілген жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептілігінің нысандарына («№ 422 Бұйрық») сәйкес дайындауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Топ қызметінің шоғырландырылған қаржылық жағдайы мен шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- №422 бұйрықпен бекітілген қаржылық есептіліктің нысанына, сондай-ақ ХҚЕС негізінде дайындалынған шоғырландырылған қаржылық есептілігіне сәйкестігіне; және
- Топтың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Топтың басшылығы сондай-ақ:

- Топтың барлық кәсіпорындарында тиімді, әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- есепке алуды Топтың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы жөніндегі жеткілікті, әрі дәл ақпаратты беруге және жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарының №422 бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептіліктің нысанына сәйкестігін қамсыздандыруға және шоғырландырылған қаржылық есептің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті бухгалтерлік есеп заңнамасы мен ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Топ активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтау және болдырмауға жауапты.

Топ басшылығы 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына 2015ж. 13 наурызда қол қойды.

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

2015 ж. 13 наурыз

Ш.С. Омарбекова
Вице-президент

2015 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз

ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОРЛАР ЕСЕБІ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның Директорлар кеңесі мен Акционеріне:

Біз 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күні аяқталған жыл іші №1, №2, №3, №4 нысандардан, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен басқа да түсіндірме ақпаратты камтитын түсіндірме жазбадан тұратын қоса берілген «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі «Топ») шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына аудит жүргіздік. Басшылық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 ж. 20 тамыздағы №422 бұйрығына сәйкес дайындады.

Басшылық жауапкершілігі

Басшылық осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы Министрінің 2010 ж. 20 тамыздағы №422 бұйрығына сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылық ықылассыз іс-қимылдар немесе кателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылықсыз шоғырландырылған қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Аудиторлар жауапкершілігі

Біздің жауапкершілігіміз осы шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары туралы өзіміз жүргізген аудит негізінде пікір білдіруден тұрады. Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттар аудиторлардың әдеп нормаларын сақтауын, сондай-ақ аудиттің шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды түрде сенімді болатындай етіп жоспарлануы мен жүргізілуін талап етеді.

Аудит шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарындағы сандық көрсеткіштерді және ондағы ақпараттың ашылуын растайтын аудит дәлелдерін алу үшін қажет рәсімдерді өткізуден тұрады. Рәсімдерді таңдау ықылассыз іс-қимылдардың немесе кателердің салдарынан шоғырландырылған қаржылық есептілігі нысандарының елеулі бұрмалануы катерін бағалауды қосқанда, аудиторлардың кәсіби пайымдауларына тәуелді. Мұндай тәуекелдерді бағалау барысында аудитор ішкі бақылау жүйесін оның тиімділігі туралы пікір айту үшін емес, жағдайларға әйкес келетін аудит рәсімдерін әзірлеу үшін шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын жасау және нақтылаудың ішкі бақылау жүйесін қарастырады. Аудитке сондай-ақ қолданылған есеп саясатының тиісті сипаты мен басшылық жасаған бухгалтерлік болжамдардың негізділігін бағалау, сондай-ақ шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарының жалпы ұсынылуын бағалау кіреді.

Делойт атауы бір немесе бірнеше кез келген «Делойт Туш Томацу» тобына кіретін заңды тұлғалардың біріне қатысты, оның қатысушыларының жауапкершілігі олар кепілдік берген көлеммен шектелетін, Ұлыбритания заңнамасына сәйкес тіркелген жеке компания болып табылады, әр сондай заңды тұлға жеке және тәуелсіз заңды тұлға болып табылады. «Делойт Туш Томацу Лимитед» тобының және оған кіретін заңды тұлғалардың заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/about. «Делойт» ТМД заңды құрылымы туралы ақпарат келесі сайтта көрсетілген: www.deloitte.com/ru/about

«Делойт Туш Томацу Лимитед» мүшесі

Пікір

Біздің пікірімізше, 2014 жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары барлық елеулі аспектілерде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 ж. 20 тамыздағы №422 Бұйрығына сәйкес дайындалған.

Шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын дайындау негізі және пайдаланудағы шектеулер

Пікірімізге өзгертулер енгізбей, біз қоса беріліп отырған шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын дайындаудың негізі көрсетілген 2 Ескертуге назар аударамыз. Есептіліктің шоғырландырылған нысандары Топ Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2010 ж. 20 тамыздағы №422 Бұйрығының талаптарын орындауы үшін дайындалған. Соған байланысты, есептіліктің шоғырландырылған нысандары басқа мақсаттар үшін жарамсыз болуы мүмкін.

Басқа деректер

Топ 2014 ж. іші шоғырландырылған қаржылық есептілігін Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындады. Біз осы есептілік бойынша аудиторлық пікірді 2015 ж. 13 наурызда шығардық.

Александр Дорофеев
Тапсырма бойынша серіктес
Ресей Федерациясының
Білікті аудитору
2002 ж. 28 ақпандағы
№78586 біліктілік куәлігі
Ресей Федерациясы

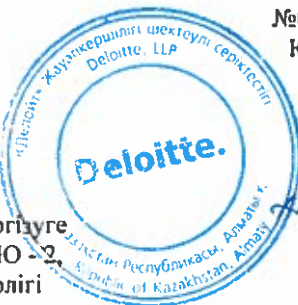

Дәулет Қуатбеков
Орындаушы аудитор
Қазақстан Республикасының
Білікті аудитору
2002 ж. 15 ақпандағы
№0000523 біліктілік куәлігі
Қазақстан Республикасы

DELOITTE, LLP

«Делойт» ЖШС

Қазақстан Республикасы бойынша аудит жүргізуге
құқығы бар №0000015 лицензиясы, түрі МФО - 2,
Қазақстан Республикасының Қаржы министрілігі
2006 ж. 13 қыркүйекте берген

Нұрлан Бекенов
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

2015 ж. 13 наурыз
Алматы, Қазақстан

**2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС**

№1 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

мың теңге

АКТИВТЕР	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	86,552,218	85,855,902
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	011	-	-
Туынды қаржы құралдары	012	676,213	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	013	-	-
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері	015	38,077,081	40,428,971
Қысқа мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	016	10,956,461	9,465,552
Ағымдағы табыс салығы	017	2,129,314	2,194,087
Қорлар	018	34,814,915	37,723,901
Басқа да қысқа мерзімді активтер	019	108,429,739	89,725,472
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010 жолдан 019 жолды қоса алғанда сомасы)	100	281,635,941	265,393,885
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	67,283,089	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	110	78,821	726,523
Туынды қаржы құралдары	111	4,001,783	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	112	-	-
Өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	113	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері	114	-	1,922,971
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек	115	-	-
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	116	37,385,616	26,690,364
Инвестициялық мүлік	117	6,931,262	7,296,492
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	118	1,787,349,090	1,697,406,504
Биологиялық активтер	119	-	-
Барлау және бағалау активтері	120	-	-
Матерналдық емес активтер	121	12,566,300	9,564,865
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	123	638,221,609	478,475,668
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110 жолдан 123 жолды қоса)	200	2,486,534,481	2,222,083,387
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		2,835,453,511	2,487,477,272

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (жалғасы)

№1 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

мың теңге

МІНДЕТТЕМЕ ЖӘНЕ КАПИТАЛ	Жол коды	Есептік кезеңнің аяғында	Есептік кезеңнің басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Неснелер	210	42,676,856	34,868,844
Туынды қаржы құралдары	211	-	-
Басқа да қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері	212	3,565,468	2,316,803
Қысқа мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	213	109,606,326	95,402,317
Қысқа мерзімді резервтер	214	29,235,914	29,204,088
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	215	732,921	1,339,275
Қызметкерлерге сыйақылар	216	14,689,975	13,918,861
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	217	63,441,463	66,196,464
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210 жолдан 217 жолды қоса алғанда сомасы)	300	263,948,923	243,246,652
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	33,586,965	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Неснелер	310	355,121,763	295,369,338
Туынды қаржы құралдары	311	-	-
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері	312	456,561,664	341,477,053
Ұзақ мерзімді сауда және басқа да кредиторлық берешек	313	-	-
Ұзақ мерзімді резервтер	314	48,601,265	25,010,252
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	315	240,880,392	225,465,889
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	316	27,178,832	27,737,065
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса)	400	1,128,343,916	915,059,597
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	793,329,985	713,932,991
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412	-	-
Резервтер	413	(782,574)	(144,081)
Бөлінбеген пайда (отелмеген залал)	414	600,970,019	601,316,737
Аналық ұйымның меншік нелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғанда сомасы)	420	1,393,517,430	1,315,105,647
Бақыламайтын меншік нелерінің үлесі	421	16,056,277	14,065,376
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	1,409,573,707	1,329,171,023
Баланс (300 жол +301 жол+400 жол +/- 500 жол)		2,835,453,511	2,487,477,272

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

Ш. С. Омарбекова
Вице-президент

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз

2015 ж. 13 наурыз

2015 ж. 13 наурыз

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

№2 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

мың теңге

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезенге	Алдағы кезенге
Түсім	010	881,246,579	870,198,578
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	(634,172,853)	(575,433,419)
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	012	247,073,726	294,765,159
Сату бойынша шығындар	013	(26,614)	(18,957)
Әкімшілік шығындар	014	(83,508,835)	(90,127,939)
Басқа шығындар	015	-	-
Басқа табыстар	016	-	-
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	163,538,277	204,618,263
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	021	10,521,364	5,493,553
Қаржыландыру бойынша шығындар	022	(46,702,065)	(36,901,326)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	45,324	(4,269,149)
Басқа да операциялық емес табыстар	024	5,750,172	4,158,041
Басқа да операциялық емес шығындар	025	(73,007,933)	(8,839,834)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020 жолдан 025 жолды қоса алғанда)	100	60,145,139	164,259,548
Табыс салығы бойынша шығындар	101	(21,086,274)	(36,594,179)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100 жол – 101 жол)	200	39,058,865	127,665,369
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	(5,502,074)	(9,229,803)
Мыналарға қатысты жыл іші пайда: (200 жол + 201 жол):	300	33,556,791	118,435,566
аналық ұйымның меншік иелері		30,397,462	115,627,571
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		3,159,329	2,807,995
Басқа да жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400	(895,506)	(3,839,876)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды қайта бағалау	410	-	-
Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау	411	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	412	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	413	(257,013)	(3,808,063)
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына табыс салығы мөлшерлемесін өзгерту тиімділігі	414	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	415	-	-
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	416	(638,493)	(31,813)
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417	-	-
Басқа да жиынтық пайданың басқа да құрауыштары	418	-	-
Пайда (залал) құрамында қайта сыныптау кезіндегі түзету	419	-	-
Басқа да жиынтық пайда құрауыштарының салықтық тиімділігі	420	-	-

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

№2 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезеңге	мың теңге
			Алдағы кезеңге
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	32,661,285	114,595,690
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
аналық ұйымның меншік иелері		29,501,956	111,787,767
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		3,159,329	2,807,923
Акцияға арналған пайда:	600	62	235
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		73	254
тоқтатылған қызметтен		(11)	(19)
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен			
тоқтатылған қызметтен			

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

Ш. С. Омарбекова
Вице-президент

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз

2015 ж. 13 наурыз

2015 ж. 13 наурыз

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП
(тура әдіс)

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	Есептік кезен үшін	мың теңге
			Алдағы кезен үшін
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	906,570,264	904,839,239
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	-	-
басқа да табыс	012	843,783,943	837,968,863
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	34,093,776	40,981,595
сактандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	4,488,927	5,020,020
басқа да түсімдер	016	24,203,618	20,868,761
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	(701,944,477)	(648,197,683)
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	(290,257,689)	(260,593,787)
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	(4,821,621)	(4,223,354)
енбек акыны төлеу бойынша төлемдер	023	(200,218,090)	(194,648,128)
сыйақы төлемдері	024	(43,109,409)	(41,399,092)
сактандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	(98,140,241)	(89,147,850)
басқа да төлемдер	027	(65,397,427)	(58,185,472)
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	204,625,787	256,641,556

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

(тура әдіс)

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	мың теңге	
		Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 051 жолды қоса алғанда сомасы)	040	88,538,927	62,286,261
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сату	041	460,401	1,392,402
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
басқа да ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	-	-
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044	642,178	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	-	-
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046	1,812,114	4,088,122
басқа да қаржы активтерін өткізу	047	85,107,717	50,805,737
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	048	-	-
алынған дивидендтер	049	516,517	-
алынған сыйақылар	050	-	-
басқа түсімдер	051	-	6,000,000
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	(448,545,110)	(541,811,082)
оның ішінде:			
жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды сатып алу	061	(353,536,388)	(466,475,313)
материалдық емес активтерді сатып алу	062	(2,164,560)	(2,827,957)
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	(655,078)	(11,315,142)
басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066	656,881	(6,606,733)
басқа қаржы активтерін алу	067	(78,032,351)	(38,684,386)
есне беру	068	-	(10,000,000)
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	070	(14,813,614)	(5,901,551)
басқа төлемдер	071	-	-
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол – 060 жол)	080	(360,006,183)	(479,524,821)

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

(тура әдіс)

№3 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

КӨРСЕТКІШТЕРДІҢ АТАУЫ	Жол коды	мың теңге	
		Есептік кезең үшін	Алдағы кезең үшін
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090	228,596,234	313,996,501
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	137,253,270	30,000,000
несиелерді алу	092	91,342,964	283,996,501
алынған сыйақылар	093	-	-
басқа түсімдер	094	-	-
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100	(75,086,171)	(75,277,823)
оның ішінде:			
несиелерді өтеу	101	(54,850,324)	(46,113,569)
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	(5,170,372)	(25,406,373)
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
басқа кетулер	105	(15,065,475)	(3,757,881)
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110	153,510,063	238,718,678
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	2,566,649	314,060
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол)	130	(1,870,333)	15,835,413
6. Есептік кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	140	85,855,902	69,706,429
7. Есептік кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	86,552,218	85,855,902

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

2015 ж. 13 наурыз

Ш. С. Омарбекова
Вице-президент

2015 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз

**2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП**

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қыметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

ҚҰРАУЫШТАРДЫҢ АТАУЫ	Жол коды	Аналық ұйымның капиталы				Бакытмада-тын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	миссиялық кіріс	Сатып алынған меншіктің үлес құрастары	Резервтер	Бөлінбеген пайда	
Алдағы жылдың 1 қаңтарына арналған салыдо	010	680,956,008	-	-	(112,268)	360,944,289	1,049,310,608
Есеп саясатындағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген салыдо (010 жол +/- 011 жол)*	100	680,956,008	-	-	(112,268)	360,944,289	1,049,310,608
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (210 жол + 220 жол):	200	-	-	-	(31,813)	111,819,580	114,595,690
Жыл іші пайда (залал)	210	-	-	-	-	115,627,571	118,435,566
Басқа жиынтық пайда, барлығы (221 жолдан 229 жолды қоса алғанда сомасы):	220	-	-	-	(31,813)	(3,807,991)	(3,839,876)
оның ішінде:							
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан түсетін өсім	221	-	-	-	-	-	-
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан амортизацияны аудару	222	-	-	-	-	-	-
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	223	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	-	(3,807,991)	(3,808,063)
Еңгілес ұйымдардың мерзімі кеңіңге қалдырылған салығына арналған табыс салығының мөлшерлемесіндегі өзгерістердің тиімділігі	226	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

Жол коды	Құрауыштардың атауы	Аялдық ұйымның капиталы				Бөлінбеген пайда	Бақыламай-тын меншік иелерінің үлесі	Қапитал жыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	миссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резерватер			
228	Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	-	-	-	(31,813)	-	-	(31,813)
229	Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	-	-	-	-	-	-	-
300	Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310 жолдан 318 жолды қоса алғанда сомасы):	32,976,983	-	-	-	128,552,868	3,734,874	165,264,725
310	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	-	-	-	-	-	-	-
	оның ішінде:							
	қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны	-	-	-	-	-	-	-
	қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару	-	-	-	-	-	-	-
	қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда	-	-	-	-	-	-	-
311	Меншік иелерінің жарналары	32,976,983	-	-	-	(1,843,394)	-	31,133,589
312	Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	-	-	-	-	-	-	-
313	Бизнесті біріктірумен байланысты үлес құралдарын шығару	-	-	-	-	-	-	-
	Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	-	-	-	-	-	-	-
314	Дивидендтерді төлеу	-	-	-	-	-	-	-
315	Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер	-	-	-	-	(16,999,211)	(407,162)	(17,406,373)
316	Меншік иелерімен басқа да операциялар	-	-	-	-	(824,455)	-	(824,455)
317	Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарға қатысу	-	-	-	-	148,219,928	4,142,036	152,361,964
318	Үлесіне өзгерістер	-	-	-	-	-	-	-
400	Есептік жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо (100 жол + 200 жол + 300 жол)	713,932,991	-	-	(144,081)	601,316,737	14,065,376	1,329,171,023

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Кәсіпкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

Жол коды	Құрауыштардың атауы	Аналық ұйымның капиталы				Бөлінбеген пайда	Бақыламай-тын меншік иелерінің үлесі	мың теңге
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резервтер			
400	Есептік жылдың 1 қаңтарына аяналған сальдо	713,932,991	-	-	(144,081)	601,316,737	14,065,376	1,329,171,023
401	Есеп саясатындағы өзгеріс	-	-	-	-	-	-	-
500	Қайта есептелген сальдо (400 жол +/- 401 жол)	713,932,991	-	-	(144,081)	601,316,737	14,065,376	1,329,171,023
600	Жалпы жиынтық пайда, барлығы (610 жол + 620 жол):	-	-	-	(638,493)	30,140,449	3,159,329	32,661,285
610	Жыл іші пайда (залал)	-	-	-	-	30,397,462	3,159,329	33,556,791
620	Басқа жиынтық пайда, барлығы (621 жолдан 629 жолды қоса алғанда соңасы):	-	-	-	(638,493)	(257,013)	-	(895,506)
621	оның ішінде:	-	-	-	-	-	-	-
621	Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы өсім	-	-	-	-	-	-	-
622	Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы амортизацияны аудару	-	-	-	-	-	-	-
623	Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	-	-	-	-	-	-	-
624	Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің басқа да жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	-	-	-	-	-	-	-
625	Зейнетақы милдеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	-	-	-	-	(257,013)	-	(257,013)
626	Енішлес компаниялардың мерзімі келіңге қалдырылған салығына арналған табыс салығының ставкасындағы өзгерістердің тиімділігі	-	-	-	-	-	-	-
627	Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	-	-	-	-	-	-	-
628	Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	-	-	-	(638,493)	-	-	(638,493)
629	Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	-	-	-	-	-	-	-

№4 нысан

Ұйымның атауы: «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ

Қайта ұйымдастыру туралы мәлімет:

Ұйым қызметінің түрі: Жүк және жолаушылар тасымалы

Ұйымдық-құқықтық нысаны: Акционерлік қоғам

Есептілік нысаны: шоғырландырылған

Қызметкерлердің орташа жылдық саны: 151,169 адам

Қоспкерлік субъектісі: ірі

Ұйымның заңды мекен-жайы: Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6, индексі 010000

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (жалғасы)

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Аялдық ұйымның капиталы				Бакыламайтын меншік иелерінің үлесі	мың тенге
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық кіріс	Сатып алынған меншікті үлес құралдары	Резерв тер	Бөлінбеген пайда	
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 жолдан 718 жолға қоса алғанда сомасы)	700	79,396,994	-	-	-	(30,487,167)	47,741,399
оның ішінде:							
Қызметкерлерге акциялармен сыяқы беру	710	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:							
қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыяқы беру схемалары бойынша		-	-	-	-	-	-
акциялар шығару		-	-	-	-	-	-
қызметкерлерге акциялармен сыяқы беру схемасына қатысты		-	-	-	-	-	-
салықтық пайда		-	-	-	-	-	-
Меншік иелерінің жарналары	711	79,396,994	-	-	-	635,592	80,032,586
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-
Бизнесті біріктірумен байланысты үлес құралдарын шығару	713	-	-	-	-	-	-
Айырбастатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	714	-	-	-	-	-	-
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	(16,165,051)	(17,335,423)
Меншік иелерінің пайдасына басқа да бөлулер	716	-	-	-	-	(24,659,207)	(24,659,207)
Меншік иелерімен басқа да операциялар	717	-	-	-	-	9,701,499	9,703,443
Бақылауды жоғалтуды әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне басқарыстар	718	-	-	-	-	-	-
Есептік жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо (500 жол + 600 жол + 700 жол)	800	793,329,985	-	-	(782,574)	600,970,019	1,409,573,707

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

Ш. С. Омарбекова
Вице-президент

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз

2015 ж. 13 наурыз

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») Қазақстан Республикасы Үкіметінің (бұдан әрі – «Мемлекет») қаулысына сәйкес Қазақстанда теміржол саласындағы мемлекеттік активтер жөніндегі холдингтік компанияны ұйымдастыру мақсатында құрылған болатын. Компания 2002 ж. 15 мамырда тіркелген. Шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары Компания және онымен толық бақыланатын еншілес ұйымдардың (бұдан әрі – бірлесіп «Топ») қызмет нәтижесінен тұрады. Компанияның тіркелген кеңсесінің мекен-жайы: 010000, Қазақстан Республикасы, Астана қаласы, Д. Қонаев көшесі, 6.

Мемлекет атынан «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компанияның жалғыз акционері (бұдан әрі – «Акционер») болып табылады.

Мемлекет Топтың құрылымына бақылау жасауды жүзеге асырады және Қазақстан Республикасындағы теміржол қызметінің ұзақ мерзімді стратегиясын белгілейді. 1997 ж. бастап Мемлекет Қазақстан Республикасында теміржол саласын қайта құрылымдау процесін жүргізуде, оған Топты құру, жолаушылар мен жүк тасымалдарын және тиісті тарифтерді бөлу, сондай-ақ жолаушылар тасымалдарын субсидиялау жатады. 2020 ж. дейінгі Топтың даму стратегиясы темір жол активтеріне елеулі инвестициялар салуды көздейді. Компания осы стратегияның шегінде егжей-тегжейлі жоспар әзірлеген, соған орай «ҚТЖ-Инфрақұрылым» АҚ, «ҚТЖ - Жүк тасымалдары» АҚ, «ҚТЖ - Жолаушы тасымалдары» АҚ және 100% акция пакеті Компанияға тиесілі болатын мульти-модальды көліктік-логистика операторын құру көзделген. Топтың мақсатты құрылымы Үкімет бекіткен жекешелендірудің 2014-2016 жж. арналған кешенді жоспарын ескере отырып құрылады. Оған сәйкес Топтың 35 еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының акция пакеттерін бәсекелестік ортаға сату көзделген.

Топ Қазақстан Республикасында жүк тасымалдары бойынша қызметтерді көрсете отырып, теміржол инфрақұрылымын күтіп ұстауды қамтамасыз ете отырып, Мемлекет бақылау жасайтын теміржолдарының мемлекеттік жүйесін пайдалануды жүзеге асырады. Қазақстандағы теміржол саласын реттеу шеңберінде Мемлекет Топтың жүк тасымалдарында қолданылатын тарифтерін белгілейді. Сонымен қатар, кейбір жолаушы тасымалының бағыттары мемлекеттік гранттармен субсидияланады. Осы реттелетін тарифтер тасымалдар бойынша көрсетілетін қызметтердің түріне қарай өзара ажыратылады. Мемлекет жүктің халықаралық транзиттік қатынас тасымалына тарифті реттемейді.

2014 және 2013 жж. Топ реттелетін қатынас түрлерінде жүк тасымалдарына сәйкесінше орташа алғанда 7% бен 8.4%-ға және халықаралық хабарламада жолаушылар тасымалдарына, облысаралық жолаушылар тасымалдары мен ауданаралық хабарламада жолаушылар тасымалына 7% және 12%-ға сәйкесінше тарифтерді көтеруге Үкіметтен рұқсат алды, сондай-ақ Топқа берілген мемлекеттік субсидиялардың сомасы ұлғайды.

2. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Дайындаудың негізгі қағидалары

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары 2010 ж. 20 тамызынан Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің №422 бұйрығымен бекітілген, жария қызығушылығы бар ұйымдармен бұқаралық ақпарат құралдарында жариялау мақсаты үшін жылдық қаржылық есептіліктің нысандарына («№ 422 Бұйрық»), Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Комитетпен (бұдан әрі – «ХҚЕСК») жарияланған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі мәтін бойынша – «ХҚЕС») сәйкес дайындалған. Төменде осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын дайындау барысында қолданылған есеп саясатының негізгі қағидалары баяндалған.

Төменде есеп саясатында сипатталған бағалау немесе әділ құнмен есеп беру күніне есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған. Әдетте тарихи құн тауар немесе қызметтің орнына берілген сыйақының әділ құны негізінде анықталады.

Әділ құн ерікті келісім шегінде бағалау күніне нарық қатысушылары арасында активті сату барысында алына алатын немесе міндеттемелерді өтеу кезінде төлене алатын сома ретінде, осы құнның тікелей байқалуына немесе басқа әдіспен анықталуына қарамастан, тәуелсіз анықталады. Компания актив немесе міндеттемені әділ құны бойынша бағалаған кезде, актив немесе міндеттеменің сипаттамаларын, нарық қатысушылары оларды ескергендей ескереді. 17 ХҚЕС (IAS)-пен реттелетін жал келісімін, сонымен қатар әділ құнмен салыстырылатын, бірақ теңестірілмейтін бағалауды (мысалы, қорларды 2 ХҚЕС (IAS)-пен бағалау кезіндегі өткізудің таза құны немесе 36 ХҚЕС (IAS)-пен құнсыздануды бағалау кезіндегі пайдаланудың құндылығы) қоспағанда, осы есептілікте бағалау мен ашу мақсатында әділ құн жоғарыда көрсетілген амалмен анықталады.

Бұдан бөлек, есептілікті дайындау барысында бастапқы мәліметтердің байқалуына және олардың бағалау үшін маңыздылығына байланысты әділ құн бойынша бағалау келесі деңгейлерге жіктелінеді:

- 1-деңгей – бағалау күніне кәсіпорын бақылай алатын белсенді нарықтағы сондай активтер мен міндеттемелерге белгіленімді баға (түзетулерсіз);
- 2-деңгей – 1-ші деңгейге сәйкес келмейтін, бірақ активтер мен міндеттемелер үшін тікелей немесе жанама бақыланатын бастапқы мәліметтер;
- 3-деңгей – актив пен міндеттеме бойынша бақыланбайтын бастапқы мәліметтер.

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

Ағымдағы кезеңде қабылданған Стандарттар мен Түсіндірмелер:

Топ ағымдағы жылдың ішінде келесі жаңа және қайта қаралған Стандарттар мен Түсіндірмелерді қолданды:

- 32 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер – «Қаржылық активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу»;
- 36 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер – «Қаржылық емес активтердің өтелу құны жөнінде ақпаратты ашу»

32 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер – «Қаржылық активтер мен міндеттемелерді өзара есепке алу»;

32 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер өзара есепке алу талаптарының қолданылу мәселелерін анықтайды. Негізінде «әрекет ететін заңи жүзеге асырылатын өзара есепке алу құқығы» мен «бір уақытта активтерді сату мен міндеттемелерді өтеу» сөз тіркестерінің мәнін анықтайды. Түзетулер Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарына айтарлықтай әсер еткен жоқ.

36 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер – «Қаржылық емес активтердің өтелу құны жөнінде ақпаратты ашу»

36 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер актив немесе ақша қаражатын түрлендіретін бірліктің өтелу құнын ашып көрсетуді залал танылған немесе құнсыздануды қалпына келтіру жүзеге асырылған кезеңмен шектеуді талап етеді. Сонымен қатар, өтелу құны шығу құны шегерілгеннен кейінгі әділ құнның негізінде анықталған жағдайда, түзетулер ашып көрсетуге қосымша талаптар енгізеді. 36 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулерді қолдану тек қана ақпараттың ашылуына әсер етіп, есептіліктің көрсеткіштеріне әсер еткен жоқ.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Алдағы кезеңдерде қабылданатын шығарылған Стандарттар мен Түсіндірмелер:

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын бекіту күніне мынадай Түсіндірмелер мен Стандарттар шығарылды, бірақ әлі күшіне енген жоқ:

	Басталатын немесе осыдан кейінгі есептік кезеңдер үшін жарамды
9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары»	2018 ж. 1 қаңтар
15 ХҚЕС (IFRS) «Классификациямен келісімшарттар бойынша табыс»	2017 ж. 1 қаңтар
14 ХҚЕС (IFRS) «Кейінге қайтарылған тарифтік айырмалар шоттары»	2016 ж. 1 қаңтар
27 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер - «Жеке қаржылық есептілікте үлестік қатысу әдісін қолдану»	2016 ж. 1 қаңтар
16 ХҚЕС (IAS) пен 38 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер - «Амортизацияның ұйғарымды әдістеріне түсіндірме»	2016 ж. 1 қаңтар
11 ХҚЕС (IFRS)-ке түзетулер - «Бірлескен операцияларда қатысу үлесін сатып алудың есебі»	2016 ж. 1 қаңтар
10 ХҚЕС (IFRS) пен 28 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер - «Инвестордың бірлескен немесе тәуелді ұйымға активтерді сатуы немесе жарна ретінде салуы»	2016 ж. 1 қаңтар
Жыл сайынғы ХҚЕС-ті жетілдіру шегінде 5 ХҚЕС (IFRS), 7 ХҚЕС (IFRS), 19 ХҚЕС (IAS) және 34 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер, 2012-2014 жж. кезең	2016 ж. 1 қаңтар
19 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер - «Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы бағдарламалары – қызметкерлер жарнасы»	2014 ж. 1 шілде
Жыл сайынғы ХҚЕС-ті жетілдіру шегінде ХҚЕС (IFRS) 2, ХҚЕС (IFRS) 3, ХҚЕС (IAS) 8, ХҚЕС (IFRS) 13, ХҚЕС (IAS) 16 және ХҚЕС (IAS) 38, ХҚЕС (IAS) 24-ке түзетулер, 2010-2012 жж. кезең	2014 ж. 1 шілде
Жыл сайынғы ХҚЕС-ті жетілдіру шегінде 3 ХҚЕС (IFRS), 13 ХҚЕС (IFRS), 40 ХҚЕС (IAS)-ке түзетулер, 2011-2013 жж. кезең	2014 ж. 1 шілде

Топ шығарылған, бірақ әлі күшіне енген стандарттар, түзетулер мен түсіндірмелерді алдын ала қолданған жоқ.

Топ басшылығы 9 ХҚЕС (IFRS)-тің болашақта қолданылуы қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерде көрсетілген сомаларға ықпал ете алады деп күтеді. Алайда егжейлі талдау жүргізгенге дейін 9 ХҚЕС (IFRS)-тің қолданылуының ықпалын бағалау мүмкін емес.

Топ басшылығы 15 ХҚЕС (IFRS)-тің болашақта қолданылуы табыстың сомалары мен танылу мерзіміне елеулі ықпал ете алады деп күтеді. Алайда егжейлі талдау жүргізгенге дейін 15 ХҚЕС (IFRS)-тің қолданылуының ықпалын бағалау мүмкін емес.

Маңызды бухгалтерлік пайымдаулар мен бағалаулар

Шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын ХҚЕС-ке сәйкес дайындау шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында есептік күндегі активтер мен міндеттемелердің алынған сомаларына, әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттың ашылуына, есептік кезең бойындағы табыс пен шығынның есептілікке алынған сомаларына әсерін тигізетін пайымдауларды және субъективті бағалаулар мен жорамалдарды Топ Басшылығымен қолдануын көздейді. Осы бағалар тарихи білімге немесе маңызды факторларға негізделгеніне қарамастан, нақты нәтижелер осы субъективті бағалаулардан ерекшеленуі мүмкін.

Келесі қаржылық жылда активтер мен міндеттемелердің баланстық құнына маңызды катері бар, есепті күнге белгісіздік жағдайын бағалайтын болашақ және де басқа маңызды деректер бойынша маңызды пайымдаулар төменде талқыланады:

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Бақылауды анықтау

«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылау

Топ «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның акцияларын заңды тұрғыда иеленбесе де, «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ Топтың еншілес ұйымы ретінде танылды (3, 25 және 37 Ескертулер). Топ заңды түрде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100% акциясын иеленетін «Самұрық-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ-пен жасасқан сенімгерлікпен басқару келісімшартынан туындайтын барлық елеулі фактілер мен жағдайларды қарастыра келе, Топ «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылауға бақылаудың баршылығына бағалау жүргізді. Нәтижесінде, Топ «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның маңызды қызметін Топтың табысына әсер ету мақсатымен жеке-дара басқаруға тәжірибелік мүмкіндік беретін кең құзіреті негізінде «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны бақылайтындығы туралы қорытындыға келді. Құзірет Топқа Жалғыз акционермен берілген.

«Тұлпар-Тальго» ЖШС-ні бақылау

2012 ж. қазанда Топ «Ремлокомотив» АҚ-ы атынан Talgo Kazajstan S.L. компаниясымен бірлескен ұйым -«Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің жарғылық капиталына қосымша жарна салып, өз үлесін 50%-дан 99.99%-ға дейін ұлғайтты. Қосымша жарна салумен бірге Топ Talgo Kazajstan S.L. –ге «Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің жарғылық капиталының 49.99%-ын сатып алаға құқық беретін опцион шартына отырды. Топтың «Тұлпар-Тальго» ЖШС-тегі иелену үлесін ұлғайтуы, Talgo Kazajstan S.L.-дің негізгі операциялық шешімдерге veto құқығына әсер еткен жоқ. Яғни, Топ осы инвестицияларды бірлескен ұйымдарға инвестициялар ретінде үлестік қатысу әдісімен есептеуді жалғастырды.

Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің 99.99% үлесін иемденеді, бірақ өткенде басқа қатысушыға осы ұйымда негізгі операциялық шешімдерге veto құқығын беретін опционның бар болуынан шоғырландырылған жоқ.

2014 ж. 6 тамызда опционның мерзімімен бірге veto құқығы да аяқталды және де осы күннен бастап Топ Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке бақылау алды (11 Ескерту).

Әуежайларды бақылау

Топ және Қазақстан Республикасының Қаржы министірлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті (бұдан әрі – «Комитет») «Көкшетау әуежай компаниясы», «Петропавл халықаралық әуежайы», «Астана халықаралық әуежайы», «Қостанай халықаралық әуежайы», «Шымкент әуежайы» және «Қорқыт Ата әуежайы» акционерлік қоғамдарының Қазақстан Республикасының Көлік және коммуникация министірлігінің балансында есепке алынатын 100% мемлекеттік акция пакеттерін сенімгерлік басқару туралы өзара келісімшарт жасасты. Топ басты агент болғандықтан және оған табысталған шешімдерді қабылдау құқығын Комитет мүддесіне жүзеге асыратындықтан осы әуежайларды басқармайды. Сондықтан да Топ әуежайларды еншілес ұйымдар ретінде таныған жоқ. Келісімшарт ұйымға әуежайлардың операциялық қызметінен табыс алуға құқық бермейді.

«Қорғас» шекара маңы ынтымақтастығы халықаралық орталығы» АҚ-ны бақылау

2011 жылдың 1 қаңтарында Топ Комитетпен «Қорғас» шекара маңы ынтымақтастығы халықаралық орталығы» АҚ-ның (бұдан әрі – Қорғас) 100% пакет акциясын сенімгерлік басқару туралы келісімшарт жасасты. Топ агент болып табылатындықтан және оған табысталған шешімдерді қабылдау құқығын Комитет мүддесіне жүзеге асыратындықтан осы ұйымды бақыламайды. Сондықтан да Топ Қорғасты еншілес ұйым ретінде таныған жоқ. Келісімшарт ұйымға Қорғастың операциялық қызметінен табыс алуға құқық бермейді.

Әділ құны бойынша бағалау

Топ активтері мен міндеттемелерінің бір бөлігі әділ құны бойынша бағаланған. Актив немесе міндеттемені әділ құны бойынша бағалау кезінде Топ бақыланатын қол жетімді нарықтық мәліметтерді қолданады. І деңгейлі мәліметтер болмаған жағдайда Топ бағалау жүргізу үшін сыртқы білікті бағалаушыларды тартады.

Активтер мен міндеттемелердің әділ құнын анықтау үшін қолданылған бағалау әдістері мен бастапқы деректер туралы ақпарат 6, 11, 13, 32 және 39 Ескертулерде көрсетілген.

Гүдвилді есепке алмағанда материалдық және материалдық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есептік күніне жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының бар болуына тексеру жүргізеді.

Активтің құнсыздануының индикаторларының болуын анықтау қайта құрылымдау процесіндегі өзгерістер, теміржол индустриясының өсуі, болжамдық ақша ағындары, болашақта қаржыландырудың қолжетімділігінің өзгеруі; технологиялық жағынан ескіруі, қызмет көрсетудің тоқтатылуы, орын ауыстыруға жұмсалатын ағымдағы шығындар мен құнсызданудың бар екендігін көрсететін жағдайлардың басқа да өзгерістері сияқты көптеген факторларға негізделеді.

Егер мұндай индикаторлар бар болса, активтің өтелетін құны бағаланады және активтің баланстық құнымен салыстырылады. Құнсыздану баланстық құны активтің өтелетін құнынан артық болған жағдайда танылады. Өтелетін құн екі мәнді: өткізу шығынын шегергендегі активтің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде есептік келешектегі ақша ағындары, басшылықтың пікірінше, ақшаның уақытша құнының ағымдық нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін олардың ағымдық құнына дейін дисконтталады. Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс құнсыздануға немесе оның болашақ кезеңдерде қалпына келуіне әкелуі мүмкін.

ҚҚС-ты өтеу

Әрбір есептік күндегі жағдай бойынша Топ халықаралық қызметтер көрсетуден туындаған ҚҚС-тың өтелмеген сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді. Топ ҚҚС-ты сатып алушылардан ала алмайды, тиісінше осы сомаларды салық органдарынан алып қана өткізе алады. Топ өзінің салық басқармасынан алған ҚҚС бойынша күтіліп отырған қайтарулар туралы ақпаратты, мемлекеттік салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты тарихи деректерді қарайды. ҚҚС-ты өтеудің нақты сомасы Топтың бағалау сомасынан өзгеше болуы мүмкін, ол операциялық нәтижелерге елеулі әсер етуі мүмкін.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі ішінде төте сызықты әдісі негізінде есептеледі. Топ өзінің активтерінің, соның ішінде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың ірі объектілерінің пайдалы қызмет мерзімдерін белгілейді. Пайдалы қызмет етудің болжамды мерзімдерімен, тарату құнымен байланысты бағалаулар, сондай-ақ тозуды есептеу әдістері әрбір есептік күнге қайта қаралады және қажет болған жағдайда түзетіледі. Кез келген түзетулер есептік бағалаулардағы өзгеріс ретінде перспективті ескеріледі. Активтердің пайдалы қызмет етуі мерзімі мен тарату құнын бағалау күтіліп отырған пайдалануға, жөндеу және қолдау жөніндегі бағдарламаларға, қызмет көлеміне, технологияларды жетілдіруге және қызметтің өзге де шарттарына тәуелді болады. Осы өзгерістердің нәтижесінде тозу құны өткен жылдары көрсетілген сомалардан елеулі өзгеше болуы мүмкін.

Салық салу

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әр уақытта түсінікті жазылмайды. Жергілікті, өңірлік және республикалық салық органдары арасындағы пікірлердің алшақтауы мүмкін. Бұл ретте салық органдары қосымша салықтарды жете есептеген жағдайда, айыппұлдар мен өсімақылардың қолданыстағы мөлшерлері елеулі мөлшерде белгіленген: айыппұлдың мөлшері жете есептелген салықтың сомасының 50%-ын және өсімақының мөлшері уақытылы төленбеген салықтың 13.75%-ын құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өсімақылар жете есептелген салықтардың сомасынан асып кетуі мүмкін.

Жоғарыда көрсетілген белгісіздікке байланысты салықтардың, айыппұл санкциялары мен өсімақылардың әлеуетті сомасы бүгінгі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған және 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сомадан асып кетуі мүмкін. Бағалау мен нақты төленген сомалар арасындағы айырмашылықтар, егер мұндайлар туындайтын болса, келешектегі кезеңдерде Топтың пайдасына елеулі әсер етуі мүмкін.

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен Акционерден алынған несиелер

Топ ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен Акционерден несиелерді алады. Бұл несиелер бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алынады. Топ капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Топ көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Топ алған несие мерзіміне экстраполейді. Бастапқы танудан кейін несиелер амортизациялық құнмен пайдалы пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

Шоғырландыру қағидалары

Шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандары Компанияның қаржылық есептілік нысандарын және Компания мен 37 Ескертуде тізімі көрсетілген оның еншілес ұйымдарымен бақыланатын ұйымдардың қаржылық есептілік нысандарын қамтиды.

Еншілес ұйымдар бақылау Топқа өткен күннен бастап шоғырландырылады және Топ оларды бақылауды тоқтатқаннан кейін шоғырландырылмайды. Соның ішінде, жыл ішінде сатып алынған немесе сатылған еншілес ұйымдардың табыстары мен шығындары пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс есептілігінде бақылау басталған күннен бастап бақылау тоқтатылған күнге дейін есептелінеді.

Топ бақылауды жүзеге асырады, егер:

- ұйым алдында билік құзіретіне ие болса;
- ұйым қызметінің айнымалы нәтижелерінің құқықтарына ие болса/тәуекелдерін шексе;
- айнымалы нәтижелерге әсер ету мақсатында билік құзіретін пайдалана алса.

Егер фактілер мен жағдайлар бір немесе бірнеше бақылау элементтерінің өзгерісіне сілтесе, Топ бақылаудың бар немесе жоқтығын қайта бағалайды.

Егер қолда бар дауыс құқығы оған ұйымның маңызды қызметін жеке-дара басқаруға тәжірибелік мүмкіндік берсе, Топ көпшілік дауыс құқығын неленбей-ақ ұйымды шоғырландырады. Бақылау үшін дауыс құқығының жеткіліктілігін бағалау барысында Топ билік құзіреті үшін барлық маңызды фактілер мен жағдайларды қарастырады, соның ішінде:

- Топтың дауыс құқығының үлесін басқа дауыс құқығын ұстаушылардың үлесімен және олардың үлесті бөліп таратуымен салыстыра отырып;
- Топ, дауыс құқығының басқа ұстаушылары және басқа жақтар неленетін әлеуетті дауыс құқығын;
- Келісімшарттардан туындайтын құқықтарды;
- Ұйымның маңызды қызметі бойынша басқарушылық шешім қабылдау кезінде Топтың осы маңызды қызметті басқара алу мүмкіндігіне ие екендігін көрсететін басқа да қосымша фактілер мен жағдайларды, соның ішінде акционерлердің алдыңғы жиналыстарында дауыстырдың бөліп таратылуы туралы ақпараттарды.

Пайда мен залал және басқа да жиынтық табыстың әр компоненті Акционер мен басқарылмайтын үлестер арасында бөліп таратылады. Еншілес ұйымның ортақ жиынтық табысын тарату басқарылмайтын үлестер бойынша теріс қалдықтың пайда болуына әкелсе де, Топ Акционері мен басқарылмайтын үлестер арасында бөліп таратылады.

Барлық Топ ішілік операциялар, сальдо және өткізілмеген табыстар мен шығындар шоғырландыру кезінде алынып тасталады.

Ұйымдардың бірлестіктері

Бизнестің бірлестігі бойынша мәмілелер, ортақ бақылау астында болатын кәсіпорындардың арасындағы бірлестіктерден басқа, Топтың сатып алу әдісімен есептеледі. Бизнестің бірлестігі бойынша төленетін сыйақы сатып алайын деп жатқан бизнестің иелерінің алдында Топ қабылдаған міндеттемелер, Топпен берілген активтерді сатып алу күніндегі әділ құнының сомасы ретінде есептелетін әділ құнымен, сонымен қатар бизнесте бақылау үлесін алу үшін айырбастауға Топпен шығарылған бағалы үлес қағаздарымен бағаланады. Осымен байланысты барлық шығындар ереже түрінде пайда мен залалдарда сол кезде қамтылады.

Ұқастырылған немделінген активтер және қабылданған міндеттемелер немделінген күнгі әділ құнмен белгіленеді, бірақ төменде келтірілгеннен басқасы:

- Кейінге қалдырылған табыс салық активтері мен міндеттемелері немесе қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша келісімдерге жататын активтер және міндеттемелер сәйкесінше 12 ХҚЕС (IAS) «Табыс салығы» және 19 ХҚЕС (IAS) «Қызметкерлерге сыйақы» танылады және бағаланады;
- акция бағасының негізіндегі есептеуімен төлемдерге топтың келісімдерімен немесе акция бағасының негізіндегі есептеуімен немделген бизнестің келісімдерімен байланысты міндеттемелер немесе үлестік бағалы қағаздар сатып алынған күні 2 ХҚЕС (IFRS) «Акция бағасының негізінде есептелетін төлемдер» сәйкес бағаланады; және
- 5 ХҚЕС (IFRS) «Сатуға арналған ұзақ мерзімді активтер және тоқтатылған қызмет» сәйкес сатуға арналған активтер (немесе шығып кеткен активтердің топтары) 5 ХҚЕС (IFRS)-ке сәйкесінше бағаланады.

Гудвил немделген құнының арттыра есептелуі, сатып алынған кәсіпорындағы бақылау жасалмайтын иелену үлесінің құнының және сатып алынған кәсіпорынның капиталындағы бұрынғы үлесінің әділ құны немделген күні немделген кәсіпорындағы таза активтер мен міндеттемелерінен жоғары болған жағдайда саналады. Егер немделген активтің және міндеттеменің таза әділ құны сатып алу құнынан жоғары болса, осы арту пайда мен залалда әділ құнынан төмен сатып алудан түскен табыс ретінде танылады.

Қазіргі меншік үлесін және тарату жағдайында ұстанушыларға кәсіпорындағы таза активтің пропорционалдық үлесін ұстауға құқық беретін бақылау жасалмайтын иелену үлесі әуелгіде әділ құнымен бағалануына немесе немделген бизнестің таза активтерінің белгіленген құны бақылау жасалмайтын иелену үлесі пропорционалдық өлшем бөлігінде бағалана алады. Әрбір мәмілеге бағалау әдіс таңдау жеке жасалады. Бақылау жасалмайтын иелену үлесінің басқа да түрлері әділ құнмен бағаланады немесе осындай қолдану жағдайларда басқа ХҚЕС суреттеген әдіспен сәйкес бағаланады.

Бизнестің иемдену кезінде туатын гудвил құнсыздандырылған заттардың жинақталған шығындарын шегергеннен кейін бизнесті иемденген күні тағайындалатын иемдену құнымен есептеледі. Топ гудвилді құнсыздандыру пәніне бір жыл сайын, сонымен қатар құнсыздандыру белгілерінің туындаған кезінде бағалап тұрады. Гудвил түрлендірілген бірліктер (акшалы қаражатын түрлендіретін актив топтар) немесе кәсіпорынның бірлестігінен синергетикалық нәтижесінің артықшылықтарын алатын түрлендірілген бірліктің топтары арасында үлестіріледі. Гудвилдің құнсыздануынан болған шығындар пайда мен залалда белгіленеді және кейінгі кездерде қалпына келтірілмейді.

Ортақ бақылаудың астында ұйымдарның бірлестігі

Ортақ бақылаудың астында (Мемлекет бақылауындағы ұйымдар) болатын ұйымдардың бірлестігі ұйымдардың иемденген активтің және міндеттеменің алғашқы баланстық құнының топпен бірлесетін алғашқы құнының негізінде есептеледі. Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын шоғырландыру нәтижесін еншілес ұйымның қаржылық есептілігі ұсынған кездердің ең ертеден бастап шоғырландырылған сияқты болып көрінеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Шығарылған жарғылық капиталы және еншілес компания акциясының құнының арасында туатын айырмашылық капиталдағы өзгерістері жөніндегі шоғырландырылған есептілік нысанындағы құрамындағы бөлінбеген пайдада түзеледі.

Функционалдық валюта және ұсыну валютасы

Топтың шоғырландырылған қаржы есептілік нысандары Қазақстандық теңгемен (бұдан әрі – «теңге») берілген. Компанияның және оның еншілес кәсіпорындарының функционалдық валютасы да сондай-ақ теңге болып табылады. Топтың Ресейдегі филиалының функционалдық валютасы Рубль болып табылады. Аталған филиалдың активтері мен міндеттемелері есептік күнге бағам бойынша аударылады, ал пайдалар немесе залалдар жыл іші орташа бағам бойынша аударылады. Қайта есептеу бойынша туындайтын бағамдық айырмашылықтар басқа табыстар ескеріледі. Шетелдік кәсіпорын шыққан кезде, аталған шетелдік кәсіпорынға тиесілі жинақталған бағам айырмашылықтары пайда мен залалда танылады.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерде толық айырбасталатын валюта болып табылмайды. Шетелдік валюталардағы операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚКБ») белгілеген операцияны жасау күніне нарықтық бағам бойынша ескеріледі. ҚКБ сессиясында сауда-саттық өткізілмеген шетелдік валюталар бойынша валюталардың айырбастау бағамын Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі «REUTERS» ақпараттық агенттігінің арналары бойынша алынған баға белгілеуге сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамды қолданып есептейді.

Шетелдік валюталарда берілген ақша активтері мен міндеттемелер есептік күндегі бағам бойынша ұйымның функционалды валютасына қайта есептеледі. Операцияны жасаған күнінен кейін айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде пайда болатын барлық бағамдық айырмашылықтар пайда мен залалда көрсетіледі. Әділ құны бойынша шетелдік валюталарда берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер әділ құнын белгілеу күніндегі қолданыстағы бағам бойынша теңгеге қайта есептеледі. Шетелдік валютада тарихи құны бойынша берілген ақшалай емес активтер мен міндеттемелер қайта есептелмейді.

Келесі кестеде мына күндерге теңгенің айырбастау бағамы берілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	182.35	153.61
Швейцар франкі	184.64	172.34
Ресей рублі	3.17	4.69

Қаржы құралдарының танылуы

Топ қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған бухгалтерлік баланста қаржы активтері мен міндеттемелерді құрал бойынша тиісті шарттың қатысушысы болған жағдайда ғана таниды. Қаржы активтері мен міндеттемелер операция күніне есепке алу қағидасын пайдалануы арқылы көрсетіледі.

Қаржы активтері және міндеттемелер бастапқыда мәміле жасаумен байланысты шығындарды қосқанда немесе шегергенде, алынған немесе төленген сыйақының әділ құнын білдіретін өзіндік құн бойынша көрсетіледі және кейіннен әділ құны немесе амортизациялық құны бойынша көрсетіледі.

Әділ құн әдетте ресми нарықтық баға белгіленіміне сілтемесімен анықталады. Егер нарықтық баға белгіленімдері қол жетімсіз болса, әділ құн нарықтық деректерге негізделетін дисконтталған келешектегі ақша ағындары сияқты бағалау жөніндегі жалпы әдістермен қолданылып белгіленеді.

Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің амортизацияланған құны тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі арқылы бағаланады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі борыштық міндеттеменің амортизацияланған құнын есептеу мен пайыздық табысты тиісті кезеңге үлестіру үшін қолданылады. Тиімді пайыздық мөлшерлеме - бұл берешектік құралды өтегенге дейінгі күтілетін мерзімге немесе (егер қолданыла алса) берешектік құралды есепке алуға қабылдау сәтіндегі баланстық құнға дейін дисконтталған келешектегі ақша ағындарының мөлшерлемесі (пайыздық тиімді мөлшерлемесінің ажыратылмас бөлігі болып табылатын берешектік аспап бойынша алынған немесе істелген барлық төлемдерді және өзге де сыйақыларды немесе дисконттарды қоса алғанда).

Әділ құны бойынша пайда немесе залал арқылы есепке алынатын қаржы құралдарын есепке алмағанда, борыштық құралдар бойынша табыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі негізінде көрсетіледі.

Қаржы активтері

Қаржы активтері келесі санаттарға жіктеледі: пайда немесе залал арқылы әділ құн бойынша есепке алынатын қаржы активтері («ПЗӨҚБЕ»), өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар, сату үшін арналған қаржы активтері («СҰА»), «несиелер және дебиторлық берешек». Жіктеу қаржы құралдарының сипатына және мақсатына тәуелді болады және бастапқы танылу сәтінде анықталады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларына банк шоттарындағы қаражат, жолдағы ақшалар, кассадағы қолма-қол ақша және бастапқы өтеу мерзімі үш айдан артық емес қысқа мерзімді депозиттер кіреді.

Өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар

Өтеуге дейінгі ұсталатын инвестициялар Топ өтеуге дейін ұстап қалуға ниеттенетін және қабілетті анықтайтын немесе тіркелген төлемдері бар қарыздық құнды қағаздарды білдіреді. Өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар құнсыздану резервін шегергенде, тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы амортизациялық құнмен көрсетіледі.

СҰА санаттағы қаржы активтері

СҰА санатындағы қаржы активтері өздерімен сату үшін арналған немесе (а) несиелер және дебиторлық берешек, (б) өтеуге дейін ұсталатын инвестициялар, (с) ПЗӨҚБЕ қаржы активтері ретінде жіктелмеген туынды емес қаржы активтерін ұсынады.

СҰА санатындағы қаржы активтері әр есептік кезеңнің соңында әділ құны бойынша есепке алынады. Белсенді нарықта нарықтық құны жоқ және әділ құны берік бағалана алмайтын СҰА санатындағы қарыздық бағалы қағаздарға салымдар әр есептік кезеңнің соңында анықталатын құнсызданудан болған шығындарды шегергеннен кейін өзіндік құны бойынша бағаланады.

Несиелер мен дебиторлық берешек

Дебиторлық сауда берешегі бухгалтерлік есептілікте күмәнді берешек бойынша резервті шегергенде, төлеуге берілген шоттар сомалары бойынша танылады және көрсетіледі.

Басқа қаржы активтері

Басқа қаржы активтер белсенді нарықта бағаланбайтын, тіркелген немесе анықталатын төлемдері бар банктегі депозиттер сияқты туынды емес қаржы активтер болып табылады. Мұндай активтер кез келген құнсыздануды шегергенде тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін қолдану арқылы амортизацияланған құн бойынша ескеріледі.

Туынды қаржы құралы

Топ туынды қаржы құралы – валюталық свопты валюталық тәуекелді басқару үшін қолданады.

Бастапқыда туынды қаржы құралдары келісімшарт жасасу күніне әділ құнымен есепке алынып, кейін әрбір есепті кезеңге әділ құны бойынша қайта бағаланады. Тиімді хеджирлеу келісімінде хеджирлеу құралы ретінде, белгіленген туынды қаржы құралдарын есепке алмағанда, туынды қаржы құралдарының әділ құнының өзгерісі пайда және залалда көрсетіледі. Туынды қаржы құралы туралы қосымша ақпарат 29, 6 және 39 Ескертулерде көрсетілген.

Топ хеджирлеу есебін қолданбайды.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

ПЗӘҚЕБ қаржы активтерінен басқа қаржы активтері, әрбір есептік күнге құнсыздану көрсеткіштеріне бағаланады. Қаржы активтері бастапқыда танылғаннан кейін бір немесе бірнеше оқиғаның нәтижесінде болған: жорамалданатын болашақта инвестиция бойынша қаражат қозғалысы өзгеруінің, эмитенттің немесе борышкердің басына түскен елеулі қаржылық қиындықтары, шарт талаптар бұзылуының, кредитордың қарыз алушының қаржылық қиындықтарымен байланысты жеңілдік шарттар ұсынуының, қарыз алушының банкротқа ұшырау немесе қаржылық қайта ұйымдастыру ықтималдығы, берілген қаржы активі үшін активті нарығы жоғалуының объективті дәлелдері бар болғанда қаржы активтері құнсызданады. Амортизацияланған құн бойынша көрсетілген қаржы активтері үшін құнсыздану сомасы активтің баланстық құны және бастапқы қолданылған пайыздық мөлшерлемеге дисконтталған қаражаттың жорамалданатын болашақ қозғалысының ағымдағы құны арасындағы айырмашылықты білдіреді.

Қаржы активінің баланстық құны баланстық құн күмәнді берешек бойынша резервті пайдалану арқылы азайтылатын дебиторлық сауда берешегін қоспағанда, барлық қаржы активтері бойынша тікелей құнсызданудан келетін залалға азаяды.

Топ келісім мерзімімен орнатылған қайтарылмайтын дебиторлық берешек барысында күмәнді берешек бойынша резервті есептейді. Күмәнді берешек бойынша резерв әр уақыт сайын қайта қаралады және түзетулер қажет болған жағдайда сәйкес сомалар осындай қажеттілік туындаған есептілік кезеңдегі пайда мен залалда көрсетіледі. Қайтарылмайтын берешек шығарылған кезде ертеде жасалған резерв есебінен шегеріледі.

Егер кейінгі кезеңде құнсызданудан болған залалдың сомасы азайса және азаю құнсыздану танылған соң болған оқиғамен объективті байланысты болуы мүмкін болса, онда бұрын танылған құнсызданудан болған залалдың сомасы, егер құнсыздану танылмаған болса, түзету күніне инвестицияның баланстық құны құнсыздану амортизацияланған құнның құрауы мүмкін болатын сомадан артық болатын шамада пайдада немесе залалда түзетіледі.

Қаржы міндеттемелері

Қаржы міндеттемелері шарттар бойынша міндеттемелер туындаған кезде көрсетілетін шарттық келісімдерде көрсетілген.

Сауда және басқа кредиторлық берешек

Сауда және басқа кредиторлық берешек бастапқыда әділ құн бойынша бағаланады, ал кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдаланып, амортизацияланған құн бойынша қайта бағаланады.

Пайыздық несиелер мен тартылған қаражат

Барлық несиелер мен тартылған қаражат бастапқыда несие қаражатын тартумен байланысты шығындарды есепке алғанда алынған қаражаттың әділ құнын білдіретін құн бойынша ескеріледі.

Бастапқыда танылған соң, пайыздық несиелер мен тартылған қаражат тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалану арқылы амортизацияланған құн бойынша ескеріледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Капиталдандыруға жататын несиелер бойынша шығындарды қоспағандағы табыстар мен шығындар (мысалы, үшінші тараптың кепілдіктері бойынша комиссиялар), міндеттемелердің танылуы токтатылған жағдайда, сондай-ақ амортизацияны есепке алғанда пайда мен залалда көрсетіледі.

Өзара есептеулер

Танылған сомаларды өзара есептеу, жүргізуге заңды құқық болғанда ғана және Топта не өзара есептеу жүргізу, не активті сату және бір мезгілде міндеттемені өтеу ниеті болса, қаржы активтері және қаржы міндеттемелері және таза сома қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептілік нысандарында көрсетілуі мүмкін.

Қаржы активтері мен міндеттемелерінің танылуын тоқтату

Қаржы активтері

Қаржы активінің (немесе қолайлы болса, қаржы актив бөлігінің немесе осыған ұқсас қаржы активтер топ бөлігінің) танылуы мына жағдайларда токтатылады:

- активтен қаражат ағындарын алуға құқықтың мерзімі өткенде;
- Топ активтен қаражат ағындарын алу құқығын сақтаған, бірақ беру келісіміне сәйкес үшінші тарапқа елеулі кешіктірілген оларды толығымен төлеу міндеттемесін қабылдаған және негізінде берілген актив бойынша барлық тәуекелдер мен пайдаларды берген жағдайда; немесе
- Топ активтен қаражат ағындарын алуға өзінің құқықтарын берген және не болмаса (а) негізінде актив бойынша барлық тәуекелдер мен пайдаларды берген немесе (б) актив бойынша ешқандай тәуекелдер мен пайдаларды бермеген және ұстап қалмаған, бірақ активті бақылауға берген жағдайда.

Егер Топ активтен қаражат ағындарын алуға өзінің құқықтарын берсе, де актив бойынша ешқандай тәуекелдер мен пайдаларды ұстап қалмаса, бірақ активті бақылауды бермесе, онда актив Топтың активке қатысуын жалғастыратын дәрежеде танылады. Берілген актив бойынша кепілдік түрін қабылдайтын қатысуды жалғастыру активтің бастапқы баланстық құны мәндерінің және Топтан өтеу ретінде тұтынылуы мүмкін болатын өтеудің максимум сомасы ішінде ең кіші мәні бойынша бағаланады.

Қаржы міндеттемелері

Қаржы міндеттемелерін танылуы оны (немесе қаржы міндеттемелерінің бір бөлігі) өтелгенде, яғни шартта көрсетілген міндеттеме орындалғанда, жойылғанда немесе оның мерзімі өткенде токтатылады.

Босалқылар

Босалқылардың негізгі бөлігі сауда операциялары үшін емес, магистральдық теміржол тораптарының және жылжымалы құрамының пайдаланылуын қамтамасыз ету үшін шаруашылық қызмет процесінде пайдаланылады.

Босалқылар өзіндік құн мәндерінің немесе өткізудің таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Өзіндік құнға қорларды жеткізуге және ағымдағы күйге келтіруге байланысты келтірілген шығындар кіреді. Өткізудің таза құны аяқтауға жұмсалған шығындарды және өткізуге жұмсалатын бағалау шығындарын шегергенде кәдімгі қызмет барысында қорларды өткізу құнының бағасын білдіреді. Босалқылар орташа өлшенген құн әдісі бойынша есепке алынады.

Сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер мен шығарылатын топтар

Ұзақ мерзімді активтер және шығатын активтер топтары, егер олардың баланстық құны негізінен өндірістік қызметте қолданылмаған кезде, ал сатылған кезде орнын өтейтін болса, сату үшін арналған деп есептеледі. Осы шарт, егер актив (немесе шығып жатқан активтер топтары) өзінің ағымдағы жағдайында сатыла алса және сатылуға үлкен ықтималдық болса, орындалған деп саналады. Басшылық активтің сатылуын оны сату үшін арналған деп сыныпталған кезеңнен бастап, бір жылдың ішінде тоқтату керек.

Егер Топ еншілес ұйымның бақылау пакетінің сату жоспарын қабылдаса, осындай еншілес ұйымның барлық активтері мен міндеттемелері, жоғарыда сипатталған белгілерді орындау кезінде, Топтың өткен еншілес ұйымындағы сатудан кейін бақыламайтын немдену үлестерін сақтаудан тәуелсіз, сату үшін арналған деп сыныпталады.

Егер Топ қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдарға жарнаны немесе сол жарнаның бөлігін сату бойынша жоспарды қабылдаса, жоғарыда сипатталған белгілер орындалған жағдайда Топ сатылатын жарна немесе сатылатын жарна бөлігін сату үшін арналған деп сыныптайды. Тәуелді немесе бірлескен ұйымға жарнаның қалған бөлігі сату үшін арналған деп сыныпталмай, үлестік қатысу әдісі негізінде есепке алына береді. Топ үлестік қатысу әдісін қолдануды қауымдысқан немесе бірлескен ұйымға елеулі бақылауды жоғалтқан кезде тоқтатады.

Шығудан кейін Топ бұрын қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдар ретінде көрсетілген ұйымдардағы өзінің қалған үлесін 39 ХҚЕС (IAS)-ке сәйкес есепке алады. Егерде ұйым қауымдасқан немесе бірлескен ұйым ретінде көрсетіле берсе, Топ үлестік қатусу әдісін қолдануды жалғастыра береді.

Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер (және шығып жатқан активтер топтары) кемінде екі шамамен бағаланады: сыныпталу кезіндегі қалған құнмен және сатуға шығындарды алғанда әділ құнымен.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар кез келген жинақталған тозуды және құнсызданудан болған залалдарды шегеру арқылы олардың бастапқы құны, не болмаса алғашқы құны бойынша көрсетіледі.

Сатып алынған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құны сәйкес активтерді сатып алғанда төленген сома және активтерді қажетті жеріне жеткізуге және оларды жоспарланатын пайдаланылуға қатысты ниетке сәйкес оның қызмет етуін қамтамасыз ететін жай-күйге келтіруге тікелей жатқызылатын өзге залалдардың сомасы ретінде белгіленген.

Топтың меншікті құрылысы нысандарының құнына құрылыс барысында пайдаланылған барлық материалдардың құны, жоба бойынша тікелей еңбек шығындары және жобаға тікелей қатысты қаржыландыру бойынша шығындар, сондай-ақ белгілі пропорцияда айнымалы және тұрақты үстеме шығындар кіреді. Объект жоспарланатын пайдаланылуға дайын болысымен, шығындарды капиталдандыру тоқтатылады.

Әр мезгілде Топ жобаны іске асыру барысында орнатуға жататын жабдықты қаржылық жалдау жөніндегі шарттарға кіреді. Орнатуға дайындау барысындағы жабдық пайдаланылмайды, осыған байланысты аяқталмаған күрделі құрылыс құрамында көрсетіледі. Жабдық дайын болысымен тиісті топқа ауыстырылады және одан әрі осы саясатта баяндалғандай ескеріледі.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар объектілерінің танылуы ол шыққан соң немесе оның пайдаланылуынан немесе шығуынан болашақ экономикалық пайда алу енді күтілмейтін жағдайда тоқтатылады. Активтің танылуы тоқтатылған кезде пайда болатын кез келген табыстар немесе шығындар (шығудан түсетін таза түсімдер мен активтің баланстық құны арасындағы айырым ретінде есептелген), активтің танылуы тоқтатылған есеп кезеңінде пайда мен залалға қосылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Кейінгі шығындар

Жолдарды жөндеу және қосалқы бөлшектерді ауыстырумен байланысты ірі күрделі жөндеулер

Жолдарды жөндеуге арналған шығындар және қосалқы бөлшектерді ауыстырумен, негізінен теміржол төсемін ауыстыруға жұмсалатын шығындарды қамтитын ірі күрделі жөндеулер болашақ экономикалық пайда алу мүмкіндігінде күрделі салынады, және мұндай шығындар жеткілікті дәрежедегі дәлдікпен есептелетін немесе бағаланатын болады. Әрі қарай жөндеу жұмыстары үшін қолданылатын ауыстырылған активтер құны бойынша Босалқылардың немесе жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құрамына алынып, өзіндік құн мәндерінің немесе таза құнының ең кіші мәні бойынша бағаланады. Ауыстырылған активтердің баланстық құнының өткүзудің таза құнынан артық болуы пайда мен залалда шығын ретінде танылады. Келешекте пайда алу күтілмейтін жолдарды жөндеу шығындары бірден пайда мен залалда көрсетіледі.

Тозу

Жерді және аяқталмаған күрделі құрылысты қоспағанда жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы Топ активтердің әр санатының амортизациясы пайдалы қызмет мерзімі ішінде біркелкі бөлінеді деп санайтындықтан тура сызықты әдісі негізінде есептеледі. Топ әр есептік кезеңде пайдаланып пайдалы қызметті бағалау мерзімі (жылдарда) төменде келтірілген:

Ғимараттар мен құрылыстар	10-140
Теміржол жолдарының инфрақұрылымы	5-100
Машиналар мен жабдықтар	3-35
Теміржол көлігі	10-40
Басқа көлік	4-15
Басқалар	2-50

2014 ж. негізгі құралдардың пайдалы қызмет мерзімі ішінара қайта қаралғанмен, қайта қараудың әсері есепті кезеңге дейін қолданысқа енген объектілердің есепті және кейінгі кезеңдердегі есепті бағалауларына әсер еткен жоқ.

Жер және аяқталмаған күрделі құрылыс бойынша тозу есептелмейді. Аяқталмаған күрделі құрылыс объектілері құрылысы аяқталғаннан кейін тиісті топқа ауыстырылады және одан әрі осы саясатта жазылғандай ескеріледі. Тозу есептеу әдісі және пайдалы қызметтің шамаланған мерзімі болашақта бағаланатын кез келген өзгерулердің есепке алуымен әрбір жылдық есептік кезеңнің соңына тексеріледі.

Материалдық емес активтер

Материалдық емес активтер жинақталған амортизацияны және құнсызданудан жинақталған залалды шегергендегі өзіндік құны бойынша көрсетілген. Материалдық емес активтерге негізінен бағдарламалық қамтамасыз ету мен тиісті лицензиялар жатады. Амортизация 1 жылдан 10 жылға дейінгі мерзімді құрайтын пайдалы қызмет ету мерзімі ішінде тура сызықты әдісі бойынша есептеледі. Пайдалы қызмет ету мерзімі мен амортизацияны есептеу әдісі әрбір жылдық есептік кезеңінің соңына болашақта болатын кез-келген өзгерістерді есепке ала отырып тексеріледі.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік

Инвестициялық жылжымайтын мүлік жалгерлік акыны алу үшін пайдаланылатын нысандарды, қаржының өсімшесін немесе анау-мынау жағдайларды (соның ішінде бас кезеңде болатын құрылыстың нысандарын) ұсынады. Инвестициялық жылжымайтын мүліктің нысандары бастапқыда иемденген құнымен, сондай-ақ иемденген шығындармен есептелінеді. Топ инвестициялық жылжымайтын мүлікті алғашқы белгілегеннен кейін жинақталған тозу және жинақталған құнсыздану шығындарын шегеру арқылы алғашқы құнмен бағалайды. Инвестициялық жылжымайтын мүліктің тозуы тура сызықты негіз әдістің негізінде есептелінеді.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктің нысаны шығып кеткенде онымен байланысты ақырғы істен шығуы, экономикалық пайда алу күтілмегенде, баланстан шығарылады. Нысанның шығуынан пайда болған кез-келген табыс немесе шығын (шығарғаннан болған таза түсім және және активтің баланстық құнының арасында айырмашылық) мүлік шығарылған кездегі пайдалар мен залалдарда көрсетіледі.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктің тозуы тура сызықты әдіс негізінде төменде көрсетілген (жылдардағы) осы активтерді пайдалы қызметтер ағымында шамаланған мерзім ішінде есептеледі:

Гимараттар мен құрылыстар	45
Машиналар мен жабдықтар	4-20

Гудвилді есептемегенде жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің құнсыздануы

Топ әрбір есептік күнге жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың және материалдық емес активтердің баланстық құнының құнсыздану индикаторларының болуына тексеру жүргізеді. Мұндай индикаторлар анықталған жағдайда, құнсызданудан болған залалдың (егер мұндай болса) мөлшерін белгілеу максатында активтің өтелетін құны бағаланады. Өтелетін құн екі мәннің: өткізу шығынын шегергендегі активтің әділ құны мен пайдалану құнының ең үлкені ретінде белгіленеді. Пайдалану құнын бағалау кезінде есептік келешектегі ақша ағындары басшылықтың пікірінше ақшаның уақытша құнының ағымдық нарықтық бағасын және активтерге тән тәуекелдерді көрсететін олардың ағымдық құнына дейін дисконтталады.

Егер активтің өтелетін құны оның баланстық құнынан төмен болса, мұндай активтің баланстық құны өтелетін құнға дейін азайтылады. Құнсызданудан болған залалдар дереу пайда мен залалда көрсетіледі. Құнсызданудан болған залала кейінен қалпына келтірілген жағдайларда активтің баланстық құны оның өтелетін құнын жаңа бағалаудың нәтижесінде алынған сомаға дейін ұлғаяды, жаңа баланстық құн егер осы актив бойынша құнсызданудан болған залал алдыңғы жылдары көрсетілмегенде белгіленетін баланстық құннан аспайды.

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар

Егер Топ қауымдасқан ұйымның қаржылық және операциялық қызметіне елеулі әсер етсе, онда ұйым қауымдасқан деп саналады. Елеулі ықпал ұйымның қаржылық және операциялық қызметіне қатысты шешім қабылдауға қатысу құқығын иеленуді ұйғарады, бірақ бұндай қызметке бақылауды немесе бірлескен бақылауды жүргізуді ұйғармайды.

Бірлескен ұйымдар – бұл бірлескен қызмет, оның бірлескен бақылауға ие қатысушылары бірлескен қызметтің таза активтеріне құқылы. Бірлескен бақылау – бұл келісімшартпен бекітілген ұйым үстіндегі бақылауды бөлу, ол бірлесіп бақылайтын жақтардың тарапынан маңызды қызметтер бойынша шешімдердің бірауызды мақұлдауын ескереді.

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың сату үшін арналған және 5 ХҚЕС (IFRS)-ке сәйкес есептелетін жарналарын қоспағанда, олардың қызмет нәтижелері, активтері мен міндеттемелері осы есептілікке үлестік қатысу әдісімен қосылған. Үлестік қатысу әдісіне сәйкес шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға жарналар бастапқыда сатып алу құны бойынша есепке алынып, кейін Топтың қауымдасқан және бірлескен ұйымның пайда мен залалындағы және басқа да жынтық табысындағы үлесін ескере отырып түзетіледі. Егер Топтың осы ұйымдардағы залалындағы үлесі Топтың осы ұйымдардағы нелену үлесінен жоғары болса (негізінде Топтың қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға таза инвестицияларының бөлігін құрайтын кез келген үлестерді қосқанда), Топ келесі залалдардағы өз үлесін тануды тоқтатады. Қосымша залалдар Топтың заңға немесе кәсіби айналым ережелеріне сәйкес үлестің залалдағы ұлғайуын өтеу міндеттемесі болса немесе Топ қауымдасқан немесе бірлескен ұйым атынан төлемақы жүргізсе ғана танылады.

Инвестиция объектісі қауымдасқан немесе бірлескен ұйым ретінде танылғаннан кейін қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдарға салымдар үлестік қатысу әдісі негізінде есепке алынады. Жарнаны сатып алу құны мен сатып алу күніне сәйкестендірілетін активтер мен міндеттемелердің әділ құны арасындағы оң айырмашылық гудвилді қалыптастырады. Гудвил осындай жарналардың баланстық құнына қосылады. Сәйкестендірілетін активтер мен міндеттемелердің әділ құнындағы Топ үлесі мен жарнаны сатып алудың құны арасындағы оң айырма қайта бағалаудан кейін бірден пайда мен залалдарда көрсетіледі.

39 ХҚЕС (IAS)-ке сәйкес Топтың қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдарға жарналарының құнсыздануын тану қажеттілігі анықталады. Қажет болған жағдайда жарнаның баланстық құны (гудвилді қосқанда) 36 ХҚЕС (IAS) «Активтердің құнсыздануына» сәйкес құнсыздануға өтелу құн (құндылық пен сату шығындарын шегергеннен кейінгі әділ құнның арасындағы үлкені) мен баланстық құнды салыстыру арқылы тестіленеді. Танылған құнсызданудан залал жарнаның баланстық құнын азайтады. Егер жарнаның өтелу құны кейін ұлғайса, құнсызданудан залалды қалпына келтіру 36 ХҚЕС (IAS)-ке сәйкес танылады.

Ұйым қауымдасқан немесе бірлескен ұйым ретінде танылуын тоқтатқанда немесе жарналар сату үшін арналған деп сыныпталғанда, Топ үлестік қатысу әдісін қолдануды тоқтатады. Егер Топ бұрынғы қауымдасқан немесе бірлескен ұйымындағы қатысу үлесін азайтса, қалған үлес қаржылық актив ретінде танылса, Топ қаржылық активтің бастапқы танылуын сол күнге әділ құнымен таниды. Қауымдасқан немесе бірлескен ұйымның қалған иелену үлесінің баланстық құны мен әділ құны арасындағы айырма жартылай сатудан пайда болған пайда немесе залалға үлестік қатысу әдісі бойынша есептеу тоқталған сәттен бастап қосылады. Сонымен қатар, Топ осыған дейін қауымдасқан немесе бірлескен ұйымға қатысты басқа да жиынтық табыстарда танылған барлық сомаларды Топ сәйкес келетін активтер мен міндеттемелер қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдардың өздерімен сатылғандай көрсетеді. Сонымен, егер активтер мен міндеттемелерді сату кезінде бұрында қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдардың басқа да жиынтық табысында көрсетілген барлық сомалар пайда немесе залалға қайта сыныпталса, онда Топ үлестік қатысу әдісін қолдануды тоқтатқанда пайда мен залалдағы басқа да жиынтық табысты да қайта сыныптайды.

Егер қауымдасқан ұйым бірлескен ұйымға айналса немесе керісінше жағдай орын алса, Топ үлестік қатысу әдісін қолдануды жалғастыра береді. Осындай жағдайларда әділ құнына дейін қайта бағалау жүргізілмейді.

Егер Топ қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдағы иелену үлесін азайтса, бірақ үлестік қатысу әдісін қолдануды жалғастырса, онда Топ пайда мен залалға осыған дейін басқа да жиынтық табыста танылған соманың пропорционалды бөлігін қайта сыныптайды, егер де сондай қайта сыныптаулар сәйкес келетін активтер мен міндеттемелерді сату кезінде керек болса.

Топтың есептілігінде қауымдасқан немесе бірлескен ұйымдармен мәміле бойынша пайда мен залалдар тек қана қауымдасқан немесе бірлескен ұйымның Топқа жатпайтын үлесіне ғана танылады.

Неснелер бойынша шығындар

Топ бағалы активтерді сатып алумен, құрылысын салумен және өндірумен тікелей байланысты неснелер бойынша шығындарды, сондай-ақ осы активтің құнының бір бөлігін капиталдандырады. Оларды бағалы активтерге пайдалану күтілетін жекелеген неснелердің уақытша инвестицияларынан алынған инвестициялық табыс капитализацияға жарамды неснелер бойынша шығындардан шегеріледі.

Неснелер бойынша шығындар сондай-ақ шетелдік валютамен қарыз алу нәтижесінде туындайтын бағамдық айырмашылықтарды қамтиды, пайыздарды төлеу бойынша залалдарды түзету болып саналады. Пайыздарды төлеу залалдарын түзету түрінде капиталдандырылған бағамдық айырмашылық сомасы егер де қарыз жергілікті валютада алынған болатын жағдайда, Топ капиталдандырған пайыздарды төлеу сомасынан аспайды. Бағамдық айырмашылықтың кез-келген асуы пайда мен залалда көрсетіледі.

Неснелер бойынша өзге шығындар олар туындайтын кезеңдегі пайда мен залалда танылады.

Қызметкерлерге сыйақы

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Ұжымдық шартқа сәйкес Топ еңбек қызметі аяқталғаны бойынша өзінің қызметкерлеріне белгіленген сыйақыларды («Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары») төлейді. Осы Шартқа сәйкес Топ тиянақталмаған жоспардың аясында келесі негізгі төлемдер мен жеңілдіктерді қамтамасыз етеді:

- зейнетке шыққанда төленетін бір ретті жәрдемақы;
- зейнеткерлерге төленетін жылдық материалдық көмек;
- тегін теміржол билеттерін ұсыну;
- зейнеткерлердің салттық қызметтерін төлеуге берілетін материалдық көмек;
- тістерді протездеуге берілетін материалдық көмек; және
- басқа да жеңілдіктер.

Зейнеткерлік жоспарына сай сыйақы бойынша белгіленген міндеттемелер мен шығындарды болжанатын бірлік әдісінің көмегімен анықталады. Бұл әдіс сыйақы алуға қосымша бірлікті қосушы ретінде әрбір өткен жылды қарастырады және қорытынды міндеттемелерді көрсету үшін әрбір бірлікті жеке өлшейді. Қызметкерлердің еңбек өтілімі кезінде белгіленген төлем мөлшерімен Зейнеткерлік жоспар бойынша сыйақы формуласына сай бөлінуі үшін, сыйақы ұсыну бойынша шығын пайда мен залал және басқа да жиынтық табыс жөніндегі шоғырландырылған есептілік нысандарында көрсетіледі. Бұл міндеттеме мемлекеттік облигациялар бойынша сыйақы мөлшерлемесіне ұқсас дисконт мөлшерлемесін қолданумен акша қаражатының қозғалысын болашақ есеп кезеңіндегі ағымдағы құны бойынша өлшенеді, валюта мен шарттары белгіленген төлем мөлшері бар Зейнет жоспары бойынша міндеттеменің бағаланған шарттары мен валютасы сәйкес салыстырылады.

Топ қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелерді қайта қараудан туындайтын актуарлық пайда мен залалды олар туындаған кезең ішінде қызметкерлерге сыйақы төлеу шығындарының құрамында таниды.

Төлемдердің мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша шығындар категориясы қамтиды:

- өткен қызметтердің құны (ағымдық және өткен кезең қызметтерінің құнын, секвестрлерден пайда мен залалды және төлемдердің мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша өтеулерді қосқанда);
- таза пайыздық табыс/(шығын); және
- қайта бағалау.

Топ шығындардың бірінші екі компонентін пайда мен залалда «өткізудің өзіндік құны» және/немесе «жалпы және әкімшілік шығындар» құрамында көрсетеді (21 Ескерту). Секвестрлерден пайда мен залал өткен кезеңдер қызметтерінің құны ретінде есепке алынады.

Топ «Қайта бағалау» шығындар категориясын басқа да жиынтық пайда құрамында есепке алады.

Төлемдердің мөлшері белгіленген Зейнетақы жоспары бойынша төлемдер қызметкерлерге оларға зейнетақы төлемдеріне құқық беретін қызмет көрсетілуімен қатар шығындарға жатқызылады.

Топ қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақыларға қатысты «Қайта бағалау» категориясының шығындарын пайда мен залал құрамында таниды.

Капитал

Жарғылық капитал

Жай акциялар капитал ретінде жіктеледі. Жаңа акцияларды шығаруға тікелей қатысты шығындар ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа капитал түсімінің сомасынан алынған ретінде көрсетіледі. Жарғылық капиталға барлық акшалай емес салымдарды тәуелсіз бағалаушы беру күніндегі жағдай бойынша әділ құны бойынша бағалайды.

Орналастырудың заңи тіркелуі жүзеге асырылмаған орналастырылатын жай акциялар үшін алынған қаражат қосымша төленген жарғылық капитал ретінде тіркеу сәтіне дейін танылады. Тіркелуден кейін түсімдер жарғылық капиталға ауыстырылады.

Дивидендтер

Дивидендтер міндеттеме ретінде танылып, егер ол есептік күніне дейін жарияланған болса есептік күнінен капитал сомасынан есептелініп алынады. Дивидендтер жөніндегі ақпарат, шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында ашып көрсетіледі, егер де олар есептік күніне дейін ұсынылған болса, сонымен бірге есептік күнінен кейін ұсынылып немесе жарияланған болса, шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарын бекіту күніне дейін болуы тиіс.

Басқа да болулер

Бөлу Топ акшалай қаражатты немесе акшалай емес активтерді Акционерге/соңғы Акционерге өтеусіз негізде беруді міндеттенгенде капиталдың құрамында танылады және мұндай міндеттеменің сомасы сенімді бағалануы мүмкін. Бөлу капиталдың құрамында қолдану мүмкін болатын кейінге қалдырылған салықтың кез келген әсері алынған құн бойынша танылады.

Табыстарды тану

Табыстар Топ қандай да бір экономикалық пайда алуы мүмкін болуына және табыстар жеткілікті дәлдік дәрежеде есептелуіне немесе бағалануына қарай сыйақының әділ құнымен танылады.

Егер де тасымалдаудың аяқталу дәрежесі мен табыс сомасы жеткілікті мөлшерде анықталатын болса, тасымалдауға қатысты табыс, тасымалдауды аяқтау дәрежесіне қарай қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептілік күніне танылады. Жүкті тасымалдау процесінің аяқталу дәрежесі жүктің жіберілген және келген күндері (шығыс станциясының түйісу қиылысында) деректерге сай жалпы қызмет көлеміне, есеп күніне көрсетілген қызмет көлемінің пайыздық салмағы ретінде есептеледі.

Әлі көрсетілмеген тасымалдау қызметтері үшін тапсырыс берушіден алынған алдын ала төлем сомасы алу сәтінде тапсырыс берушіден алынған аванс құрамында көрсетіледі. Көрсетілген қызметтерден түсетін күтілетін есептелінген табысқа шамамен тең тапсырыс берушіден алынған аванстар, қаржылық жағдай жөніндегі шоғырландырылған есептілік нысандарында қысқа мерзімді басқа да міндеттемелер құрамында болашақ табыста танылады. Болашақ кезеңдердің табыстары қызметтердің көрсетілуіне қарай табыстарға жатқызылады.

Вагондарды пайдаланғаны үшін қызметтерге қатысты табыс Топтың вагондарын пайдалану кезеңінде танылады.

Тауарларды өткізу қатынасында табыс тауарды жеткізу және меншік құқығының өтуі кезінде танылады; мұнымен қатар тану кезінде келесі шарттар орындалуы тиіс:

- Топ сатып алушыға тауарды немденуге байланысты маңызды тәуекелдер мен пайдаларды берді;
- Бұдан бұлай Топ сол тауарлармен иелену құқығымен әдетте байланысатын дәрежеде басқармайды және сатылған тауарларды тексермейді;
- Өткізудің сомасы нақты анықтала алады;
- Мәмілемен байланысты экономикалық пайдаларды алуға жоғары ықтимал бар;
- Мәмілемен сабақтас болған немесе күтілетін шығындар сенімді анықтала алады.

Мемлекеттік субсидиялар

Қазақстан Республикасында мемлекеттік грант түріндегі әлеуметтік мәні бар бағыттарға жолаушыларды тасымалдауға жұмсалған шығындарды ішінара өтеу үшін Топ субсидия алуға құқығы бар деп Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етті. Топ және де басқа да теміржолмен жолаушы тасымалдаумен қызмет көрсететін ұйымдар гранттарды алуға жыл сайынғы негізде өтінім береді. Егер шарт жасалса, Топ мемлекетпен анықталатын алдын-ала қаражаттандырылған сомаға кіретін Қазақстан Республикасы аумағы ішіндегі әлеуметтік мәні бар бағыттар бойынша жолаушыларды тасымалдауға жұмсалатын шығындарды қаражаттандыруға құқысы бар.

Мемлекеттік гранттар пайда мен залалда, Топ қолданылатын шарттарды орындай алады және гранттар беріледі деген жеткілікті сенімділік болғанда Мемлекет белгілеген төмендетілген тарифпен тасымалдау бойынша қызмет көрсетілген кезеңде танылады. Топ қолданылатын мемлекеттік гранттар бойынша шарттарды орындай алуы және гранттар алынуына негізделген сенімділік шыққан кезге дейін танылмайды.

Салықтар

Ағымдық салық

Ағымдық және өткен мерзімдегі салық активтері мен міндеттемелері салық басқару орындары төлейтін немесе салық органдары қайтаратын сома бойынша бағаланады. Салық мөлшерлемелері мен сомаларды есептеуге қолданылатын салық заңнамасы есептік күніне күшіне енетін шамада немесе күшіне енетін күні қолданылады.

Кейінге қалдырылған салық

Активтер мен міндеттемелердің баланстық құны арасындағы айырмашылықтың сомасында төленетін немесе өтелетін кейінге қалдырылған табыс салығы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында және салық салынатын пайданы есептеу үшін пайдаланылатын тиісті салық базасында міндеттемелер әдісі бойынша есептеледі.

Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері, әдетінше, барлық уақытша салынатын айырмашылықтар ескеріліп көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салық активтері келешекте осы уақытша айырмашылықтарды пайдалану үшін салық салынатын баланстық пайданың болу мүмкіндігі жоғары болған жағдайда барлық шегерілетін уақытша айырмашылықтардың барлығы ескеріліп көрсетіледі. Салық активтері мен міндеттемелері егер уақытша айырмашылықтар гудвилмен байланысты болса немесе басқа активтер мен міндеттемелерді не салық салынатын, не бухгалтерлік пайдаға әсер етпейтін мәмілелер (бизнесті біріктіру жөніндегі мәмілелерден басқа) шеңберінде бастапқы тану салдарынан туындаса шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында көрсетілмейді.

Еншілес ұйымдарға, тәуелді компанияларға, сондай-ақ бірлескен қызметке жататын, Топ уақытша айырмашылықтарының қалпына келтіру мерзімдерін бақылай алатын жағдайларынан басқа, кейінге қалдырылған міндеттемелер салық салынатын айырмашылықтарын есептегенде көрсетіледі. Осындай инвестициялар мен үлестерге тиесілі кейінге қалдырылған активтер болашақта салық салынатын баланстық пайда жоғары пайдалану ықтималдығы болған жағдайда ғана көрсетіледі.

Кейінге қалдырылған салық активтерінің баланстық құны әрбір есептік күнге бағаланып, кейінге қалдырылған активтің жиынтығы немесе бір бөлігі қолданылып, мүмкін жеткілікті салық салынып пайда алынады деген болжам болмайтын жағдайда азаяды. Кейінге қалдырылған деп танылмаған салық активтері шоғырландырылған бухгалтерлік баланста тіркелген әрбір күнге қайта қаралады және болашақта салық салынатын табыстар мерзімі өткен салық активтерін қайта келтіруге мүмкіндігі бар көлемде анықталады.

Кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер сәйкес шоғырландырылған бухгалтерлік баланс күніне күшіне енгізілген немесе жарамды салық мөлшерлемесіне (және салық заңнамасында) негізделе отырып өтелетін міндеттеме немесе актив өткізілетін кезеңге қолданылатын салық мөлшерлемелері бойынша есептеледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Егер ағымдық салық міндеттемелеріне қарсы қысқа мерзімді салық міндеттемесін өзара есепке алуға заңды түрде жарамды құқығы болса және кейінге қалдырылған салықтар сол салық салынатын ұйымға және сол салық басқару орындары қатысты болса, онда кейінге қалдырылған активтер мен міндеттемелер өзара есепке алынады.

Қысқа мерзімді және кейінге қалдырылған табыс салықтары басқа жиынтық табыстан тыс баптарға жатқан жағдайларды есепке алмағанда, пайда мен залал жөніндегі есептілікте шығындар немесе үнемдеу ретінде көрсетіледі, не болмаса басқа жиынтық табыста, не болмаса капитал шоттарында, және бұл жағдайда мерзімі ұзартылған салық пайда мен залал жөніндегі есептіліктен тыс көрсетіледі, не болмаса кәсіпорынның бастапқы бірігуінен шығады. Кәсіпорындар біріккен жағдайда салық тиімділігі кәсіпорындар бірлестігінің есептілігіне қосылады.

Жал

Операциялық жал

Жалға беруші активке меншік құқығымен байланысты тәуекелдер мен пайдаларды нақты түрде сақтап қалатын жал операциялық жал ретінде жіктеледі. Операциялық жал бойынша төлемдер жалға беру мерзіміне негізделі отырып тура сызықты әдісінің негізінде пайда мен залалда шығындар ретінде көрсетіледі.

Қаржылық жал

Топ қаржылық жалды жалға алынатын мүліктің әділ құнының қаржыландырылатын жалдау басталуының күніне тең сомалар бойынша шоғырландырылған бухгалтерлік баланста актив және міндеттеме ретінде немесе егер төмен болса, ағымдағы құн бойынша ең төменгі жалдау төлемдері ретінде қабылдайды. Ең төменгі жалдау төлемдерінің ағымдағы құнын есептеу кезінде дисконт факторы ретінде анықтау мүмкін болған жағдайда жалдау шарты бойынша сыйақы жарнасы пайдаланылады; олай болмаған жағдайда Топтың несие қаражатына сыйақы жарналары пайдаланылады. Бастапқыда жасалған тікелей шығындар активтің бір бөлігі ретінде есепке алынады. Жалдау төлемдері сыйақы бойынша шығындар мен қолда бар міндеттемелердің төмендеуі арасында бөлінеді. Сыйақылар бойынша шығындар әр кезең үшін міндеттемелердің қалған сомасы бойынша тұрақты сыйақы жарнасын алу үшін жалдау мерзімі ішінде кезеңдер бойынша бөлінеді.

Қаржылық жал активтерге қатысты амортизациялау бойынша шығыстың артуына, сондай-ақ әрбір есептік кезең үшін қаржылық шығындарға әкеп соғады. Жалға алынатын активтерге қатысты амортизация саясаты меншік активтерінің, егер жалға алу мерзімі бір жылдан кем болмаса, амортизация бойынша саясатқа сәйкес келеді. Егер жалға алу мерзімі ұқсас меншік қаражатының амортизациясы мерзімінен аз болса, жалға алынатын актив жалға алу мерзімінен шыға отырып амортизацияланатын болады.

Резервтер

Алдағы болатын шығыстардың резервтері Топтың өткен оқиғалардың нәтижесінде туындаған міндеттемелер (заңды немесе жүктелген) міндеттемелері болса және Компания осы міндеттемелерді өтеу ықтималдылығы жоғары болса, ал мұндай міндеттемелердің мөлшері сенімді бағаланатын болса есепке алуда көрсетіледі.

Есепке алуда көрсетілетін алдағы болатын шығындардың шамасы осы міндеттемелерге тән тәуекелдер мен белгісіздіктер ескерілген есептік күнге белгіленген міндеттемелерді өтеу үшін қажетті соманың ең жақсы есептік бағасын білдіреді. Егер алдағы болатын шығындардың шамасы міндеттемелерді өтеу жөніндегі болжамды акша ағындарының негізінде есептелсе, алдағы болатын шығыстардың резерві мұндай акша ағындарының келтірілген құны ретінде (егер уақыт ішінде акша құны өзгеруінің әсері елеулі болса) белгіленеді. Егер міндеттемелерді өтеу үшін қажетті төлемдер ішінара немесе толығымен үшінші тараппен өтелетіндігі күтіліп отырса, тиісті дебиторлық берешек өтеу ақысы алынады және осы дебиторлық берешектің сомасы сенімді бағаланады деген толық сенімділік болған жағдайда көрсетіледі.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

3. СЫНЫПТАЛУДЫҢ ӨЗГЕРУІ

Тоқтатылған қызмет

Үкімет бекіткен жекешелендірудің 2014-2016 жж. арналған кешенді жоспары шегінде Акционер 2014 ж. шілдеде Топтың жекешелендірілуі тиіс еншіліс, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының тізімін бекітті. 2014 ж. тамызда Компания Топтың еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының сату бойынша іс-шаралар жоспарын бекітіп, оларды сату бойынша белсенді жұмысты бастады.

Топ қызметтің елеулі түрін көрсететін еншіліс ұйымдардың қызмет нәтижелерін тоқтатылған қызмет ретінде көрсетті, сәйкесінше, 2013 ж. 31 желтоқсанда ақталған жыл үшін салыстырмалы мәліметтер қайта есептелді.

Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепке әсері:

2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін	Түзетулерге дейін	Тоқтатылған қызмет	Қайта есептелген
Түсім	873,565,703	(3,367,125)	870,198,578
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	(576,862,081)	1,428,662	(575,433,419)
Жалпы пайда	296,703,622	(1,938,463)	294,765,159
Сату бойынша шығындар	(154,403)	135,446	(18,957)
Әкімшілік шығындар	(95,678,612)	5,550,673	(90,127,939)
Операциялық пайда жиыны (залал)	200,870,607	3,747,656	204,618,263
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	5,703,644	(210,091)	5,493,553
Қаржыландыру бойынша шығындар	(37,811,417)	910,091	(36,901,326)
Басқа да операциялық емес табыстар	4,717,849	(559,808)	4,158,041
Басқа да операциялық емес шығындар	(8,915,248)	75,414	(8,839,834)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал)	160,296,286	3,963,262	164,259,548
Табыс салығы бойынша шығындар	(39,048,623)	2,454,444	(36,594,179)
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал)	121,247,663	6,417,706	127,665,369
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	(2,812,097)	(6,417,706)	(9,229,803)
Мыналарға қатысты жыл іші пайда:	118,435,566	-	118,435,566
аялалық ұйымның меншік иелері	115,627,571	-	115,627,571
Жалпы жиынтық пайда	114,595,690	-	114,595,690
Акцияға арналған пайда:	235	-	235
Оның ішінде:			
Жалғасатын қызметтен	241	13	254

4. СЕГМЕНТТЕР БОЙЫНША АҚПАРАТ

Топтың операцияндық сегменттері көрсетілетін қызметтер негізінде анықталады. Топ негізгі екі сегментті ерекшелейді: жүк тасымалы және жолаушылар тасымалы бойынша қызметтер. Қызметтерін қосқанда сандық шектен аспайтын барлық басқа да, негізінен байланыс, коммуналдық қызметтер, жүктерді тиеу мен босату және кемелерге қызмет көрсету қызметтерінен тұратын, сегменттер жеке ашып көрсетуді қажет етпейді.

Есептік сегменттердің есеп саясаты 2 Ескертуде көрсетілген Топтың есеп саясатына ұқсас.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Топ басшылығы Топтың операцияндық сегменттерінің келесідей көптеген пайда көрсеткіштерін бақылайды: салық салуға дейінгі пайда, жалғастыратын қызметтен жыл іші пайдасы және жалпы пайда. Соған карамастан, жыл іші пайда көрсеткіші ресурстарды бөлу және сегменттер қызметін бағалау үшін пайдаланылатын негізгі көрсеткіш болып табылады.

Топта сегмент ішілік сауда жүргізу үшін арналған бекітілген баға қалыптастыру саясаты жоқ, алайда сегмент ішілік операциялар нарықтық баға бойынша жүзеге асады.

	2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші			
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Басқа сегменттердің барлығы	Жиынтығы
Басты операцияндық көрсеткіштер				
Табыстар				
Тасымалдан табыстар	772,834,872	79,400,169	-	852,235,041
Мемлекеттік субсидиялар	-	24,637,811	-	24,637,811
Басқа да табыстар	17,064,944	3,364,481	45,215,446	65,644,871
Сегмент ішілік табыстар	(31,372,390)	(2,569,080)	(27,329,674)	(61,271,144)
Табыстар	758,527,426	104,833,381	17,885,772	881,246,579
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	(536,106,815)	(93,005,450)	(5,060,588)	(634,172,853)
Әкімшілік шығындар	(72,658,854)	(5,111,349)	(5,738,632)	(83,508,835)
Сату бойынша шығындар	(26,614)	-	-	(26,614)
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	9,221,986	258,703	1,040,675	10,521,364
Қаржыландыру бойынша шығындар	(41,054,741)	(1,358,269)	(4,289,055)	(46,702,065)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	2,637,997	-	(2,592,673)	45,324
Басқа да операциялық емес табыстар	(378,490)	2,358,562	3,770,100	5,750,172
Басқа да операциялық емес шығындар	(70,406,002)	(407,449)	(2,194,482)	(73,007,933)
Табыс салығы бойынша шығындар	(18,896,996)	(1,513,982)	(675,296)	(21,086,274)
Жалғасатын қызметтен жыл іші пайда	30,858,897	6,054,147	2,145,821	39,058,865
Сегменттер туралы басқа да басты ақпарат				
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	318,815,851	30,116,880	50,424,735	399,357,466
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы	86,553,273	6,898,127	5,994,328	99,445,728

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші			
	Жүк тасымалы	Жолаушылар тасымалы	Басқа сегменттердің барлығы	Жиынтығы
Басты операциялық көрсеткіштер				
Табыстар				
Тасымалдан табыстар	771,487,429	75,626,319	-	847,113,748
Мемлекеттік субсидиялар	-	23,880,765	-	23,880,765
Басқа да табыстар	15,101,882	3,783,242	30,469,243	49,354,367
Сегмент ішілік табыстар	(31,204,551)	(2,614,905)	(16,330,846)	(50,150,302)
Табыстар	755,384,760	100,675,421	14,138,397	870,198,578
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	(488,583,133)	(82,164,126)	(4,686,160)	(575,433,419)
Әкімшілік шығындар	(77,707,521)	(7,021,837)	(5,398,581)	(90,127,939)
Сату бойынша шығындар	(18,957)	-	-	(18,957)
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	4,571,487	279,161	642,905	5,493,553
Қаржыландыру бойынша шығындар	(33,569,064)	(1,104,341)	(2,227,921)	(36,901,326)
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	1,443,360	-	(5,712,509)	(4,269,149)
Басқа да операциялық емес табыстар	1,220,739	1,878,592	1,058,710	4,158,041
Басқа да операциялық емес шығындар	(7,390,029)	(334,224)	(1,115,581)	(8,839,834)
Табыс салығы бойынша шығындар	(31,719,344)	(3,046,812)	(1,828,023)	(36,594,179)
Жалғасатын қызметтен жыл іші пайда	123,632,298	9,161,834	(5,128,763)	127,665,369
Сегменттер туралы басқа да басты ақпарат				
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар бойынша күрделі шығындар	372,340,263	40,965,869	15,966,317	429,272,449
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың тозуы	80,480,546	6,145,354	4,818,007	91,443,907

Топтың географиялық ақпараты

Топ әр түрлі географиялық өңірлерде сатып алушылардан табыс алады. Төмендегі кестеде 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде мекендеуіне негізделген табыстар туралы ақпарат көрсетілген:

Сатып алушылардың орналасқан жері	2014 ж.	2013 ж.
Қазақстан	871,809,909	858,454,774
Ресей	7,062,389	7,273,130
Басқасы	2,374,281	4,470,674
Жиынтығы	881,246,579	870,198,578

Негізінен Топтың барлық ұзақ мерзімді активтері Қазақстанда орналасқан.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

5. АҚША ҚАРАЖАТЫ МЕН ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 010 жол коды және ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептің 150 жол коды)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақша қаражаты мен оның баламалары мыналарды қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Банктің ағымдық шотындағы ақша, теңгеде	49,164,829	32,956,050
Банктің ағымдық шотындағы ақша, АҚШ долларында	7,328,185	11,749,561
Банктің ағымдық шотындағы ақша, еуроде	1,420,735	1,406,172
Банктің ағымдық шотындағы ақша, швейцар франкіде	422,613	-
Банктің ағымдық шотындағы ақша, ресей рубліде	410,646	539,262
Банктің ағымдық шотындағы ақша, қытай юаніде	73,654	-
Банктің ағымдық шотындағы ақша, гонконг долларында	14	-
Банктің ағымдық шотындағы ақша, ағылшын фунтында	-	3,621
Қысқа мерзімді банктік салымдар, теңгеде	27,553,056	37,969,952
Қысқа мерзімді банктік салымдар, АҚШ долларында	154,998	1,193,818
Кассадағы қолма-қол ақша	23,488	37,466
Жиынтығы	86,552,218	85,855,902

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есептегі операциялық қызмет бойынша басқа да төлемдер (027 және 020 жол коды) құрамына сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ активтерінің ақша қаражаты 3,412,549 мың теңге сомасында енді.

Ағымдық шоттардағы ақшалай қаражат жылдағы 0.10%-дан 7.75%-ға дейін болатын күнделікті пайыздық мөлшерлемеге негізделген пайыздық мөлшерлемелер бойынша сыйақылар әкеледі (2013 ж.: жылдық 0.20%-дан 7.00%-ға дейін).

Теңгеде және валютада салынатын қысқа мерзімді депозиттер Топтың ақшаға деген қажеттілігіне байланысты түрлі мерзімге, үш айға дейін салынады және қысқа мерзімді депозиттер үшін мөлшерлемелер бойынша жылдық 0.04% бастап 17.1% дейінгі мөлшерде сыйақы әкеледі (2013 ж.: жылдық 0.07% бастап 10% дейін).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың байланысты тараптары болып табылатын банктердің ағымдық шоттарына Топтың салған ақша қаражатының сомасы тиісінше 2,211 мың теңге және 173,446 мың теңгені құрады (38 Ескерту).

6. ТУЫНДЫ ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 012, 111 жол коды)

2014 ж. 29 тамызда Top The Royal Bank of Scotland plc.-пен (Ұлыбританиямен) швейцар франкіде деноминирленген табыстар мен АҚШ долларында деноминирленген қарыздарды валюталық тәуекелге шалдығудан жартылай хеджирлеу мақсатымен кері-валюталық своп мәмілесін жасасты.

Қарыздарды хеджирлеу Еурооблигациялар бойынша АҚШ долларында деноминирленген жылдық 7.0% мөлшерлемесіндегі және өтеу мезімі 2016 ж. мамырына дейінгі 324,000,000 АҚШ доллары сомасындағы сыйақы мен негізгі қарыздарды төлеуді көрсетеді.

Осы мақсатқа жету үшін, Топ кері-валюталық (АҚШ доллары швейцар франкіне) своп келісін жасасты, оған сәйкес Top The Royal Bank of Scotland plc.-ге швейцар франкінің белгіленген сомасын АҚШ доллары сомасының орнына төлейді. Осы своп бойынша жылдық 6.5% мөлшерлемесі бойынша АҚШ долларындағы белгіленген ақша ағымдары жоғарыда аталған қарыздарды хеджирлеуге арналған. Осы белгіленген сомаларды швейцар франкіде төлеу швейцар франкіде деноминирленген табыстарға қатысты валюталық тәуекелді табиғи хеджирлеу болып табылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша туынды қаржы құралының әділ құны 25,653,938 АҚШ долларын (4,677,996 мың теңге) құрады және қаржыландыру бойынша түскен табыстар құрамында танылды (29 Ескерту).

7. БАСҚА ҚАРЖЫ АКТИВТЕРІ (Шоғырландырылған баланстың 015, 114 жол коды)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да қаржы активтер үш айдан артық, бірақ он екі айдан кем болмайтын орналасу мерзіміндегі банктегі депозиттерді және берілген несиелерді құрады:

	2014 ж. 31 желтоқсан		2013 ж. 31 желтоқсан	
	Пайыздық мөлшерлеме	Сомасы	Пайыздық мөлшерлеме	Сомасы
Краткосрочные финансовые активы				
«Цеснабанк» АҚ	4.3%-5.0%	20,504,948	3.2-4.5%	20,934,346
«Еуразиялық банк» АҚ	4.5-6.5%	9,835,200	4.5%	9,312,153
«Capital Bank» АҚ	3.9-8.0%	4,501,347	-	-
«Дельта Банк АҚ	4.5%-6.5%	1,811,750	-	-
«Қазкоммерцбанк» АҚ	4.0%	364,700	-	-
«Альянс банк» АҚ	3.0%	187,820	3.5%	101,757
«ЦентрКредит Банкі» АҚ	6.5-7.6%	80,000	-	-
«Ресей Сбербанкі» ЕБ АҚ	7.0%	50,000	-	-
«Қазақстан Халық банкі» АҚ	-	-	6.5%	4,000,000
«Казинвест Банк» АҚ	-	-	4.5%	1,766,516
«Каспий банк» АҚ	-	-	6.0%	400,000
		37,335,765		36,514,772
Берілген несиелер	-	-	11.0-11.3%	3,639,298
Ұзақ мерзімді қаржы активтері				
«Цеснабанк» АҚ	-	-	5.0%	1,834,302
«ЦентрКредит Банкі» АҚ	-	-	2.0-5.2%	35,722
«Ресей Сбербанкі» ЕБ АҚ	-	-	7.0%	50,000
		-		1,920,024
		37,335,765		42,074,094
Есептелген пайыздар бойынша берешек		741,316		277,848
Жиынтығы		38,077,081		42,351,942
Шегеру: Басқа да қысқа мерзімді қаржы активтері		(38,077,081)		(40,428,971)
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы активтері		-		1,922,971

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да қаржы активтер мына валюталарда көрсетілген болатын:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Теңге	8,468,761	8,149,868
АҚШ доллары	29,608,320	34,202,074
Жиынтығы	38,077,081	42,351,942

2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша берілген несиелер 3,639,298 мың теңге сомасында «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке берілген несиелерді қамтыды. 2013 ж. ішінде Топ «Ремлокомотив» АҚ атынан бірлескен ұйым «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке жалпы сомасы 10,000,000 мың теңге көлемінде (оның ішінде 4,000,000 мың теңге 2013 ж. 31 желтоқсанына төленген жок) пайызсыз несие берді. Бастапқы тану кезінде осы несиелер нарықтық мөлшерлеме негізінде дисконтталған мәмілелік ақша ағымдарының келтірілген құнын көрсететін әділ құны бойынша көрсетілді. Нәтижесінде, 589,813 мың теңге сомасына дисконт бірлескен ұйымға инвестиция құрамында танылды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Осы шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарының 11 және 32 Ескертулерінде көрсетілгендей 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша активтері мен міндеттемелері сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ құрамында көрсетілген «Тұлпар-Тальго» ЖШС-і Топтың еншілес ұйымы ретінде есепке алынды. Сәйкесінше, «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке берілген несиелер шоғырландыру кезінде Топішілік операциялар ретінде алынып тасталды.

8. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ БАСҚА ДА ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 016 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдайы бойынша қысқа мерзімді сауда және басқа да дебиторлық берешек келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Сауда дебиторлық берешек	12,881,564	12,765,803
Басқа да дебиторлық берешек	8,843,578	6,359,580
Шегеру: күмәнді сауда дебиторлық берешек бойынша резерв	(5,232,322)	(4,658,654)
Шегеру: басқа да дебиторлық берешек бойынша резерв	(5,536,359)	(5,001,177)
Жнынтығы	10,956,461	9,465,552

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сегіз дебиторға Топтың сауда дебиторлық берешегінің 39%-ы келді (2013 ж. 31 желтоқсанда: сегіз дебиторға 41% келген).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша күмәнді берешек бойынша резервті шегергеннен кейін Топтың сауда дебиторлық берешегі мына валюталарда берілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Теңге	6,668,357	7,154,473
АҚШ доллары	502,951	355,472
Швейцар франкі	318,961	491,782
Ресей рублі	158,973	105,422
Жнынтығы	7,649,242	8,107,149

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да дебиторлық берешек негізінен теңгеде көрсетілген.

9. ҚОРЛАР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 018 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдайы бойынша қорлар келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Отыр	9,676,511	5,671,686
Шикізат пен материалдар	9,476,025	14,560,641
Қосалқы бөлшектер	8,247,164	10,418,550
Жоғары жол қабатының материалдары	4,383,572	4,038,067
Құрылыс материалдары	1,351,208	1,391,568
Дайын өнім	576,934	532,577
Аяқталмаған өндіріс	424,333	707,826
Басқалары	1,015,781	1,121,067
Шегеру: өтімсіз және ескірген қорлар бойынша резерв	(336,613)	(718,081)
Жнынтығы	34,814,915	37,723,901

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

10. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 019 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдайы бойынша басқа да қысқа мерзімді активтер келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Қайтарылатын ҚҚС	70,938,553	52,848,833
Акциягердің пайдасына тағайындалған актив	28,997,449	29,204,088
Берілген қысқа мерзімді аванстар	3,189,532	4,223,354
Басқа да салықтар бойынша алдын-ала төлеу	3,589,074	1,547,027
Пайдалануы шектелген акция қаражаты	734,044	1,170,375
Болашақ кезеңнің шығындары	882,509	1,122,870
Басқалары	1,369,385	1,899,483
	109,700,546	92,016,030
Шегеру: күмәнді берешек бойынша резерв	(1,270,807)	(2,290,558)
Жиынтығы	108,429,739	89,725,472

Акциягердің пайдасына тағайындалған актив

Телерадиокешенді жабдықтау

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қысқа мерзімді активтер құрамында көрсетілген Акциягердің пайдасына тағайындалған активтер Қазақстан Республикасы Үкіметінің тапсырмасын орындау мақсатымен 28,238,638 мың теңге көлеміндегі телерадиокешен ғимаратын медиялық және техникалық жабдықтаумен байланысты шығындарды құрайды (20 Ескерту). Осы активтер Акциягерге 2015 ж. ішінде беріледі деп күтілетіндіктен, бұл шығындар Акциягердің пайдасына тағайындалған қысқа мерзімді активтер ретінде шоғырландырылған бухгалтерлік баланста көрсетілген.

Әлеуметтік объектілер

2013 ж. Топ өз алдына Үкіметтің тапсыруымен Маңғыстау облысының әкімдігіне Маңғыстау облысын әлеуметтік-экономикалық дамыту шегінде соңғы Акциягердің тапсырмасымен 965,450 мың теңге сомасына салынған әлеуметтік объектілерді өтеусіз беру бойынша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады (20 және 25 Ескертулер). 2014 ж. Топ Маңғыстау облысының әкімдігіне әлеуметтік объектілерді тегін беру бойынша 313,694 мың теңге сомасына қосымша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады. 2014 ж. ішінде жоғарыда аталған тапсырмаларды орындау мақсатымен 1,031,868 мың теңге сомасындағы әлеуметтік объектілер Маңғыстау облысының әкімдігіне берілді.

2014 ж. Топ Үкіметтің тапсырмасымен өз алдына 750,000 мың теңге сомасына Астана қаласында балабақшаны салу бойынша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ осы құрылысқа 42,557 мың теңге сомасында аванстарды аударды (2013 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге), және де осы балабақшаны салумен байланысты 468,978 мың теңге сомасында (2013 ж. 31 желтоқсан: нөл теңге) шығындарды өткерді.

Осы активтер Акциягерге 2015 ж. ішінде беріледі деп күтілетіндіктен, бұл шығындар Акциягердің пайдасына тағайындалған қысқа мерзімді активтер ретінде шоғырландырылған бухгалтерлік баланста көрсетілген.

**2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)**

**11. САТУ ҮШІН АРНАЛҒАН АКТИВТЕР (НЕМЕСЕ ІСТЕН ШЫҚҚАН ТОПТАР),
(Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 101 жол коды) ЖӘНЕ САТУ ҮШІН
АРНАЛҒАН ІСТЕН ШЫҚҚАН ТОПТАРДЫҢ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ
(Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 301 жол коды)**

Үкімет бекіткен жекешелендірудің 2014-2016 жж. арналған кешенді жоспары шегінде Акционер жеке инвесторларға сатуға арналған еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың тізімін 2014 ж. шілдеде бекітті.

Есепті күннен кейін он екі ай ішінде сатылуы күтілетін еншілес ұйымдардың активтері мен міндеттемелері шоғырландырылған бухгалтерлік баланста шығарылатын топ ретінде сыныпталды. «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компаниялар тобы (негізінде «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС-нің еншілес ұйымдары), «Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС мен «Тұлпар-Тальго» ЖШС қызметтің маңызды түрін құрайды және олар токтатылған қызмет ретінде көрсетілген. Топ басшылығы шығарылатын топтардың сатылуынан түсетін түсімдер олардың таза баланстық құнынан жоғары болады деп күтеді, сәйкесінше, құнсызданудан залал оларды сату үшін арналған деп сыныптаған кезде танылған жоқ.

2014 ж. 31 желтоқсанда Топ 19,258,209 мың теңге сомасына «Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС мен «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС-нің еншілес ұйымдарының қатысу үлестерін үшінші жаққа сату бойынша келісімшарттарға отырды. Осы ұйымдардың сатылуы 2015 ж. аяқталады деп күтілуде.

2014 ж. 30 мамырда «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке қосымша жарна салу туралы немесе оның 51% үлесін сатып алу туралы мәмілеге Топ және Talgo Kazakhstan S.L.-дың жалғыз құрылтайшысы Patentes Talgo S.L.U. кол қойды. Мәміле 2015 ж. аяқталады деп күтілуде. Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-те 99.99% қатысу үлесін иеленеді, бірақ екінші қатысушыға «Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің негізгі операциялық шешімдеріне veto құқығына құқық беретін опционның бар болуынан тарихи осы ұйымды шоғырландырған жоқ. 2014ж. 6 тамызда опцион мерзімі аяқталғаннан соң, Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке бақылау алды. Бақылау алу күніне еншілес ұйым сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ белгісіне сәйкес келді, сәйкесінше, осы еншілес ұйым сату шығындарын шегергеннен кейінгі әділ құны бойынша есепке алынды.

2014 ж. желтоқсанда Топ «Ремлокомотив» АҚ атынан бірлескен ұйым «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС-нің 50% қатысу үлесінің 25%-ын сату бойынша жоспарды қабылдады. Нәтижесінде, осы үлесті 1,040,303 мың теңге көлемінде сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер құрамына сыныптады (12 Ескерту). Топ басшылығы осы үлесті сату кезінде құнсызданудан залал пайда болмайды деп күтеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Сату үшін арналған ұзақ мерзімді активтер, шығарылатын топтың активтері мен міндеттемелері және тоқтатылған қызмет келесі түрде көрсетілген:

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша					
	«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компания тобы	«Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС	«Тұлпар- Тальго» ЖШС	Басқалары	Жиынтығы
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	27,777,367	6,611,650	-	334,764	34,723,781
Материалды емес активтер	374,472	197,463	-	1,661	573,596
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	2,095,061	306,958	-	29,611	2,431,630
Босалқылар	9,133,271	263,176	-	65,689	9,462,136
Қысқа мерзімді сауда дебиторлық берешек және басқа да дебиторлық берешек	1,234,340	540	-	26,134	1,261,014
Басқа да қысқа мерзімді активтер	2,277,887	566,221	-	21,597	2,865,705
Ақша қаражаты мен оның баламалары	2,767,070	45,270	-	39,406	2,851,746
Жанадан сатып алынған еншілес ұйымның активтері	-	-	11,174,091	-	11,174,091
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың активтер жиынтығы	45,659,468	7,991,278	11,174,091	518,862	65,343,699
Бірлескен ұйымға инвестициялардан аударым	-	-	-	1,040,303	1,040,303
Басқалары	-	-	-	899,087	899,087
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер	-	-	-	1,939,390	1,939,390
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер мен шығарылатын топтың жиынтығы	45,659,468	7,991,278	11,174,091	2,458,252	67,283,089
Неселер	2,746,444	2,140,705	-	-	4,887,149
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	2,109,970	82,604	-	121,514	2,314,088
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттеме	2,344,508	-	-	14,170	2,358,678
Сауда кредиторлық берешек және басқа да кредиторлық берешек	13,332,815	3,541,103	-	106,104	16,980,022
Салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер	1,949,820	19,037	-	34,491	2,003,348
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	170,168	-	-	-	170,168
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	2,609,942	155,965	-	41,518	2,807,425
Жанадан сатып алынған еншілес ұйымның міндеттемелері	-	-	2,066,087	-	2,066,087
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың міндеттемелер жиынтығы	25,263,667	5,939,414	2,066,087	317,797	33,586,965
Шығарылатын топтың таза активтері	20,395,801	2,051,864	9,108,004	-	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Токтатылған қызмет

Топ «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС-нің еншілес ұйымдарының, «Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС пен «Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің қызмет нәтижелерін тоқтатылған қызмет ретінде пайда мен залал туралы шоғырландырылған есепте көрсетті.

2013 ж. мамырда Топ «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ның 26% иелену үлесін үшінші жаққа сатып, «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ның 24% акцияларын үшінші жақ пайдасына шығарды. Осы операциялардың нәтижесінде топ «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ға бақылауды жоғалтты. Топ өзінде қалған 50% иелену үлесін бірлескен ұйымға инвестиция ретінде таныды (12 Ескерту) және «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ның қызмет нәтижелерін 2013 ж. іші тоқтатылған қызметі ретінде таныды.

Шығарылатын еншілес ұйымның шығу күніне активтері мен міндеттемелрі келесі түрде көрсетілген:

	2013 ж. 31 мамырдағы жағдай бойынша «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ
Активтер	
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	14,941,115
Материлды емес активтер	537,886
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	595,928
Босалқылар	22,627,994
Сауда дебиторлық берешек	12,123
Басқа да қысқа мерзімді активтер	2,126,482
Ақша қаражаты мен оның баламалары	440,078
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың активтер жиынтығы	41,281,606
Міндеттемелер	
Неснелер	10,605,396
Қызметкерлерге сыйақылар бойынша міндеттемелер	23,829
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша міндеттемелер	773,121
Сауда кредиторлық берешек	12,440,528
Салықтар мен бюджетке төлсетін басқа да міндетті төлемдер	965,197
Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер	146,957
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	452,796
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың міндеттемелер жиынтығы	25,407,824
Шығарылған таза активтер	15,873,782

«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ның шығуынан залал келесі түрде көрсетілген:

	2013 ж.
Алынған сыйақының сомасы	4,528,200
Шығарылған таза активтер	(15,873,782)
Қалған үлестің әділ құны	9,071,018
Шығудан залал	(2,274,564)

Токтатылған қызметтің компоненті болып табылатын «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ның шығуынан ақша қаражатының таза ағымы:

	2013 ж.
Ақшалай сыйақы	4,528,200
Шығарылған ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергенде	(440,078)
Жиынтығы	4,088,122

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Токтатылған қызмет нәтижелері келесі түрде көрсетілген:

	2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші				2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші			
	«Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компания тобы	«Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС	«Тұлпар-Тальго» ЖШС	Жиынтығы	«Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компания тобы	«Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	Жиынтығы
Түсім	3,975,307	21,988	-	3,997,295	3,321,775	45,350	34,128	3,401,253
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	(2,006,069)	(7,906)	-	(2,013,975)	(1,428,511)	(151)	(9,581)	(1,438,243)
Сату бойынша шығындар	(146,416)	-	-	(146,416)	(135,446)	-	-	(135,446)
Өкімшілік шығындар	(5,417,093)	(266,564)	277,257	(5,406,400)	(5,254,443)	(296,230)	(272,483)	(5,823,156)
Қаржыландыру бойынша түскен табыстар	256,461	8,449	-	264,910	208,338	1,753	2,476	212,567
Қаржыландыру бойынша шығындар	(380,644)	(278,888)	-	(659,532)	(569,123)	(340,968)	(162,742)	(1,072,833)
Басқа да операциялық емес табыстар	652,285	122,363	95,646	870,294	537,088	22,720	317	560,125
Басқа да операциялық емес шығындар	(354,645)	(332,817)	(15,698)	(703,160)	(15,882)	(59,532)	(53,562)	(128,976)
Салық салғанға дейінгі пайда (залал)	(3,420,814)	(733,375)	357,205	(3,796,984)	(3,336,204)	(627,058)	(461,447)	(4,424,709)
Табыс салығы бойынша шығындар	(1,686,744)	(18,346)	-	(1,705,090)	(2,465,413)	10,969	(76,086)	(2,530,530)
Жыл іші пайда (залал)	(5,107,558)	(751,721)	357,205	(5,502,074)	(5,801,617)	(616,089)	(537,533)	(6,955,239)
Токтатылған қызметтен жыл іші пайда (залал)	(5,107,558)	(751,721)	357,205	(5,502,074)	(5,801,617)	(616,089)	(537,533)	(6,955,239)
Токтатылған қызметке жататын активтердің шығуынан залал	-	-	-	-	-	-	-	-
Акцияға арналған базалық пайда (залал) (теңге)	(10)	(2)	1	(11)	(12)	(1)	(6)	(19)

Токтатылған қызметтен акша қаражатының қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші			2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші			Жиынтығы
	«Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компания тобы	«Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС	Жиынтығы	«Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компания тобы	«Қазақстандық вагон құрылысы компаниясы» ЖШС	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	
Операциялық қызметтен алынған таза акша қаражаты	306,571	865,186	1,171,757	18,493,406	1,340,595	2,634,211	22,468,212
Инвестициялық қызметте қолданылған таза акша қаражаты	(2,056,034)	(88,691)	(2,144,725)	(8,354,865)	(73,841)	(475,328)	(8,904,034)
Қаржылық қызметте қолданылған таза акша қаражаты	(3,906,946)	(966,422)	(4,873,368)	(4,167,391)	(1,050,207)	(1,738,653)	(6,956,251)
Акша қаражатының таза кірісі/ (шығысы)	(5,656,409)	(189,927)	(5,846,336)	5,971,150	216,547	420,230	6,607,927

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІПНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

12. ҮЛЕСТІК ҚАТЫСУ ӘДІСІМЕН ЕСЕПКЕ АЛЫНАТЫН ИНВЕСТИЦИЯЛАР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 116 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға инвестициялар мыналарды қамтыды:

	Қауымдасқан ұйымдар					Бірлескен ұйымдар					Жиынтығы	
	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС	Logistic System Management B.V. («Келент- ранс- сервис» АҚ)	Халықарал ық Қытай- қазақстан- дық логистика- лық компания	«Continental Logistics» ЖШС	«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминаль» ЖШС	«Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС	«Тұлпар – Тальго» ЖШС	Logistic System Management B.V. («Келент- ранс- сервис» АҚ)	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	«Астық Транс» ЖШС		Басқа қауымдас- қан және бірлескен ұйымдар
2013 ж. I қантарына	-	2,633,746	-	-	-	3,832,952	9,012,501	-	-	-	-	15,479,199
Сатып алулар	2,158,386	-	-	-	-	-	-	3,253,657	9,071,018	90,000	320,075	14,893,136
Иелену үлесін өзгертпей жарғылық капиталға жарналар	-	-	-	-	-	-	819,690	-	-	-	-	819,690
Пайда/(залалдағы) үлес	(228,034)	665,480	-	-	-	(251,674)	(5,227,412)	-	628,504	150,511	(6,524)	(4,269,149)
Алынған дивидендтер	-	(232,512)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(232,512)
Қауымдасқан ұйымдарға инвестициялардан аудару	-	-	-	-	-	-	-	3,066,714	-	-	-	3,066,714
Бірлескен ұйымдарға аудару	-	(3,066,714)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(3,066,714)
2013 ж. 31 желтоқсанына	1,930,352	-	-	-	-	3,581,278	4,604,779	6,320,371	9,699,522	240,511	313,551	26,690,364
Сатып алулар	-	-	6,058,752	3,600,000	2,308,800	-	-	-	-	-	189,676	12,157,228
Иелену үлесін өзгертпей жарғылық капиталға жарналар	2,828,375	-	-	-	-	-	-	-	-	1,336,135	-	4,164,510
Пайда/(залалдағы) үлес	(509,382)	-	4,659	(61,702)	(29,412)	(1,500,671)	(561,830)	1,441,623	(173,144)	1,554,212	(119,029)	45,324
Алынған дивидендтер	-	-	-	-	-	-	-	(481,781)	-	(106,777)	-	(588,558)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтеріне аудару (11 Ескерту)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2014 ж. 31 желтоқсанына	4,249,345	-	6,063,411	3,538,298	2,279,388	(1,040,303)	(4,042,949)	7,280,213	9,526,378	3,024,081	384,198	37,385,616

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Топтың маңызды қауымдасқан және бірлескен ұйымдары бойынша қосымша мәліметтер:

Қауымдасқан ұйымның атауы	Негізгі қызмет	Негізгі қызмет жүзеге асырылатын ел және ұйымның тіркелген елі	Топ пен қауымдасқан ұйым арасындағы қарым-қатынастың сипатын сипаттау және оның Топ үшін стратегиялық маңызды болып табылатындығы
«Ақтобе рельс аркалық зауыты» ЖШС	Металл жалын өндіру мен өткізу	Қазақстан Республикасы	Топты заманауи рельстермен қамтамасыз ету мақсатымен құрылған
Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компания Ляньюнган қ.	Халықаралық мультимодальды тасымалдаулар	Қытай Халық Республикасы	Көлік логистикасын дамыту мақсатымен құрылған
«Continental Logistics» ЖШС	Құрылысты ұйымдастыру, көліктік-логистикалық орталықтарды қолдану	Қазақстан Республикасы	Көліктік-логистикалық орталықтарды дамыту мақсатымен құрылған
«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС	Логистикалық, өнеркәсіптік және инфрақұрылымдық ғимараттарды салу мен қолдану	Қазақстан Республикасы	Топтың көліктік-логистикалық инфрақұрылымын дамыту мақсатымен құрылған
«Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС	Жүк және жолаушылар тасымалы электровоздарын өндіру	Қазақстан Республикасы	БҰ Топтың электровоздарға қажеттілігін қанағаттандыру арқылы тасымалдау қызметінің үзіліссіздігін қамтамасыз етеді. БҰ Топ үшін стратегиялық маңызды болып табылады.
«Тұлпар –Тальго» ЖШС	Жолаушылар тасымалы вагондарын өндіру	Қазақстан Республикасы	БҰ Топтың жылдам жолаушылар тасымалдау вагондарына қажеттілігін қанағаттандырады. БҰ Топ үшін стратегиялық маңызды болып табылады.
«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	Локомотивтерді жинау	Қазақстан Республикасы	БҰ Топтың магистральдық тепловоздарға қажеттілігін қанағаттандыру арқылы тасымалдау қызметінің үзіліссіздігін қамтамасыз етеді. БҰ Топ үшін стратегиялық маңызды болып табылады.
Logistic System Management B.V., («Кедентранс-сервис» АҚ)	Көлік-экспедициялық қызметтер, жылжымалы құрамды оперирлеу терминалдық қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы	Достық станциясында контейнерлік тасымалдаудың операторы болып табылады және контейнерлік тасымалдаулардың терминалдық қызмет көрсетілуін жүзеге асырады
«Астық Транс» ЖШС	Теміржол көлігі арқылы астық және басқа да өнімдерді тасымалдау үшін экспедиторлық қызмет көрсету	Қазақстан Республикасы	Астық өнімдерін тасымалдау үшін экспедиторлық қызмет көрсетеді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша және 31 желтоқсанда аяқталатын жылдар іші маңызды қауымдасқан ұйымдарға қатысты жиынтық қаржылық мәлімет:

	2014 ж. 31 желтоқсанына				2013 ж. 31 желтоқсанына
	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС	Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компания Ляньюнган қ.	«Continental Logistics» ЖШС	«Ақтау Теңіз Солтүстік Терминалы» ЖШС	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС
Қысқа мерзімді активтер	2,074,073	6,269,756	9,708,411	10,842,666	1,704,036
Ұзақ мерзімді активтер	54,785,380	6,913,194	6,745,894	2,424,664	15,512,078
Активтер жиынтығы	56,859,453	13,182,950	16,454,305	13,267,330	17,216,114
Қысқа мерзімді міндеттемелер	5,121,060	808,642	4,659,979	7,568,859	99,379
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	37,573,911	-	-	-	10,682,227
Міндеттемелер жиынтығы	42,694,971	808,642	4,659,979	7,568,859	10,781,606
Таза активтер жиынтығы	14,164,482	12,374,308	11,794,326	5,698,471	6,434,508
Иелену үлесі	30%	49%	30%	40%	30%
Топка тиесілі таза активтер	4,249,345	6,063,411	3,538,298	2,279,388	1,930,352
Инвестицияның баланстық құны	4,249,345	6,063,411	3,538,298	2,279,388	1,930,352

2014 ж. іші				
	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС	Халықаралық Қытай-қазақстандық логистикалық компания Ляньюнган қ.	«Continental Logistics» ЖШС	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС
Табыстар	-	402,055	-	-
Жыл іші (залал)/пайда және жалпы жиынтық (залал)/табыс	(1,697,941)	9,509	(205,673)	(73,529)
Қауымдасқан ұйымның жалпы жиынтық (залал)/табысындағы Топ үлесі	(509,382)	4,659	(61,702)	(29,412)

2013 ж. іші		
	«Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС	Logistic System Management B.V., («Кедентранс-сервис» АҚ)
Табыстар	-	32,086,790
Жыл іші (залал)/пайда және жалпы жиынтық (залал)/табыс	(760,112)	2,016,606
Қауымдасқан ұйымның жалпы жиынтық (залал)/табысындағы Топ үлесі	(228,034)	665,480

Топтың басқа да қауымдасқан ұйымдары бойынша агрегатталған мәлімет:

	2014 ж.	2013 ж.
Жалпы жиынтық залал мен Топтың жыл іші залалдағы үлесі	(1,583,292)	(1,343,660)
Залалдағы Топтың танылған үлесі	(34,390)	(5,389)
Залалдағы Топтың танылмаған үлесі ¹	(1,600,182)	(1,338,271)

¹ Қауымдасқан ұйымның залалындағы Топтың танылмаған үлесі Топтың ұйымдағы үлесінен асатын, Топ заңды және жүктелген міндеттемелерді өтемейтін және де осы қауымдасқан ұйым атынан есеп-айырысуларды жүргізбейтін залалдардың жинақталған үлесіне жатады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. желтоқсанда Топ қосымша 3,251,928 мың теңгеге Logistic System Management B.V.-дің 17% иелену үлесін сатып алды, сөйтіп өзінің иелену үлесін 50%-ға дейін көтерді. Нәтижесінде, Топ бірлескен бақылауға ие болды және Logistic System Management B.V. инвестицияларын бірлескен ұйымдарға инвестициялар құрамына қайта жіктеді.

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жыл іші елеулі бірлескен ұйымдарға қатысты жалпы қаржылық акпарат:

	«Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС ²	«Тұлпар – Тальго» ЖШС	Logistic System Management B.V.,	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	«Астық Транс» ЖШС
Қысқа мерзімді активтер, соның ішінде	19,248,894	-	4,950,645	29,032,928	5,699,863
Ақша қаражаты мен оның баламалары	3,300,589	-	1,125,010	118,760	198,016
Ұзақ мерзімді активтер	15,599,696	-	11,110,299	16,124,788	2,633,252
Активтер жиынтығы	34,848,590	-	16,060,944	45,157,716	8,333,115
Қысқа мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	15,857,629	-	3,892,362	19,839,073	2,284,954
Қысқа мерзімді қаржы активтері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	1,559,645	-	162,825	4,311,099	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	14,829,745	-	955,825	3,997,514	-
Ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	8,545,863	-	715,107	2,108,422	-
Міндеттемелер жиынтығы	30,687,374	-	4,848,187	23,836,587	2,284,954
Таза активтер жиынтығы	4,161,216	-	11,212,757	21,321,129	6,048,161
Иелену үлесі	25.00%	-	50.00%	50.00%	50.00%
Топқа қатысты бірлескен ұйымдардың таза активтері	1,040,304	-	5,606,379	10,660,565	3,024,081
Гудвил	-	-	1,673,834	-	-
Қалған үлесті әділ құнына дейін түзету	-	-	-	(1,134,187)	-
2014 ж. 31 желтоқсанына инвестицияның баланстық құны	1,040,304	-	7,280,213	9,526,378	3,024,081
Табыстар	23,986,141	243,404	44,483,979	16,860,729	9,296,040
Гөзу мен амортизация	(723,895)	(344,432)	(894,226)	(1,133,738)	(103,527)
Қаржылық табыс	52,424	-	14,729	497,097	177,650
Қаржылық шығын	(740,387)	(228,432)	(84,376)	(265,667)	-
Корпоративтік табыс салығы бойынша шығын	(7,758)	-	(862,748)	-	(747,640)
Жыл іші (залал)/пайда және жалпы жиынтық (залал)/табыс	(3,001,342)	(561,834)	2,883,246	(346,288)	3,108,424
Бірлескен ұйымның жалпы жиынтық (залал)/табысындағы Топ үлесі	(1,500,671)	(561,830)	1,441,623	(173,144)	1,554,212

² жыл соңына Топтың 25% үлесі Топтың 2014 ж. желтоқсанда қабылдаған 50% үлестің 25%-ын сату шешімін көрсетеді (11 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және сол күнге аяқталатын жыл іші елеулі бірлескен ұйымдарға қатысты жалпы қаржылық ақпарат:

	«Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС ¹	«Тұлпар – Тальго» ЖШС	Logistic System Management B.V.,	«Локомотив құрастыру зауыты» АҚ	«Астық Транс» ЖШС
Қысқа мерзімді активтер, соның ішінде	10,270,836	8,438,971	4,826,664	35,694,977	3,449,973
Ақша қаражаты мен оның баламалары	25,566	96,060	773,664	5,003,082	2,554,278
Ұзақ мерзімді активтер	19,315,284	10,779,929	7,437,672	16,352,904	22,838
Активтер жиынтығы	29,586,120	19,218,900	12,264,336	52,047,881	3,472,811
Қысқа мерзімді міндеттемелер,с оның ішінде	9,377,553	14,493,161	2,727,460	23,069,356	2,991,789
Қысқа мерзімді қаржы активтері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	601,567	3,639,298	37,321	3,684,092	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	13,046,012	120,926	243,803	7,311,107	-
Ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері (сауда және басқа кредиторлық берешек пен резервтерді алып тастағанда)	6,762,134	-	-	5,328,347	-
Міндеттемелер жиынтығы	22,423,565	14,614,087	2,971,263	30,380,463	2,991,789
Таза активтер жиынтығы	7,162,555	4,604,813	9,293,073	21,667,418	481,022
Иселену үлесі	50.00%	99.999%	50.00%	50.00%	50.00%
Топқа қатысты бірлескен ұйымдардың таза активтері	3,581,278	4,604,779	4,646,537	10,833,709	240,511
Гудвил	-	-	1,673,834	-	-
Қалған үлесті әділ құнына дейін түзету	-	-	-	(1,134,187)	-
2013 ж. 31 желтоқсанына инвестицияның баланстық құны	3,581,278	4,604,779	6,320,371	9,699,522	240,511
Табыстар	20,205,980	28,651,968	-	25,061,388	452,818
Тозу мен амортизация	(528,803)	(512,775)	-	(1,099,149)	(1,653)
Қаржылық табыс	12	-	-	56,383	-
Қаржылық шығын	(384,792)	(246,235)	-	(193,065)	-
Корпоративтік табыс салығы бойынша (шығын)/үнемдеу	2	(80,975)	-	(1,929,090)	(75,256)
Жыл іші (залал)/пайда және жалпы жиынтық (залал)/табыс	(503,348)	(5,227,451)	-	1,257,007	301,022
Бірлескен ұйымның жалпы жиынтық (залал)/табысындағы Топ үлесі	(251,674)	(5,227,412)	-	628,504	150,511

Топтың басқа да бірлескен ұйымдары бойынша агрегатталған мәлімет:

	2014 ж.	2013 ж.
Топтың залалдағы және жалпы жиынтық залалдағы үлесі	(84,639)	(1,135)

2014 ж. 6 қазанда Топ опцион мерзімі аяқталғандықтан «Тұлпар-Тальго» ЖШС-не бақылау алды да, жаңадан сатып алынған еншілес ұйымның сатып алу кезінде сату үшін арналған белгісіне сәйкес келетін инвестицияларын әділ құны бойынша таныды (11 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 ж. «Қазтеміртранс» АҚ Топ атынан ұзақ мерзімді активтермен «Астық Транс» ЖШС-нің жарғылық капиталына 1,336,135 мың теңге сомасында қосымша жарна салды. Сол сәтте екінші қатысушы да ұзақ мерзімді активтермен жарғылық капиталға 1,336,135 мың теңге сомасына жарна салды.

13. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ МҮЛІК (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 117 жол коды)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталатын жылдар ішінде инвестициялық жылжымайтын мүліктің қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Тарихи құны:		
Жыл басына	8,454,157	7,874,955
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар (құрамына)/құрамынан аудару (14 Ескерту)	(110,688)	579,202
Жыл соңына	8,343,469	8,454,157
Жиналған тозу мен құнсыздану:		
Жыл басына	(1,157,665)	(745,748)
Есептеген тозу	(304,846)	(346,201)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамына/(құрамынан) аудару (14 Ескерту)	50,304	(65,716)
Жыл соңына	(1,412,207)	(1,157,665)
Жыл соңына баланстық құны:	6,931,262	7,296,492

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде Топ жалдан табысты сәйкесінше 986,056 мың теңге және 909,669 мың теңге сомада және тозу және бағу бойынша шығындарды 936,753 мың теңге және 854,232 мың теңге сомада сәйкесінше таныды.

Топ 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құнын бағалады. Бағалау үшін Астана қаласындағы ұқсас жылжымайтын мүлік объектілерінің сату бағасы туралы нарықтық деректер пайдаланылды. Инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құнын бағалау кезінде олардың қазіргі қолданылуы ең жақсы және ең тиімді деп саналды. Жыл ішінде бағалау әдістемесі өзгеріссіз қалды.

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құны оның баланстық құнына жуық шамамен тең. Осы инвестициялық жылжымайтын мүліктің нарықтық аналогі болмағандықтан, осы бағалау әділ құн иерархиясының 3-ші деңгейіне жатады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

14. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҮЙЛЕР МЕН ЖАБДЫҚТАР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 118 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар келесіні қамтиды:

Тарихи құны:	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Теміржолдарының инфрақұрылымы	Машиналар мен жабдықтар	Теміржол көлігі	Басқа көлік	Басқалар	Жиынтығы
2014 ж. I қантарына	3,824,436	152,919,157	705,248,302	276,424,584	963,621,024	20,498,731	19,008,110	2,141,544,544
Түсу	663,221	1,120,832	74,662	9,441,801	77,493,324	1,702,821	4,024,361	94,521,022
Ұйымның бірлесуі нәтижесінде келіп түсу	-	-	-	-	-	-	138	138
Ішкі орын ауыстыру	(197,226)	24,080,485	57,562,956	46,689,533	7,643,014	429,412	478,078	136,686,252
Шықты	(77,567)	(1,343,687)	(18,782)	(2,499,041)	(4,246,494)	(291,362)	(376,749)	(8,853,682)
Босалқылар құрамына аудару	-	-	(7,742,345)	(58,901)	(2,527)	(179)	(254,323)	(8,058,275)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтері құрамына аудару (11 Ескерту)	(191,936)	(12,794,921)	-	(18,770,977)	(11,878,008)	(1,585,039)	(466,451)	(45,687,332)
Енішлес ұйымдардың шығуы (33 ескерту)	(45,840)	(1,032,512)	-	(331,093)	-	(75,296)	(13,802)	(1,498,543)
Шетел валютасын қайта есептеу	-	(60,534)	(564,047)	(243,288)	(101,687)	(10,170)	(20,143)	(999,869)
Басқа да қысқа мерзімді активтер құрамына аудару	-	-	-	-	(4,779,322)	-	-	(4,779,322)
Материалды емес активтер құрамына аудару (15 Ескерту)	-	-	-	(989)	-	-	-	(989)
Инвестициялық жылжымайтын мүлік құрамынан аудару (13 Ескерту)	-	110,688	-	-	-	-	-	110,688
2014 ж. 31 желтоқсанына	3,975,088	162,999,508	754,560,946	310,651,629	1,027,749,324	20,668,918	22,379,219	2,302,984,632
Жинақталған тозу және құнсыздану:								
2014 ж. I қантарына	-	(23,101,748)	(105,711,842)	(86,790,399)	(214,990,690)	(7,440,793)	(6,102,568)	(444,138,040)
Жыл ішінде есептелген тозу	-	(3,876,176)	(22,987,345)	(24,033,799)	(45,391,240)	(1,486,034)	(1,671,134)	(99,445,728)
Жыл ішінде (есептелген)/қалпына келтірілген құнсыздану	-	(154,684)	(11,730)	(238,957)	(432,719)	34,892	6,289	(796,909)
Ішкі орын ауыстыру	-	(2,928,405)	(40,138)	2,752,618	(11,655)	(7,872)	235,452	-
Шықты	-	540,952	18,426	2,384,509	3,710,932	245,790	360,411	7,261,020
Босалқылар құрамына аудару	-	-	4,835,503	32,472	2,109	133	306	4,870,523
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың ұзақ мерзімді активтері құрамына аудару (11 Ескерту)	-	2,798,539	-	5,631,146	1,802,097	533,464	198,305	10,963,551
Енішлес ұйымдардың шығуы (33 ескерту)	-	530,001	-	129,458	-	29,103	4,931	693,493
Шетел валютасын қайта есептеу	-	15,257	308,346	85,174	48,165	5,814	7,686	470,442
Басқа да қысқа мерзімді активтер құрамына аудару	-	-	-	-	4,536,394	-	-	4,536,394
Материалды емес активтер құрамына аудару (15 Ескерту)	-	-	-	-	-	-	-	-
Инвестициялық жылжымайтын мүлік құрамынан аудару 13 Ескерту)	-	-	-	16	-	-	-	16
2014 ж. 31 желтоқсанына	-	(50,304)	-	-	-	-	-	(50,304)
Баланстық құны:	-	(26,226,568)	(123,588,780)	(100,047,762)	(250,726,607)	(8,085,503)	(6,960,322)	(515,635,542)
2014 ж. 31 желтоқсанына	3,975,088	136,772,940	630,972,166	210,603,867	777,022,717	12,583,415	15,418,897	1,787,349,090

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың қозғалысы мына түрде көрсетілген:

	Жер	Ғимараттар мен құрылыстар	Теміржолдарының инфрақұрылымы	Машиналар мен жабдықтар	Теміржол көлігі	Басқа көлік	Басқалар	Жиынтығы
Тарихи құны:								
2013 ж. 1 қаңтарына	1,978,290	135,092,544	665,970,515	255,806,995	825,951,619	15,345,137	14,513,927	1,914,659,027
Түсу	42,065	2,360,388	304,214	8,562,612	133,940,414	3,755,947	2,270,209	151,235,849
Ұйымның бірлесуі нәтижесінде келіп түсу (32 Ескерту)	1,760,448	9,203,801	-	243,654	-	29,979	235,879	11,473,761
Ішкі орын ауыстыру	71,861	6,878,230	48,901,259	13,583,901	13,644,910	1,484,365	2,304,993	86,869,519
Шықты	(24,274)	(201,885)	(17,278)	(1,278,769)	(9,878,742)	(85,368)	(235,341)	(11,721,657)
Босалқылар құрамына аудару	-	(100)	(9,809,534)	(140,311)	(23,356)	(22,158)	(78,557)	(10,074,016)
Шетел валютасын қайта есептеу	-	-	(100,674)	(39,266)	(13,821)	(9,171)	(2,258)	(165,190)
Материалды емес активтер құрамына аудару (15 Ескерту)	-	-	-	(152,805)	-	-	(742)	(153,547)
Инвестициялық жылжымайтын мүлік құрамына аудару (13 Ескерту)	(3,954)	(413,821)	-	(161,427)	-	-	-	(579,202)
2013 ж. 31 желтоқсанына	3,824,436	152,919,157	705,248,502	276,424,584	963,621,024	20,498,731	19,008,110	2,141,544,544
Жинақталған тозу және құныздану:								
2013 ж. 1 қаңтарына	-	(17,608,827)	(89,360,481)	(68,975,226)	(180,858,996)	(6,093,000)	(4,980,243)	(367,876,773)
Жыл ішінде есептелген тозу	-	(5,667,812)	(20,634,074)	(20,239,313)	(42,190,880)	(1,379,427)	(1,332,401)	(91,443,907)
Жыл ішінде есептелген құныздану	-	(40,869)	(414,073)	(18,912)	(3,571)	(39,224)	(39,433)	(556,082)
Ішкі орын ауыстыру	-	10,671	-	1,218,826	(1,255,036)	897	24,642	-
Шықты	-	139,273	11,958	1,122,059	9,290,717	69,125	216,644	10,849,776
Босалқылар құрамына аудару	-	100	4,632,201	67,365	20,240	39	6,727	4,726,672
Шетел валютасын қайта есептеу	-	-	52,627	11,507	6,836	797	1,477	73,244
Материалды емес активтер құрамына аудару (15 Ескерту)	-	-	-	23,295	-	-	19	23,314
Инвестициялық жылжымайтын мүлік құрамына аудару (13 Ескерту)	-	65,716	-	-	-	-	-	65,716
2013 ж. 31 желтоқсанына	-	(23,101,748)	(105,711,842)	(86,790,399)	(214,990,690)	(7,440,793)	(6,102,568)	(444,138,040)
Баланстық құны:								
2013 ж. 31 желтоқсанына	3,824,436	129,817,409	599,536,660	189,634,185	748,630,334	13,057,938	12,905,542	1,697,406,504

2014 ж. Топ жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды 860,597 мың теңге сомасына, соның ішінде Акционерден вокзалдар ғимараттарын және жолаушылар платформаларын 396,994 мың теңгеге алып (2013 ж.: 2,976,983 мың теңге), капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есепте жарғылық капиталға салған жарна және басқа да жарналар ретінде көрсетті (25 Ескерту).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны тиісінше 162,467,016 мың теңге және 153,138,190 мың теңге болатын жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар белгілі несиелер бойынша кепілдікті қамтамасыз етті (17 Ескерту).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар үшін алынған несиелер бойынша капиталға айналатын шығындар сомасы 4,457,583 мың теңге және 3,906,368 мың теңгені құрады. Капиталға айналдыру мөлшерлемесі 3.04 %-дан 12%-ға дейін аралықты құрайды (2013 ж.: 5.15%-дан 11.63%-ға дейін) (17 Ескерту).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың толық амортизацияланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарының бастапқы құны, тиісінше, 208,896,610 мың теңгені және 196,677,251 мың теңгені құрады.

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жал келісімдері бойынша сатып алынған машиналар мен жабдықтар және теміржол көлігі құрамына енгізілген жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың баланстық құны 4,655,268 мың теңгені құрады (2013 ж. 31 желтоқсан: 6,190,687 мың теңге).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

15. МАТЕРИАЛДЫҚ ЕМЕС АКТИВТЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 121 жол коды)

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші материалдық емес активтердің қозғалысы мына түрде көрсетілген:

	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Өзгелері	Гудвил	Жиынтығы
Құны:					
2014 ж. 1 қаңтарына	1,217,893	15,693,892	447,955	322,335	17,682,075
Келіп түсу	18,337	245,780	67,532		331,649
Шетел валютасын қайта есептеу	-	(2,368)	-	-	(2,368)
Босалқылар құрамынан аудару	574	135,924	-	-	136,498
Босалқылар құрамына аудару	-	(81)	(33,357)	-	(33,438)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамынан аудару (14 Ескерту)	1,229,908	3,296,466	1,471,193	-	5,997,567
Ішкі орын ауыстыру	(20,779)	68,082	(47,303)	-	-
Шықты	(4,456)	(151,477)			(155,933)
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер мен шығу топтары құрамына аудару (11 Ескерту)	(660)	(155,887)	(286,515)	(322,335)	(765,397)
Еншілес ұйымдардың шығуы (33 Ескерту)	(1,238)	(132)	-	-	(1,370)
2014 ж. 31 желтоқсанына	2,439,579	19,130,199	1,619,505		23,189,283
Жинақталған амортизация					
2014 ж. 1 қаңтарына	(623,777)	(7,378,202)	(115,231)	-	(8,117,210)
Есептелді	(144,578)	(2,598,614)	(113,278)	-	(2,856,470)
Шетел валютасын қайта есептеу	-	1,466	-	-	1,466
Босалқылар құрамынан аудару	-	-	1,586	-	1,586
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамынан аудару (14 Ескерту)	-	(16)	-	-	(16)
Ішкі орын ауыстыру	526	(40,144)	39,618	-	-
Шықты	4,456	151,229	-	-	155,685
Сату үшін арналған деп сыныпталған ұзақ мерзімді активтер мен шығу топтары құрамына аудару (11 Ескерту)	99	102,543	89,159	-	191,801
Еншілес ұйымдардың шығуы (33 Ескерту)	170	5	-	-	175
2014 ж. 31 желтоқсанына	(763,104)	(9,761,733)	(98,146)	-	(10,622,983)
Баланстық құны					
2014 ж. 31 желтоқсанына	1,676,475	9,368,466	1,521,359	-	12,566,300

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші материалдық емес активтердің қозғалысы мына түрде көрсетілген:

	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Өзгелері	Гудвил	Жиынтығы
Құны:					
2013 ж. 1 қаңтарына	808,203	13,303,050	404,953	322,335	14,838,541
Келіп түсу	105,734	172,511	4,679		282,924
Ұйымның бірлесуі нәтижесінде келіп түсу (32 Ескерту)	592	6,862	-	-	7,454
Босалқылар құрамынан аудару	7,589	163,901	-	-	171,490
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамынан аудару (14 Ескерту)	311,965	2,254,824	38,526	-	2,605,315
Ішкі орын ауыстыру	(14,750)	14,752	(2)	-	-
Шықты	(1,440)	(222,008)	(201)		(223,649)
2013 ж. 31 желтоқсанына	1,217,893	15,693,892	447,955	322,335	17,682,075
Жинақталған амортизация:					
2013 ж. 1 қаңтарына	(577,387)	(5,628,409)	(61,898)	-	(6,267,694)
Есептелді	(47,606)	(1,945,745)	(54,493)	-	(2,047,844)
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар құрамынан аудару (14 Ескерту)	-	(23,314)	-	-	(23,314)
Ішкі орын ауыстыру	539	(1,647)	1,108	-	-
Шықты	677	220,913	52	-	221,642
2013 ж. 31 желтоқсанына	(623,777)	(7,378,202)	(115,231)	-	(8,117,210)
Баланстық құны					
2013 ж. 31 желтоқсанына	594,116	8,315,690	332,724	322,335	9,564,865

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бағдарламалық қамтамасыз етумен берілген және Топ өзінің қызметі барысында пайдаланатын толығымен амортизацияланған материалдық емес активтердің құны 2,806,521 мың теңгені құрады (2013 ж. 31 желтоқсан: 2,563,214 мың теңге).

16. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 123 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да ұзақ мерзімді активтер келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Аяқталмаған құрылыс	446,961,182	287,607,712
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар	121,811,497	134,014,062
Қайтаруға жататын ҚҚС	35,005,242	33,695,637
Тұрғын үй қоры	20,895,758	20,262,309
Акционердің пайдасына тағайындалған активтер	23,850,672	10,757,881
Мемлекетке өткізуге активтер	12,905,735	14,148,355
Басқалары	2,575,279	2,026,768
	664,005,365	502,512,724
Шегеру: жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін жеткізушіге аванстар бойынша резерв	(2,088,169)	(1,499,823)
Шегеру: қайтарылмайтын ҚҚС бойынша резерв	(18,327,445)	(17,524,445)
Шегеру: аяқталмаған құрылыс бойынша резерв	(5,368,142)	(5,012,788)
Жиынтығы	638,221,609	478,475,668

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)**

Аяқталмаған құрылыс

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аяқталмаған құрылыс, негізінен, 349,160,830 мың теңге сомасына (2013 ж.: 202,354,928 мың теңге сомасына) «Жезқазған - Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерін салу жобасы бойынша шығындардан, 12,339,944 мың теңге сомасына (2013 ж.: нөл теңге) вокзал кешенін салу шығындары мен Астана ст. теміржол торабын дамыту бойынша шығындардан тұрады.

Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар үшін төленген аванстар, негізінен «Жезқазған-Бейнеу» және «Арқалық - Шұбаркөл» теміржол желілерін салуға 36,118,004 мың теңге сомасында төленген аванстарды (2013 ж. 31 желтоқсан: 66,760,438 мың теңге), 30,311,060 мың теңге сомасындағы локомотивтерді жеткізуге берілген аванстарды (2013 ж. 31 желтоқсан: 24,149,238 мың теңге), нөл теңге сомасындағы жолаушылар вагонын жеткізуге берілген аванстарды (2013 ж. 31 желтоқсан: 21,824,138 мың теңге), «Қорғас – Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық аймағының құрлық порты мен инфрақұрылым объектілерін салу бойынша кешенді жұмыстарға 21,364,520 мың теңге сомасындағы аванстарды (2013 ж. 31 желтоқсан нөл теңге) және 3,716,582 мың теңге сомасындағы Астана қ. вокзал кешенін салу бойынша аванстарды (2013 ж. 31 желтоқсан нөл теңге) қамтыды.

Тұрғын үй қоры

2012-2013 жж. ішінде Топ өзінің жұмысшылары үшін тұрғын үй құрылысын салуға келісім жасады. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ құрылыс бойынша 20,764,123 мың теңге сомада шығындарды өткерді (2013 ж. 31 желтоқсан: 19,625,072 мың теңге) және 197,809 мың теңге сомада авансты төледі (2013 ж. 31 желтоқсан: 547,186 мың теңге).

Акционердің пайдасына тағайындалған активтер

2012 ж. шілдесінде Қазақстан Республикасының Үкіметінің тапсырмасымен Топ Астана қаласында Топ қаржысының есебінен көп функционалды мұзды сарайын салу бойынша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады. Осы тапсырманы орындау үшін Топ 2012 ж. қазанында құрылыс компаниясымен 25,146,747 мың теңге сомасына келісімшарт жасасты. Кейін осы келісімшарт өзгертіліп, құрылыстың бағалау құны 140,995 мың теңге сомасына төмендетілді.

2014 ж. Топ көп функционалды мұзды сарайын қосымша құралдандыруға шығындарды ескере келе 23,595,513 мың теңге сомасында қосымша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдап, оны Акционерге бөлу ретінде таныды.

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 4,258,354 мың теңге сомасына құрылысқа аванс аударды (2013 ж. 31 желтоқсан.: 2,884,571 мың теңге) және осы сарайды салумен байланысты 19,592,318 мың теңге сомасына шығынданды (2013 ж. 31 желтоқсан: 7,873,310). Осы актив Акционерге жоспарланған 2016 ж. құрылыс аяқталғаннан кейін беріледі деп күтілгендіктен, осы шығындар шоғырландырылған бухгалтерлік баланста Акционердің пайдасына тағайындалған ұзақ мерзімді актив ретінде көрсетілген.

Мемлекетке өткізуге активтер

2011 ж. соңғы Акционер Компания теміржол желісі құрылысының жобалары бойынша салынған кейбір активтерді сату керек деген шешім қабылдады, оның бағасы әлі де келісілуі керек. Сату 2016 ж. сату бағасы осы активтердің баланстық құнынан кем болмайтын бағамен жүзеге асырылады деп болжанады. Мына шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарында осындай активтер басқа да ұзақ мерзімді активтердің құрамында ұсынылған болатын. 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мемлекетке өткізілетін активтердің баланстық құны 12,905,735 мың теңге және 14,148,355 мың теңгені сәйкесінше құрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

17. НЕСИЕЛЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 210,310 жол кодтары)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген сыйақыны коса алғанда несиелер мыналарды қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
<i>Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер</i>		
Алынған несиелер	364,821,941	285,333,650
Орташа пайыздық мөлшерлеме (%)	6.85	6.65
<i>Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер</i>		
Алынған несиелер	32,976,678	44,904,532
Орташа пайыздық мөлшерлеме (%)	3.53	3.46
Жиынтығы	397,798,619	330,238,182

Несиелер былайша өтеуге жатады:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
1 жыл ішінде	42,676,856	34,868,844
1 жылдан 2 жылға дейін	24,635,806	29,820,383
2 жылдан 3 жылға дейін	104,071,931	26,007,294
3 жылдан 4 жылға дейін	30,083,077	98,034,175
4 жылдан 5 жылға дейін	22,004,290	23,216,101
5 жылдан астам	174,326,659	118,291,385
Жиынтығы	397,798,619	330,238,182

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несиелер мына валюталарда көрсетілген болатын:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Теңге	254,719,666	198,709,385
АҚШ доллары	100,144,777	108,840,819
Евро	39,374,967	18,726,193
Жапондық йен	3,559,209	3,961,785
Жиынтығы	397,798,619	330,238,182

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша девальвация нәтижесінде шетел валютасында көрсетілген несиелер бойынша міндеттемелер орта есеппен алғанда 19%-ға ұлғайды (31 Ескерту).

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың банктік несиелері баланстық құны 162,467,016 мың теңге сомасындағы ұзақ мерзімді активтермен (ғимараттар, құрылыстар, теміржол көлігі, жабдық, көлік және басқа да жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды қосқанда) қамсыздандырылған (2013 ж. 31 желтоқсан: 153,138,190 мың теңге) (14 Ескерту). Топтың осы активтерді басқа несиелерді қамсыздандыру үшін және басқаларға сату үшін пайдалануға құқығы жоқ.

«ЕКДБ»

2014 ж. 30 қыркүйекте «Локомотив» АҚ және «KTZ Express» АҚ Компаниялары Топ атынан «Еуропалық қайта құру және даму банкі» АҚ-мен («ЕКДБ») жалпы сомасы 30,000,000 мың теңгеге несиелік келісімшарт жасасты. Келісімшарт шеңберінде теміржол көлігінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін Компания 10,278,000 мың теңге сомасын, көліктік әлеуетті дамытуға бағыттылған инвестициялық жобаларды іске асыру үшін «KTZ Express» АҚ 6,222,000 мың теңге сомасын және «HSBC Bank plc»-тен «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен, «China Development Bank Corporation» Қытайды дамытудың Банктік корпорациясымен, «The Hong-Kong and Shanghai Banking Corporation» Гонконг пен Шанхайдың Банктік корпорациясымен бірлесіп, 22 электровозды сатып алуды қаржыландыруға алынған несиені қайта қаржыландыруға «Локомотив» АҚ 13,500,000 мың теңге сомасын алды. Пайыздық мөлшерлеме жылдық

**2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)**

7.23% көлемде 2016 ж. дейін белгіленген, әрі қарай all-in-cost + 3%³ сыйақы мөлшерлемесі бойынша есептеледі. Сыйақы ай сайынғы төлемдермен төленеді. Компания және «KTZ Express» неселері бойынша негізгі қарызды өтеуге 3 жыл жеңілдік кезеңі қарастырылған, «Локомотив» АҚ бойынша 6 ай қарастырылған. Әрі қарай негізгі қарыз ай сайынғы төлемдермен 2024 ж. дейін төленеді. Тиімді пайыздық мөлшерлеме жылдық 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 9.58 %-ды құрады.

«Самұр-Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ

2014 ж. 16 шілдеде Топ Акционермен 9,705,531 мың теңге сомасы мен 9,225,879 мың теңге сомасына неселік келісімшарт жасасты. Осы неселер «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ы еншілес ұйымының жолаушылар вагондары паркінің жылжымалы құрамын жандандыруға берілген. Неселер қамтамасыздандырылмаған. Неселер бойынша пайыздар 2015 ж. 5 маусымнан бастап жартыжылдық төлемдермен, сәйкесінше, жылдық 0.075% және 0.75% сыйақы мөлшерлемесімен өтеледі. Негізгі қарызды өтеу бойынша он және бес жылдық жеңілдік кезеңі қарастырылған, содан кейін төлем тең жылдық төлемдермен толық өтелуге дейін 2044 ж. және 2039 ж. дейін сәйкесінше өтеледі. Топ Акционердің келісімімен несенің белгілі бір бөлігін немесе толық сыйақысыз немесе айыппұлсыз өтей алады.

Неселер нарықтық мөлшерлемеден төмен мөлшерлемен берілген. Алынған неселердің әділ құны 7.41% және 7.20% пайыздық мөлшерлеме негізінде есептелген. 2014 ж. ішінде Топ несені әділ құнына дейін түзетуді кейінге қалдырылған салықты 2,425,374 мың теңге сомасында шегергеннен кейін 12,126,873 мың теңге көлемінде таныды (25 Ескерту).

2013 ж. ішінде Топ Акционерден 177,810,000 мың теңге сомасында «Жезқазған-Бейнеу» және «Арқалық-Шұбаркөл» теміржолдарын салуды қаржыландыруға және 24,673,376 мың теңге сомасында «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ы еншілес ұйымының жолаушылар вагондары паркін жандандыруға несие алды.

Неселер нарықтық пайыз мөлшерлемеден төмен мөлшерлемен берілген, алынған неселердің әділ құны 6.53%-8.63% пайыздық мөлшерлемені ескере отырып есепке алынған. 2013 ж. ішінде Топ 37,054,982 мың теңге сомасында кейінге қалдырылған нарықты шегергеннен кейін несені әділ құнына дейін түзетуді 185,274,910 мың теңге сомасында таныды (25 Ескерту).

«HSBC Франция»

2012 ж. 31 мамырда Топ «Локомотив» АҚ еншілес ұйымы атынан «HSBC Франция» -мен «HSBC Bank plc» және «HSBC Қазақстан» ЕБ» АҚ-мен бірлесіп, «COFACE» экспорттық-кредиттік агенттіктің кепілдігімен 200 жүк және 95 жолаушы электровоздарын сатып алуды қаржыландыру үшін жалпы сомасы 880,877,000 евро сомасына 5 траншпен менгеруге жататын Бас шектелмелі келісімін жасасты (бұдан әрі – «БШС» немесе «Шектелмелі келісім»). Осы шектелмелі келісімнің шегінде «Локомотив» АҚ –ы 172,123,456 евро сомасына 4.8% сыйақы мөлшерлемесімен жүк электровоздарын сатып алуға 2012 ж. 31 мамырынан №1 Қосымша Неселік келісім жасасты, бұнда бастапқы қарыз беруші ретінде HSBC France, Citibank International Plc және The Bank of Tokyo – Mitsubishi UFJ, Ltd. танылды. Несие 2024 ж. толық төленгенге дейін тең жарты жылдық төлемдермен өтеледі. БШС-ке №1 қосымша келісім шеңберінде 2014 ж. ақпан-желтоқсанында «Локомотив» АҚ –ы жалпы сомасы 67,132,633 еврону құрайтын қосымша транш алды («COFACE»-ка төленген сыйақыны есепке алғанда). 157,698,898 евро сомасына (2 транш) жылдық 3.04% сыйақы мөлшерлемесімен қаңтардан желтоқсанға дейін Топ 28,792,411 евро көлемінде несені игерді. 2013 ж. 27 мамырынан №2 БШС қосымша келісімі шеңберінде («COFACE»-ка төленген сыйақыны есепке алғанда). Несие 2026 ж. толық төленгенге дейін жартыжылдық төлемдермен төленеді. Компания осы несие бойынша кепілдік берді. Несие бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жылдық 5.45%-ды құрады.

³ «All-in-cost» ЕҚДБ үшін қаражаттарды ЕҚДБ-нің өзі анықтайтын кез келген козден тартудың жалпы сомасын білдіреді және ЕҚДБ үшін сәйкес келетін күнге сәйкес келетін сомаларды немесе ЕҚДБ-мен тағайындалатын бағамды деноминацияға жататын барлық комиссиялардан, сыйақылардан, алымдардан, баж салығынан тұрады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

«Қазақстан Даму Банкі» АҚ-ы

2014 ж. 26 маусымда Топ «Транстелеком» АҚ-ы атынан «Қазақстан Даму Банкі» АҚ-мен жылдық 8% сыйақы мөлшерлемесімен мерзімі 2024 ж. дейін теміржол желілері бойымен аппараттық-бағдарламалық байланыс платформасы кешенін салуды қаржыландыру үшін 25,420,927 мың теңге сомасына несиелік желіні ашу туралы келісім жасасты. Осы келісім шеңберінде 2014 ж. шілде-желтоқсанында 15,232,238 мың теңге сомасында несие алынған болатын. Негізгі қарызды өтеу бойынша 2 жыл жеңілдік кезеңі қарастырылған. Несие бойынша сыйақы мен негізгі қарыз жартыжылдық төлемдермен төленеді. Несие Компания кепілдігімен алынған. Несие бойынша тиімді пайыздық мөлшерлеме 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін 12.6%-ды құрады.

«Еуразиялық Даму Банкі» АҚ

2014 ж. 30 қазанда «Транстелеком» АҚ-ы Топ атынан Еуразиялық Даму Банкімен 7,500,000 мың теңге сомасына «Ресей Сбербанк» АҚ-тан алынған «Басқарудың автоматтандырылған жүйесі «Энергодиспетчерлік тартқыш» жобасы мен Астана қаласында гермо аймақты жабдықтауды қаржыландыруға алынған несиені қайта қаржыландыруға өтеу мерзімі 2024 ж. дейін жылдық 9% сыйақы мөлшерлемесімен несиелік желіні ашу туралы келісім жасасты.

Несиелік желі шеңберінде 2014 ж. қазанда 7,186,129 мың теңге көлемінде несиелік қаражат алынған болатын. Негізгі қарызды өтеу бойынша 2 жылдық жеңілдік мерзімі қарастырылған. Несие бойынша сыйақы мен негізгі қарыз жартыжылдық төлемдермен төленеді. Тиімді пайыздық мөлшерлеме 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін жылдық 9.58%-ды құрады. Несие Компания кепілдігімен алынған.

Несиелік келісімдерді бұзу

2014 ж. 15 қыркүйекте «Востокмашзавод» АҚ-ы Топ атынан «Қазақстан Халық Банкі» АҚ-тан алынған баланстық құны 13,721,781 мың теңгені құрайтын несие бойынша 463,209 мың теңге сомасына пайыз бен негізгі қарызды төлеу мерзімін асырып жіберді. 2014 ж. қыркүйегінен бастап желтоқсанға дейін «Востокмашзавод» АҚ төлем кестесіне сәйкес осы несие бойынша пайыз бен негізгі қарызды төлеуді 1,854,706 мың теңге сомасында асырып жіберді. Төлемді өткізіп жіберу осы несиелер 2014 ж. 31 желтоқсанда алынған инвестициялық жобаның аяқталу мерзімін ауыстырумен байланысты. 2014 ж. 31 желтоқсанда «Востокмашзавод» АҚ-ы мерзімі өтіп кеткен пайыздардың және негізгі қарыздың бір бөлігін 995,003 мың теңге сомасында төледі. 2014 ж. 31 желтоқсанда мерзімі өтіп кеткен берешек 859,703 мың теңгені құрады.

18. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 312 жол коды) ЖӘНЕ БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 212 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқа да ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері келесіні құрады:

	2014 ж.	2013 ж.
Басқа да қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері	3,565,468	2,316,803
Соның ішінде шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	3,123,566	1,866,159
Қаржылық жал бойынша міндеттеме	441,902	450,644
Басқа да ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері	456,561,664	341,477,053
Соның ішінде шығарылған қарыздық бағалы қағаздар	453,894,049	338,063,638
Қаржылық жал бойынша міндеттеме	2,667,615	3,413,415

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың шығарылған қарыздық бағалы қағаздар келесі камтыды:

	Өтеу күні	Жылдық пайыздық мөлшерлеме	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Бағасымен ориенталған Еурооблигациялар				
105.521%	2042 ж. 10 шілде	6.95%	200,585,000	169,158,785
98.292% Транш 2	2016 ж. 11 мамыр	7.00%	63,822,500	53,763,500
100%	2020 ж. 6 қазан	6.375 %	127,645,000	107,527,000
100% Транш 1	2019 ж. 20 маусым	2.59%	18,464,000	-
100% Транш 2	2020 ж. 20 маусым	3.638%	34,158,400	-
			444,674,900	330,449,285
Қосқанда/(шегергенде):				
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша дисконт			(240,355)	(339,854)
Мәміле бойынша шығындар			(997,461)	(987,509)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша премия			10,456,965	8,941,716
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша жиналған пайыздар			3,123,566	1,866,159
Шығарылған еурооблигациялар жиынтығы			457,017,615	339,929,797
Шегеру: Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ағымдағы бөлігі (басқа да қысқа мерзімді қаржы міндеттемелері)			(3,123,566)	(1,866,159)
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың ұзақ мерзімді бөлігі (басқа да ұзақ мерзімді қаржы міндеттемелері)			453,894,049	338,063,638

2006 ж. 11 мамырда Топтың еншілес ұйымы «Қазақстан темір жолы Файнанс Б.В.» (бұдан әрі – «ҚТЖ Б.В.») Сингапур қор биржасында (SGX-ST) жалпы сомасы 800,000 мың АҚШ долларға тең Еурооблигацияның екі траншын шығарды. Еурооблигацияларды шығару Компания мен оның еншілес ұйымдарымен «Қазтеміртранс» АҚ және «Локомотив» АҚ кепілдендірілген (бұдан әрі – «Кепілгерлер»). Еурооблигациялар бойынша пайыздар жарты жыл сайын 11 мамырда және 11 қарашада төленуі тиіс. 2011 ж. 11 мамырында Топ (1 Транш) 65,493,000 мың теңге көлемінде (450 млн. АҚШ доллары) 5-жылдық еурооблигациялар бойынша негізгі қарызды өтеді. 10-жылдық еурооблигациялар (2 Транш) бойынша өтеу мерзімі – 2016 ж. 11 мамырда. 2014 ж. 23 тамызда Топ кері-валюталық своп мәмілесін валюта тәуекелін хеджирлеу мақсатымен жүзеге асырды (6 және 39 Ескертулер).

2010 ж. 6 қазанда «ҚТЖ Б.В.» Лондон қор биржасында (LSE) жалпы сомасы 700,000 мың АҚШ долларына Еурооблигациялар шығарды. Еурооблигацияларға Компания және «Қазтеміртранс» АҚ пен «Локомотив» АҚ еншілес ұйымдары кепілдік берді. Еурооблигациялар бойынша пайыздар жарты жыл сайын 6 сәуірде және 6 қазанда төленуі тиіс, еурооблигациялар бойынша өтеу мерзімі – 2020 ж. 6 қазаны. 2014 ж. 7 қазанда Эмитенттің Компанияға эмитент негізінде және негізгі қарызгер негізінде ауыстырылуы 700,000 мың АҚШ доллары сомасына 2020 ж. өтелу мерзімімен жүзеге асырылды.

2012 ж. 10 шілдеде және 2012 ж. 8 қарашада ҚТЖ Б.В. сыртқы (LSE) және ішкі (KASE) нарығында Еурооблигацияларды 800,000 мың АҚШ доллары және 300,000 мың АҚШ доллары жалпы сомада Еурооблигацияларды 6.95% пайыздық мөлшерлемемен шығарды. Айтылған Еурооблигациялар Компаниямен және «Қазтеміртранс» АҚ пен «Локомотив» АҚ еншілес ұйымдарымен кепілденген. Еурооблигациялар жөнінде пайыздар әрбір жарты жыл сайын, 10 қаңтарда және 10 шілдеде, төлеуге жатады, еурооблигациялар бойынша өтеу мерзімі - 2042 ж. 10 шілдеде. 2014 ж. 29 мамырда эмитенттің ауысуы жүзеге асырылды, бұнда Компания ҚТЖ Б.В.-ді эмитент ретінде алмастырды. Және де сәйкесінше, осы міндеттемелер бойынша 1,100,000 мың АҚШ долларына 2042 ж. дейінгі өтеу мерзімімен негізгі қарызгерге айналды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 ж. 20 маусымда Компания Швейцар кор биржасында (SIX Swiss Exchange) екі транш Еврооблигацияларын 285,000 мың швейцар франкіне шығарды (100,000 швейцар франкі 2.59 % пайыз мөлшерлемесімен 2019 ж. 20 маусымына дейін өтелу мерзімімен және 185,000 мың швейцар франкі 3.638 % пайыз мөлшерлемесімен 2022 ж. 20 маусымына дейін өтелу мерзімімен). Еврооблигациялар бойынша пайыздар жыл сайын 20 маусымда төленуге жатады. Еврооблигацияларды «Қазтеміртранс» АҚ пен «Локомотив» АҚ кепілдендірген.

Еурооблигациялармен байланысты талаптар бизнесті өзгертумен және мүлікті иеліктен алумен; басқа да заңды тұлғалармен қосылу және қауымдасумен байланысты шектеулерден тұрады. Еурооблигацияларды шығару шарттарында белгіленген дефолт оқиғасы болған жағдайда инвесторлар Еурооблигациялар бойынша берешекті өтеуді талап етуге құқылы.

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша девальвация нәтижесінде шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша міндеттемелер орташа есеппен 19%-ға ұлғайды (31 Ескерту).

Топтың қаржылық жал бойынша міндеттемелері 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мынаны қамтыды:

	Ең төмен жал төлемдері		Ең төмен жал төлемдерінің ағымдық құны	
	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Бір жылдың ішінде	940,122	1,057,642	441,902	450,644
Екі жылдан бес жылға дейінгі мерзімді қоса алғанда	3,781,372	4,123,390	2,667,615	2,527,083
Бес жылдан астам	-	987,324	-	886,332
Таза ең төменгі міндеттемелер	4,721,494	6,168,356	3,109,517	3,864,059
Болашақ қаржылық шығындарды шегергенде	(1,611,977)	(2,304,297)	-	-
Жал бойынша міндеттемелердің ағымдық құны	3,109,517	3,864,059	3,109,517	3,864,059
12 ай ішінде өтелуге жататын қарыз сомасын шегергенде			(441,902)	(450,644)
12 айдан кейін өтеуге жататын сома			2,667,615	3,413,415

2004 ж. Топ еншілес ұйым «Транстелеком» ЖШС атынан «TeleKRONA» ЖШС-мен телекоммуникация жабдығына күші жойылмайтын қаржылық жал шартын жасасты. Қаржылық жал мерзімі 1 жылға созылу мүмкіндігімен 14.5 ж. құрайды. Келісімшартына сәйкес Топ телекоммуникациялық жабдықты 2010 ж. аяғына дейін 856,614 мың теңге сомасына партиямен алып отырды. Тиімді сыйақы мөлшерлемесі жылдық 18.25% құрайды.

2008 ж. 11 желтоқсанда Топ еншілес ұйым «Қазтеміртранс» АҚ атынан «Көлік қызметтері орталығы» АҚ еншілес ұйымы үшін 1,741,690 мың теңге сомасында саны 340 бірлік жылжымалы құрамды алу бойынша қаржылық лизинг қызметтерін мемлекеттік сатып алу жөніндегі «ҚДБ-Лизинг» АҚ-мен, байланысты тараппен, шарт жасасты. Тиімді сыйақы мөлшерлемесі жылдық 10.77% құрайды. Қаржылық жалдың мерзімі 10 жылды құрайды. Аталған шарт бойынша міндеттемелерді төлеудің бүкіл кезеңіне жұмыс істейтін Аналық компания кепіл болып табылады.

2011 ж. 28 желтоқсанда Топ «Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС құрамына кіретін «Теміржол жөндеу» ЖШС еншілес ұйымның атынан «Al Hilal Исламдық Банкі» АҚ-мен жолаушы техниканы 1,021,007 мың теңге сомасына сатып алу бойынша қаржылық жал туралы шарт жасасты. Тиімді сыйақының мөлшерлемесі жылдық 17.62% құрайды. Қаржылық жалдың мерзімі 5 жылды құрайды. Айтылған келісімге «Теміржолэнерго» ЖШС еншілес ұйым кепілдемесі 290,000 мың теңге сомада қамсыздандыру болып табылады. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша еншілес ұйым сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топқа сыныпталды.

Барлық жал міндеттемелері теңгемен көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

19. САУДА КРЕДИТОРЛЫҚ ЖӘНЕ БАСҚА КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕК (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 213 жол коды)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық және басқа да кредиторлық берешек мыналарды қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Сауда кредиторлық берешек	91,661,881	77,375,619
Жалақы бойынша берешек	13,901,586	14,617,858
Басқа да кредиторлық берешек	4,042,859	3,408,840
Жиынтығы	109,606,326	95,402,317

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда кредиторлық берешек мына валюталарда берілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Тенге	86,141,243	72,009,932
АҚШ доллары	3,864,069	3,378,345
Швейцар франкі	354,334	438,116
Басқа валютада	1,302,235	1,549,226
Жиынтығы	91,661,881	77,375,619

Басқа да кредиторлық берешек негізінен теңгеде көрсетілген.

Сауда кредиторлық берешек негізінен сатып алынған босалқылар, жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар және ағымдағы шығындар бойынша берешек сомаларын ұсынады. Сатып алу бойынша айналымның орташа мерзімі 48 күнді құрайды (2013 ж.: 55 күнді құрады).

20. РЕЗЕРВТЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 214 және 314 жол коды)

Есеп саясатының негізгі қағидаларында сипатталғандай, ақша қаражатын немесе ақшалай емес активтерді Топ Акционерге/соңғы Акционерге беруге міндетті болғанда және осындай міндеттеменің сомасы нақты бағаланатын кезде, бөлулер капитал және сәйкес өзгертілмейтін міндеттеме құрамында танылады. Топ осы міндеттемелердің құнын сәйкес құрылыс пен жабдықтау келісімшарттарының құнына тең есептейді.

Ұзақ мерзімді резервтер: Астана қаласында көп функционалды мұзды сарайының құрылысы бойынша 48,601,265 мың теңгеге міндеттеме (2013 ж. 31 желтоқсан: 25,010,252 мың теңге). 2016 ж. Акционерге беріледі деп күтілетіндіктен, ұзақ мерзімді ретінде есепке алынады.

Қысқа мерзімді резервтер:

- техникалық және медиалық жабдықпен телерадиокешен ғимаратын жабдықтау бойынша 28,238,638 мың теңге сомасына (2013 ж.: 28,238,638 мың теңге) міндеттеме. Міндеттеме 2015 ж. ішінде орындалады деп күтілетіндіктен, қысқа мерзімді міндеттеме ретінде есепке;
- әлеуметтік объектілерді Манғыстау облысының әкімдігіне тегін беру бойынша 247,276 мың теңге сомасына (2013 ж.: 965,450 мың теңге) міндеттеме. Міндеттеме 2015 ж. ішінде орындалады деп күтілетіндіктен, қысқа мерзімді міндеттеме ретінде есепке алынды; және
- Астана қаласында балабақша құрылысы бойынша 750,000 мың теңге сомасына (2013 ж.: ноль теңге) міндеттеме. Міндеттеме 2015 ж. ішінде орындалады деп күтілетіндіктен, қысқа мерзімді міндеттеме ретінде есепке алынды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

21. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫЛАР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 216 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерге сыйақылар келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резерв	11,712,051	11,428,516
Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша қысқа мерзімді міндеттемелер	2,977,924	2,490,345
Жиынтығы	14,689,975	13,918,861

Пайдаланылмаған демалыс бойынша резерв

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ пайдаланылмаған күндер және күндегі орта еңбекақымен өлшеу негізінде есептелген пайдаланылмаған демалыстар жөніндегі резервті есептеді.

Еңбек қызметі аяқталуына байланысты төленетін сыйақылар жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар

Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін қызметкерлерге төленетін сыйақы мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар Топ пен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2012-2014 жж. арналған Ұжымдық шартқа сәйкес төленеді.

Осы шартқа байланысты Топтың жалпы міндеттемесі 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2014 ж. 31 желтоқсан
Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша міндеттемелердің ағымдық құны	30,156,756	30,227,410
Өтеу мерзімі жылдың ішінде болатын міндеттеме	(2,977,924)	(2,490,345)
Өтеу мерзімі бір жылдан кейін болатын міндеттеме	27,178,832	27,737,065

Еңбек қызметі аяқталғаннан кейін төленетін сыйақылар жоспары қаржыландырылмаған.

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдарға міндеттемелер мәндерінің ағымдағы қозғалысы келесі түрде көрсетілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Жылдың басындағы жалпы міндеттеме сомасы	30,227,410	29,697,331
Қызметтердің ағымдық құны	1,172,037	1,161,244
Өткен қызметтердің құны	567,162	(4,471,546)
Сыйақының құны	1,868,199	1,773,996
Актүарлық қайта бағалау, басқа да жиынтық табыста танылған, соның ішінде:.	257,013	3,808,063
-демографиялық жорамалдардың өзгеруі	(13,400)	(18,535)
-қаржылық жорамалдардың өзгеруі	(1,605,392)	1,498,367
-тәжірибе негізіндегі түзетулер	1,875,805	1,956,888
-басқалары	-	371,343
Жыл ішінде жасалған төлемдер	(2,063,208)	(2,023,966)
Жыл іші пайда мен залалда танылған актуарлық (пайда)/залал	(327,096)	282,288
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топ міндеттемелер құрамына ауыстыру (11 ескерту)	(1,517,855)	-
Ешпiлес ұйымдардың шығуы	(26,906)	-
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	30,156,756	30,227,410

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл ішінде танылған өткен қызметтердің құны негізінен әйелдердің зейнетақы жасын кезең сайын жоғарлатумен байланысты Зейнетақы заңнамасының өзгеруімен, және де Ұжымдық келісімшарттағы өзгерістермен байланысты болып келеді.

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары мен қызметкерлерге басқа да ұзақ мерзімді сыйақылар бойынша пайда мен залалда 2014 мен 2013 жж. ішінде танылған міндеттемелердің сомасы келесі түрде көрсетілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Сатудың өзіндік құны (27 Ескерту)	2,749,703	(1,106,104)
Жалпы және әкімшілік шығындар (28 Ескерту)	363,033	(147,914)
Жыл іші пайда мен залалда танылғанның жиынтығы	3,112,736	(1,254,018)

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспарлары Топты пайыз мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелін, өмірдің шегіне жету тәуекелін және жалақы тәуекелін қосатын актуарлық тәуекелдерге ұшыратады.

- Пайыздық тәуекел. Пайыздық мөлшерлеменің төмендеуі Топтың міндеттемесін ұлғайтады;
- Өмірдің шегіне жету тәуекелі. Жұмыс істеу кезеңі мен жұмыстың аяқталу кезеңіндегі өлімді бағалауды ескере отырып, Топта ағымдағы міндеттемелер есептеледі. Күтілетін өмір сүру ұзақтығының артуы міндеттеменің артуына алып келеді;
- Жалақы тәуекелі. Келтірілген шығындар болашақ жалақы төлемдері негізінде есептелінеді. Жалақының артуы міндеттеменің артуына алып келеді.

Топ міндеттемелерін есептеу Топтың қызметкерлерінің және зейнеткерлерінің саны, жасы, жынысы мен өтіл жылдары мен қызметкерлер санының өзгеруі бойынша нақты деректер, сонымен бірге өлім деңгейі бойынша жарияланып отыратын статистика деректерінің негізінде дайындалған. Қаржылық жағдай туралы шоғырландырылған есепті жасау күніндегі өзге негізгі жорамалдар төменде келтірілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Дисконт мөлшерлемесі	6.70%	6.30%
Болашақта материалдық көмектің күтілетін жылдық өсуі	4.50%	4.70%
Болашақта ең төмен еңбекақының күтілетін жылдық өсуі	4.50%	4.70%
Болашақта теміржол билеттері құнының күтілетін жылдық өсуі	7.50%	7.70%

Төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелерді анықтау кезіндегі елеулі актуарлық жорамалдарға дисконттау мөлшерлемесі, жалақының күтілетін өсімі және өлім деңгейі жатады. Төменде көрсетілген сезімталдық талдауы есепті күнге сәйкес келетін жорамалдардың негізделген мүмкін болатын өзгерістеріне негізделіп, басқа жорамалдардың өзгеріссіз қалуы негізінде жасалынған.

- Дисконттау мөлшерлемесінің 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 2,563,324 мың теңгеге төмендетеді (2,985,519 мың теңгеге арттырады) (2013 ж.: дисконттау мөлшерлемесінің 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 2,711,399 мың теңгеге төмендетеді (3,204,105 мың теңгеге арттырады)).
- Жалақының күтілетін өсу темпінің, инфляцияның, АЕК-тің 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 3,045,832 мың теңгеге арттырады (2,623,638 мың теңгеге төмендетеді) (2013 ж.: жалақының күтілетін өсу темпінің, инфляцияның, АЕК-тің 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 3,219,219 мың теңгеге арттырады (2,771,853 мың теңгеге төмендетеді)).
- Еркектер мен әйелдердің күтілетін өмір сүру деңгейінің 1 жылға артуы (азайуы) міндеттемелерді 934,859 мың теңгеге арттырады (1,025,330 мың теңгеге төмендетеді) (2013 ж.: еркектер мен әйелдердің күтілетін өмір сүру деңгейінің 1 жылға артуы (азайуы) міндеттемелерді 1,051,914 мың теңгеге арттырады (1,109,346 мың теңгеге төмендетеді)).
- Кадрлар ағымының 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 512,665 мың теңгеге төмендетеді (572,978 мың теңгеге арттырады) (2013 ж.: кадрлар ағымының 1%-ға артуы (төмендеуі) міндеттемелерді 550,139 мың теңгеге төмендетеді (595,480 мың теңгеге арттырады)).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Жоғарыда келтірілген сезімталдық талдауы төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің физикалық өзгерісін көрсетпеуі мүмкін, өйткені жорамалдардың бір-бірінен бөлек өзгеруінің ықтималдылығы төмен (кейбір жорамалдар бір-бірімен байланысты). Сонымен бірге, сезімталдық талдауы кезінде төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша міндеттемелердің келтірілген құны есепті күнге болжамдалатын шартты бірлік әдісімен есептелінген. Осы әдіс жеке бухгалтерлік баланста да, төлемдердің мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары бойынша есептеулерде қолданылды.

Сезімталдық талдауы кезінде қолданылған әдістер мен жорамалдардың өткен жылы қолданғандардан айырмашылығы жоқ.

22. БАСҚА ДА ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 217 жол коды)

31 желтоқсандағы жағдайы бойынша басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер келесіні қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Алынған аванстар	33,980,380	40,981,595
Жалғыз акционерге тиесілі дивидендтер бойынша берешек	12,165,051	-
Болашақ кезең табыстары	5,402,894	11,147,295
Міндетті зейнетақы қорларына жарналар	3,784,827	3,657,412
Басқа да міндеттемелер	7,500	255,447
Бюджетке төленетін салықтар және басқа да міндеттемелер, соның ішінде:		
Жеке табыс салығы	2,420,040	2,848,742
ҚҚС	1,804,027	2,925,372
Әлеуметтік салық	1,328,622	1,729,810
Әлеуметтік сақтандыру бойынша міндеттемелер	1,010,443	1,111,038
Мүлік салығы	220,000	159,275
Басқа	1,317,679	1,380,478
Жиынтығы	63,441,463	66,196,464

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

23. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚТЫҚ МІНДЕТТЕМЕ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 315 жол коды)

Шоғырландырылған бухгалтерлік баланста көрсетілген сомалар мен міндеттемелердің және активтердің салық базалары арасындағы уақытша айырмашылықтарға, қаржылық жағдай жөніндегі сәйкес есеп күніне күші бар бекітілген ресми салық мөлшерлемелердің қолдануымен есептелінген кейінге қалдырылған салық сомалары 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтыды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Кошірілген салық залалдары	59,550,920	35,902,760
Қызметкерлерге қатысты есептелген міндеттемелер	2,644,862	2,285,703
Дебиторлық берешектегі айырмашылық	1,017,705	876,562
Өтімсіз және ескірген босалқылар бойынша резерв	67,323	143,616
Берілген несиелер	-	72,141
Салықтар	305,175	378,753
Төленетін есептелген сыйақылар	856,778	588,233
	64,442,763	40,247,768
Кейінге қалдырылған салық міндеттемелері:		
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар, сатуға арналған ретінде жіктелетін ұзақ мерзімді активтер және басқа да ұзақ мерзімді активтер	(256,489,621)	(218,741,842)
Неснен әділ құнына дейін түзету	(48,833,534)	(46,971,815)
	(305,323,155)	(265,713,657)
Кейінге қалдырылған таза салық міндеттемелерінің жиынтығы	(240,880,392)	(225,465,889)

	2014 ж.	2013 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(225,465,889)	(153,590,261)
Пайда және залалда көрсетілген	(15,063,812)	(34,020,389)
Капитал өзгерістері жөніндегі шоғырландырылған есепте көрсетілген	(2,425,374)	(37,054,982)
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтың міндеттемелері құрамына ауыстыру	2,064,073	(800,257)
Еншілес ұйымдардың шығуы	7,799	-
Ұйымдарды біріктіру кезіндегі түсімдер	2,811	-
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(240,880,392)	(225,465,889)

Топ ауыстырылған салық залалдарына жатқызылатын кейінге қалдырылған активтерді таныған жоқ. Басшылықтың ойынша, осы кейінге қалдырылған активтерге қарсы есепке алынатын салық салынатын пайданың болашақта жеткілікті болуы екіталай болып табылады. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша танылмаған ауыстырылған салық залалдарының жалпы салық әсері 2,762,741 мың теңге (2013 ж. 31 желтоқсан: 1,758,540 мың теңге).

24. БАСҚА ДА ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 316 жол коды)

Басқа да ұзақ мерзімді міндеттемелер негізінен қызметкерлерге сыйақылар бойынша ұзақ мерзімді міндеттемелерді қамтиды (21 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

25. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 410 жол коды) ЖӘНЕ БӨЛІНБЕГЕН ПАЙДА (Шоғырландырылған бухгалтерлік баланстың 414 жол коды)

Тіркелген жарғылық (акционерлік) капитал мына түрде көрсетілген:

	Шығаруға рұқсат етілген шығарылған акциялардың саны	Шығарылған және төленген акциялардың саны	Жарғылық капитал, мың теңге
2013 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	502,040,458	491,287,671	675,526,248
<i>Ақшалай емес жарналар</i>			
Акциялардың орнатылуын заңды тіркеумен байланысты аударма (2013 ж. 29 қаңтар)	-	6,189	5,429,760
Компанияға ұзақ мерзімді активтердің берілуі (2013 ж. 22 мамыр)	-	3,959	2,976,983
2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	491,297,819	683,932,991
<i>Ақшалай жарналар</i>			
Акциялардың орнатылуын заңды тіркеумен байланысты аударма (2014 ж. 15 қаңтар)	-	30,000	30,000,000
2014 ж. 4 мамырда төленген акциялар	-	54,500	54,500,000
2014 ж. 30 желтоқсанда төленген акциялар	-	245,000	24,500,000
<i>Ақшалай емес жарналар</i>			
Компанияға ұзақ мерзімді активтердің берілуі (2014 ж. 19 наурыз)	-	500	311,511
Компанияға ұзақ мерзімді активтердің берілуі (2014 ж. 19 наурыз)	-	200	85,483
2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	502,040,458	491,628,019	793,329,985

Компанияның жарғылық капиталы ақшалай қаражатқа немесе жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар объектілеріне айырбастап, акцияларды шығару арқылы қалыптастырылған. Акционер дивидендтер алуға құқылы, Компанияны таратқан кезде Компания мүлігінің бір бөлігіне құқылы және Компанияның акцияларына айырбасталған Компанияның акцияларын немесе басқа да бағалы қағаздарын сатып алу артықшылығына құқылы.

2014 ж. ішінде тіркелген жарғылық (акционерлік) капиталдағы қозғалыс келесі түрде көрсетілген:

- (a) 2013 ж. төлем ретінде 30,000,000 мың теңге көлемінде акша қаражаты алынған заң тіркелген 30,000 акцияларды заң тіркеу;
- (b) төлем ретінде 79,000,000 мың теңге көлеміндегі акша қаражаты алынған 299,500 акцияларды шығару. Осы жарналар «Жезқазған-Бейнеу» және «Арқалық-Шұбаркөл» теміржол желілерін салу үшін алынған; және
- (c) төлем ретінде 396,994 мың теңгеге бағаланған жолаушылар платформалары мен вокзалдар алынған 700 акцияларды шығару (14 Ескерту).

2013 ж. ішінде тіркелген жарғылық (акционерлік) капиталдағы қозғалыс келесі түрде көрсетілген:

- (a) төлем ретінде 2012 ж. 5,429,760 мың теңге сомасына бағаланған ұзақ мерзімді активтер алынған 6,189 акцияларды заң тіркеу;
- (b) 2,976,983 мың теңгеге алынған ұзақ мерзімді активтерге (соның ішінде вокзал ғимараттары мен жолаушылар платформалары) төлем ретінде 3,959 акцияларды шығару. Сонымен қатар, жарғылық капиталға вокзал ғимараттары және жолаушылар платформаларымен жарналар 1,859,405 мың теңге сомасындағы күрделі жөндеу шығындарын есепке ала отырып салынған. Күрделі жөндеу шығындары осы активтерді салғанға дейін бөлінбеген пайда құрамында көрсетілген.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша жарғылық (акционерлік) капиталтіркелмеген акциялар үшін жарналарды қоса есептегенде, 713,932,991 теңгені құрады (2013 ж. 1 қаңтар: 680,956,008 мың теңге).

Бөлінбеген пайдада көрсетілген меншік иелерінің жарнасы (Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есептің 311, 711 жол коды)

	2014 ж.	2013 ж.
Компаниямен алынған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	463,603	16,011
Еншілес ұйымдармен алынған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	171,989	(1,859,405)
Жиынтығы	635,592	(1,843,394)

2014 ж. ішінде Компания орнына акциялар шығарылмаған 463,603 мың теңге сомасына (2013 ж.: 16,011 тыс. теңге) бағаланған жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды алды. Сонымен қоса, «Қазтранссервис» АҚ Топ атынан Мемлекеттен 171,989 мың теңге сомасына жер учаскісін қолданудың ұзақ мерзімді құқығын алды.

Осы жарналар тікелей бөлінбеген пайда құрамында көрсетілді.

Дивидендтерді төлеу (Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есептің 315, 715 жол коды)

2014 ж. ішінде Компания 2013 ж. нәтижелері бойынша дивидендтерді 16,165,051 мың теңге сомасына жариялады (2013 ж.: 16,999,211 мың теңге 2012 ж. нәтижелері бойынша).

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционерге дивидендтер бойынша берешек 12,165,051 мың теңгені құрады. Бұл сома 2015 ж. өтеледі. (31 желтоқсан 2013 ж.: Акционерге төленетін дивиденд сомасы нөл теңгені құрады) (22 Ескерту).

Меншік иесінің пайдасына басқа да бөлулер (Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есептің 316, 716 жол коды)

	2014 ж.	2013 ж.
Көп функционалды мұзды сарайын салу бойынша шығындар	23,595,513	(140,995)
Маңғыстау облысындағы әлеуметтік объектілерді тегін беру бойынша міндеттеме	313,694	965,450
Астана қ. балабақшаны салу бойынша шығындар	750,000	-
Жиынтығы	24,659,207	824,455

16 Ескертуде сипатталғандай, 2012 ж. Топ Үкімет алдында көп функционалды мұзды сарайының құрылысы бойынша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады, және де нәтижесінде 25,146,747 мың теңге сомада құрылыс келісімі құнына тең Акционерге бөлуді таныды. 2013 ж. құрылыс шығындары 140,995 мың теңге сомасына төмендетілді, бұл Акционер алдындағы өзгертілмейтін міндеттеменің осы сомаға төмендеуіне алып келді.

2014 ж. Топ үкімет алдында қосымша жабдықтауды ескере отырып, көп функционалды мұзды сарайын салу бойынша қосымша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады, нәтижесінде сәйкес келісімшарттың сомасына сәйкес келетін 23,595,513 мың теңге сомасында Акционерге қосымша бөлуді таныды.

2013 ж. ішінде Топ 965,450 мың теңге сомасына Соңғы Акционердің тапсырмасымен Маңғыстау облысын әлеуметтік-экономикалық дамыту шегінде салынған әлеуметтік объектілерді Маңғыстау облысының әкімдігіне беру бойынша өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады (10 Ескерту). Нәтижесінде Топ Акционерге бөлуді және басқа да ағымдағы міндеттемені құрылыс шығындарына тең мөлшерде таныды.

2014 ж. ішінде Топ Астана қаласында балабақша салу бойынша 750,000 мың теңге сомасында және Маңғыстау облысының әкімдігіне әлеуметтік объектілерді тегін беру бойынша 313,694 мың теңге сомасында өзгертілмейтін міндеттемені қабылдады (10 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)**

Меншік иелерімен басқа да операциялар (Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есептің 317, 717 жол коды)

2014 ж. ішінде Топ неснені әділ құнына дейін түзетуді кейінге қалдырылған салықты 2,425,374 мың теңге сомасында шегергеннен кейін 12,126,873 мың теңге көлемінде таныды (17 Ескерту).

26. ТҮСІМ (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 010 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші түсімі келесіні қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Қызмет көрсетуден түскен табыс	845,267,301	840,230,397
Алынған айыппұлдар	5,278,256	2,629,859
Тауарларды үшінші тараптарға сатудан басқа да табыстар	30,701,022	27,338,322
Жиынтығы	881,246,579	870,198,578

27. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 011 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны келесіні қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	235,077,585	214,446,661
Отын және жанар-жағармай материалдары	97,460,852	88,227,154
Тозу және амортизация	96,796,563	85,755,310
Өндірістік сипаттағы жұмыстар мен қызметтер	53,508,972	44,220,418
Материалдар мен қорлар	49,473,025	61,168,408
Электр энергиясы	41,104,494	32,232,180
Жоңдеу және қызмет көрсету	35,048,885	28,034,879
Іссапар шығындары	3,060,329	3,511,985
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары/(шығындарын қалпына келтіру)	2,749,703	(1,106,104)
Коммуналдық шығындар мен ғимаратты ұстау	2,066,274	2,138,849
Сақтандыру	2,008,645	1,610,126
Тараптық ұйымдардың теміржол тарифтері	1,925,080	5,716,746
Операциялық жалға беру	1,615,567	1,406,116
Байланыс қызметтері	1,672,696	1,087,234
Қызметкерлерді оқыту	963,929	980,637
Көлік қызметтері	888,389	624,882
Байланыс жолдар жалы	431,954	223,507
Күзет қызметтері	292,200	300,022
Салықтар	161,996	209,793
Басқалары	7,865,715	4,644,616
Жиынтығы	634,172,853	575,433,419

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда, қызметкерлерге жұмсалатын шығындар мыналарды қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	210,109,183	195,398,451
Әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар және міндетті кәсіби зейнетақы аударымдары	24,105,883	18,629,341
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резервті есептеу шығындары	862,519	418,869
Жиынтығы	235,077,585	214,446,661

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

28. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 014 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде әкімшілік шығындар келесіні қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	32,924,520	33,164,979
Мүлік салығы және өзге салықтар	21,943,563	22,853,511
Тозу және амортизация	4,095,306	3,893,382
Күмәнді берешектер бойынша резервтер	3,839,239	1,568,325
Қайырымдылық және демеушілік көмек	3,758,595	9,187,271
Консультациялық, аудиторлық және заң қызметтері	2,723,400	1,805,217
Мерекелік және жаппай мәдени шараларды өткізуге шығындар	1,581,485	1,297,372
Кәсіби қызметтер	1,298,219	1,655,492
Іссапар және өкілдік шығындар	1,221,881	1,497,914
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтардың құнсыздануы	1,164,806	1,511,358
Жарнама	1,101,013	1,024,712
Коммуналдық шығындар және ғимаратты ұстау	1,065,943	851,899
Банк қызметтері	817,798	835,733
Қайтарылмайтын қосылған құн салығы бойынша резерв	803,000	3,845,992
Материалдар	720,361	786,042
Тараптық ұйымдардың басқа да қызметтері	715,639	643,404
Кәсіби оқуға және мамандығын жетілдіруге шығындар	455,167	785,102
Еңбек қызметі аяқталуы бойынша сыйақы шығындары	363,033	(147,914)
Әлеуметтік сала объектілерін ұстау шығындары	351,744	325,579
Операциялық жал бойынша шығындар	250,928	209,715
Жөндеу мен қызмет көрсету	246,578	322,386
Сактандыру	200,329	160,615
Ескірген босалқылар бойынша резервті қалпына келтіру	(16,312)	(233,491)
Сот талаптары бойынша резервтерді қалпына келтіру	-	(931,851)
Басқа шығындар	1,882,600	3,215,195
Жиынтығы	83,508,835	90,127,939

31 желтоқсанға аяқталған жылдар іші қысқа мерзімді резервтерді қоса алғанда қызметкерлерге жұмсалатын шығындар мыналарды қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар	29,863,459	30,317,550
Әлеуметтік салық, әлеуметтік аударымдар және міндетті кәсіби зейнетақы аударымдары	2,863,629	2,744,432
Пайдаланылмаған демалыс бойынша резервті есептеу шығындары	197,432	102,997
Жиынтығы	32,924,520	33,164,979

29. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ТҮСКЕН ТАБЫСТАР (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептегі 021 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші қаржыландыру бойынша түскен табыстар мыналарды қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Банкта орналасқан ағымдағы шоттағы қалдықтар бойынша сыйақылар мен банктағы салымдар және басқа да қаржы активтері бойынша пайыз түріндегі табыстар	5,049,469	4,570,750
Пайда немесе зиян арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын туынды қаржы құралының әділ құнының өзгеруі (6 Ескерту)	4,677,996	-
Еурооблигациялар бойынша премияның амортизациясы	156,803	110,108
Басқа қаржыландыру бойынша түскен табыстар	637,096	812,695
Жиынтығы	10,521,364	5,493,553

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші Топтың қаржылық табысы құрамына сомасы тиісінше 3,274 мың теңге және 1,899 мың теңге болатын байланысты тараптардан инвестициялар мен банктегі салымдар бойынша пайыздар түріндегі қаржылық табысы кірді (38 Ескерту).

30. ҚАРЖЫЛАНДЫРУ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 022 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші қаржыландыру бойынша шығындар мыналарды қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша пайыздық шығындар	26,900,993	22,146,325
Несие пайыздары бойынша шығындар	15,244,560	12,446,732
Қаржылық жал бойынша шығындар	948,918	971,665
Несие және шығарылған қарыздық бағалы қағаздар бойынша дисконт сомасының амортизациясы	3,607,594	1,336,604
Жиынтығы	46,702,065	36,901,326

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші Топтың қаржылық шығындары байланысты тараптардан тиісінше 9,495,826 мың теңге және 8,250,933 мың теңге шығындарды құрады (38 Ескерту).

31. БАСҚА ДА ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ЕМЕС ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 025 жол коды)

Басқа да операциялық емес шығындар 71,699,687 мың теңге сомасында (2013 ж.: 7,937,221 теңге) бағам айырмашылығынан залады қамтиды.

2014 ж. 11 ақпанда Қазақстан Республикасының Ұлттық банкі қазақстандық теңге бағамының АҚШ доллары мен басқа да негізгі валюталарға қатысты белгіленуіне араласуын азайту туралы шешім қабылдады. Нәтижесінде 2014 ж. 13 ақпан күні қазақстандық теңгенің АҚШ долларына шаққандағы ресми бағамы 184.5 теңгеге дейін, яғни 19%-ға құлады. 2014 ж. іші бағам айырмашылығынан залал негізінен Топтың шығарылған қарыздық бағалы қағаздары мен несиелері бойынша қалыптасты, өйткені көбісі шетел валютасында көрсетілген (17 және 18 Ескертулер).

32. КОМПАНИЯЛАР САТЫП АЛУ

2014 ж. мамырда Топ «Аймақтық форвардтық логистика» ЖШҚ (бұдан әрі —«АФЛ» ЖШҚ) жарғылық капиталында 90% қатысу үлесін иеленді. «АФЛ» ЖШҚ-ны сатып алу қызмет көрсету нарығын кеңейту мен халықаралық тасымалдарды дамыту, және де Топтың жүк тасымалы операторы ретіндегі табыстарын арттыру мақсатымен жүзеге асырылды.

2014 ж. тамызда Talgo Kazajstan S.L.-ге «Тұлпар-Тальго» ЖШС-нің жарғылық капиталының 49.99%-ын сатып алуға құқық беретін опцион мерзімінің аяқталғандықтан, Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-ке бақылау алды (11 және 12 Ескертулер). «Тұлпар-Тальго» ЖШС Топтың жылдам жолаушы вагондарына деген қажеттілігін қамтамасыз етеді.

2013 ж. маусымда Топ «М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ-ның (бұдан әрі — «ҚазККА» АҚ) жарғылық капиталындағы 65% қатысу үлесін иемденді. «ҚазККА» АҚ қолда бар және перспективалық технологияларды ескере, теміржол көлігі мен инфрақұрылымның оңтайлы техникалық сипаттамаларын таңдау кезінде технологиялық бағалау мен экспертизаларды жүргізу үшін, және де теміржол көлігі қызметкерлерінің квалификациясын жоғарлату, оқыту және қайта оқыту үшін бизнесті сатып алу жүзеге асырылды.

Бизнесті сатып алу сатып алу әдісін қолданып есептелді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Егер де «ҚазККА» АҚ-ны сатып алу 2013 ж. 1 қаңтарында жүзеге асырылғанда, 2013 ж. 31 желтоқсанда аяқталатын жыл іші үшін Топтың түсімі 1,658,006 мың теңгеге көп болатын еді.

Сатып алу үшін төленген сомма:

	2014 ж. 31 желтоқсан «АФЛ» ЖШҚ	2013 ж. 31 желтоқсан «ҚазККА» АҚ
Ақша қаражаты	49	7,496,752
Алдағы кезеңде төленген ақша қаражатын шегерген кезде	-	(500,000)
Жиынтығы	49	6,996,752

Сатып алынған компаниялар үшін сатып алу бағасының бөлінуі сатып алынған активтердің, алынған міндеттемелердің әділ құнына негізделген. Таза сатып алынған активтер келесі түрде көрсетілен:

АКТИВТЕР	«Тұлпар-Тальго» ЖШС	«АФЛ» ЖШҚ	2014 ж. 31 желтоқсан жиынтығы	2014 ж. 31 желтоқсан жиынтығы «ҚазККА» АҚ
Ұзақ мерзімді активтер				
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	10,126,236	138	10,126,374	11,473,761
Материалдық емес активтер	256,701	-	256,701	7,454
Кейінге қалдырылған активтер	-	2,811	2,811	-
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	113,935	-	113,935	5,495
Ұзақ мерзімді активтер жиынтығы	10,496,872	2,949	10,499,821	11,486,710
Қысқа мерзімді активтер				
Босалқылар	6,042,405	-	6,042,405	129,592
Сауда дебиторлық берешек	11,121,940	195,373	11,317,313	331,816
Басқа да қысқа мерзімді активтер	13,179,270	436	13,179,706	47,473
Ақша қаражаты мен оның баламалары	612,232	44,698	656,930	390,019
Қысқа мерзімді активтердің жиынтығы	30,955,847	240,507	31,196,354	898,900
Активтер жиынтығы	41,452,719	243,456	41,696,175	12,385,610
Қысқа мерзімді міндеттемелер				
Неснелердің ағымдағы бөлігі	3,867,730	-	3,867,730	-
Сауда кредиторлық берешек	1,153,290	224,067	1,377,357	11,465
Бюджетке төленетін салықтар мен басқа да міндетті төлемдер	130,404	-	130,404	78,369
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	31,519,202	251	31,519,453	461,386
Міндеттемелердің жиынтығы	36,670,626	224,318	36,894,944	551,220
Сатып алынған таза активтер	4,782,093	19,138	4,801,231	11,834,390
Сыйақы сомасы	-	49	49	7,496,752
Қосу: бақылау жасалмайтын иелену үлесі (0,001% «Тұлпар-Тальго» ЖШС-та, 10% «АФЛ» ЖШҚ және «ҚазККА» АҚ-та 35%)	30	1,914	1,944	4,142,036
Бұрында Топқа тиесілі болған таза активтердегі үлесі	4,042,945	-	-	-
Сатып алынған таза активтердің әділ құнын есептегенде	(4,782,093)	(19,138)	(4,801,231)	(11,834,390)
Иелену үлесін тиімді сатып алу кезіндегі табыс	(739,118)	(17,175)	(756,293)	(195,602)

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Сатып алынған еншілес ұйымдар бойынша таза ақшалай төлемдер:

	«Тұлпар-Тальго» ЖШС	«АФЛ» ЖШҚ	31 желтоқсан 2014 ж. жиынтығы	31 желтоқсан 2014 ж. жиынтығы «ҚазККА» АҚ
Ақшалай сыйақы	-	49	49	6,996,752
Алынған ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейін	(612,232)	(44,698)	(656,930)	(390,019)
Жиынтығы	(612,232)	(44,649)	(656,881)	6,606,733

33. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАРДЫҢ ШЫҒУЫ

2014 ж. 24 қарашада «Қазтеміртранс» АҚ еншілес ұйымы Топ атынан үшінші жаққа қызметтің маңызды түрін көрсетпейтін «Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС мен «Ертіс сервис» ЖШС еншілес ұйымдарындағы 100% қатысу үлесін тоқтатылған қызмет компоненті емес ретінде сатты. Нәтижесінде, Топ «Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС мен «Ертіс сервис» ЖШС-ке бақылауды жоғалтты.

2014 ж. маусымда «Ремлокомотив» АҚ еншілес ұйымы Топ атынан үшінші жаққа қызметтің маңызды түрін көрсетпейтін «Игілік-РД» ЖШС еншілес ұйымындағы 100% қатысу үлесін тоқтатылған қызмет компоненті емес ретінде сатты. Сату нәтижесінде, Топ «Игілік-РД» ЖШС-қа бақылауды жоғалтты.

Сату күніне активтер мен міндеттемелер келесі түрде көрсетілген:

	«Игілік - РД» ЖШС 2014 ж. 31 мамыр	«Ертіс сервис» ЖШС 2014 ж. 30 қараша	«Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС 2014 ж. 30 қараша	Жиынтығы
Жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтар	47,694	362,519	394,837	805,050
Материалды емес активтер	-	696	499	1,195
Кейінге қалдырылған активтер	76	-	3,754	3,830
Басқа да ұзақ мерзімді активтер	-	-	8,410	8,410
Ұзақ мерзімді активтер жиынтығы	47,770	363,215	407,500	818,485
Босалқылар	-	50,613	16,687	67,300
Сауда дебиторлық берешек	-	130,410	127,694	258,104
Басқа да қысқа мерзімді активтер	2,300	6,184	23,519	32,003
Ақша қаражаты мен оның баламалары	16,317	241,521	57,482	315,320
Қысқа мерзімді активтер жиынтығы	18,617	428,728	225,382	672,727
Активтер жиынтығы	66,387	791,943	632,882	1,491,212
Кейінге қалдырылған салық бойынша міндеттеме	-	11,629	-	11,629
Ұзақ мерзімді активтер жиынтығы	-	11,629	-	11,629
Сауда кредиторлық берешек	-	28,158	78,669	106,827
Табыс салығы бойынша міндеттеме	550	1,334	1,936	3,820
Салық пен бюджетке басқа да міндетті төлемдер	435	11,383	1,939	13,757
Басқа да қысқа мерзімді міндеттемелер	3,239	26,459	19,210	48,908
Қысқа мерзімді міндеттемелер жиынтығы	4,224	67,334	101,754	173,312
Міндеттемелер жиынтығы	4,224	78,963	101,754	184,941
Шығарылған таза активтер	62,163	712,980	531,128	1,306,271

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 ж. 1 қаңтарынан шығу күніне дейін еншелес ұйымдардың нәтижелері келесі түрде көрсетілген:

	«Ігілік - РД» ЖШС 2014 ж. 31 мамыр	«Ертыс сервис» ЖШС 2014 ж. 30 қараша	«Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС 2014 ж. 30 қараша	Жиынтығы
Сатудан түскен түсім	15,625	876,059	762,181	1,653,865
Өзіндік күн	(67)	(747,528)	(717,706)	(1,465,301)
Әкімшілік шығындар	(1,818)	(34,472)	(33,505)	(69,795)
Қаржыландыру бойынша шығындар	-	782	235	1,017
Басқа да пайдалар/(залалдар)	-	(2,341)	177	(2,164)
Табыс салығы бойынша (шығын)/үнемдеу	-	2,407	(12,769)	(10,362)
Жалғастырылатын қызметтен жыл іші пайда/(залал)	13,740	94,907	(1,387)	107,260
Жыл іші пайда/(залал) және жалпы жиынтық табыс/(залал) жиынтығы	13,740	94,907	(1,387)	107,260

Еншілес ұйымның шығуынан пайда/(залал):

	«Ігілік - РД» ЖШС	«Ертыс сервис» ЖШС	«Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС	Жиынтығы
Алынған сыйақы сомасы	463,000	703,857	960,577	2,127,434
Шығарылған таза активтер	(62,163)	(712,980)	(531,128)	(1,306,271)
Шығудан пайда/(залал)	400,837	(9,123)	429,449	821,163

Еншілес ұйымдардың шығуынан ақша қаражатының таза ағымы:

	«Ігілік - РД» ЖШС	«Ертыс сервис» ЖШС	«Қазығұрт Оңтүстік» ЖШС	Жиынтығы
Ақпалай сыйақы	463,000	703,857	960,577	2,127,434
Шығарылған ақша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейін	(16,317)	(241,521)	(57,482)	(315,320)
Жиынтығы	446,683	462,336	903,095	1,812,114

34. ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 101 жол коды)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде табыс салығы бойынша шығындар келесіні қамтыды:

	2014 ж.	2013 ж.
Ағымдық табыс салығы бойынша шығындар	1,655,405	1,682,984
Ағымдық табыс салығы бойынша өткен кезең шығындары	4,367,057	890,806
Кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша шығындар	15,063,812	34,020,389
Жиынтығы	21,086,274	36,594,179

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Төменде 31 желтоқсанда аяқталған жылдардағы табыс салығы бойынша шығындар мен ресми бекітілген мөлшерлеме бойынша салық салынғанға дейінгі бухгалтерлік пайдадан есептелінген табыс салығы бойынша шығындарды салыстыру көрсетілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Жалғастырылатын қызметтен салық салуға дейінгі пайда	60,145,139	164,259,548
Ресми салық мөлшерлемесі	20%	20%
Ресми салық мөлшерлемесі бойынша теориялық шығын	12,029,028	32,851,910
Салық салу мақсаты үшін есептеуге жатпайтын/(салық салынбайтын) шығындардың/(табыстардың) салық тиімділігі:		
Өткен жылдардағы табыс салығының өзгеруі	4,367,057	890,806
Есептеуге алынбаған шығындар	3,538,611	2,097,804
Танылмаған ауыстырылған салық залалының өзгеруі	1,151,578	753,659
Пайда мен залалда көрсетілген табыс салығы бойынша шығындар (жалғастырылатын қызметке қатысты)	21,086,274	36,594,179

35. АКЦИЯҒА АРНАЛҒАН ПАЙДА (Пайда мен залал туралы шоғырландырылған есептіліктегі 600 жол коды)

Акцияға арналған базалық пайда ретіндегі акцияға шаққандағы пайда 2014 және 2013 жыл ішіндегі шығарылған жай акциялардың орташа мөлшерленген саны негізінде саналады. Жай акцияның және көбейту әсеріндегі жай акцияның сомасы тең, өйткені көбейту жасалынған жоқ.

	2014 ж.	2013 ж.
Аналық компания Акционеріне қатысты жыл ішіндегі пайда (мың теңге)	30,397,462	115,627,571
Жай акциялардың орташа мөлшерленген саны	491,363,675	491,295,733
Жыл ішіндегі пайдадан жай акцияға базалық және көбейтілген пайданы есептеу үшін пайда (теңге)	62	235

	2014 ж.	2013 ж.
Аналық компания Акционеріне қатысты жалғастырылатын қызметтен түскен жыл ішіндегі пайда (мың теңге)	35,899,536	124,857,374
Жай акциялардың орташа мөлшерленген саны	491,363,675	491,295,733
Жалғастырылатын қызметтен жай акцияға базалық және көбейтілген пайданы есептеу үшін пайда (теңге)	73	254

Қазақстан қор биржасының (KASE) талаптарына сәйкес, Топ бір акцияның баланстық құнын есептеді. Бір акцияның баланстық құны есептік күн жағдайы бойынша айналымдағы жай акциялардың саны негізінде саналған. 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдайы бойынша бір акцияның баланстық құны төменде көрсетілген:

	2014 ж.	2013 ж.
Материалдық емес активтерді және бақыланбайтын үлестерді қоспағандағы тазалық активтер	1,380,951,130	1,305,540,782
Айналымдағы жай акциялардың саны	491,628,019	491,297,819
Бір акцияның баланстық құны, теңгеде	2,809	2,657

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

36. ҚАРЖЫЛЫҚ ЖӘНЕ ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Инвестициялық сипаттағы және операциялық жал бойынша міндеттемелер

Инвестициялық сипаттағы міндеттемелер

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың «Жезказған - Бейнеу» және «Аркалык - Шұбаркөл» теміржол желілерінің құрылысы, Астана қаласындағы көп функционалды мұзды сарайының құрылысы, бастапқы магистральдық көлік байланысы желісін, жүк және жолаушылар электровоздарын, жүк және жолаушылар вагондарын сатып алу және магистральды тепловоздар бойынша жалпы сомасы 555,845,899 мың теңгеге шартты міндеттемелері болды (2013 ж. 31 желтоқсан: 567,979,072 мың теңге). Айтылған сома бірлескен бақылаудағы «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС ұйымынан жолаушы электровоздарын 168,069,016 мың теңге сомада (2013 ж. 31 желтоқсан: 215,934,453 мың теңге) 2020 ж. 31 желтоқсанға дейінгі жеткізіліммен, бірлескен ұйым «Локомотив құрастыру зауыты» ЖШС ұйымынан локомотивтерді 80,637,394 мың теңге сомада иемдену міндеттемелерін (2013 ж. 31 желтоқсан: 82,173,533 мың теңге), сонымен қатар «Тұлпар-Тальго» ЖШС-тан жолаушы вагонын иемдену міндеттемелерін 21,138,992 мың теңге сомада 2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қамтиды.

Операциялық жал бойынша міндеттемелер

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 1 жылға дейін өтеу мерзімімен операциялық жал бойынша шартты міндеттемелері 802,308 мың теңгені құрады (2013 ж. 31 желтоқсан: 773,848 мың теңге).

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Топ өзінің шаруашылық қызметіне қатысты, атап айтсақ, мүліктік зиянды қайтару бойынша талаптар сияқты түрлі сот қарауларына қатысады. Топ жеке немесе жиынтық күйінде алынған басым талап арыздардың немесе қаралу сатысындағы мұндай жағдайларды өзінің шоғырландырылған қаржылық жағдай жөніндегі есептілігіне қандай да бір кері әсерін тигізеді, не болмаса қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне немесе ақша қаражатының қозғалысына теріс әсерін береді деп санамайды.

2014 ж. Топтың еншілес ұйымы «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ға қатысты Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрілігінің шағымымен сот қарауына 2,079,600 мың теңге сомасында асыра төленген қаражатты және шығындарды өтеуге бөлінген субсидиялауға жатпайтын 196,500 мың теңге сомасындағы қаражатты өндіріп алу туралы азаматтық іс қабылданды. Топ резервті есептеген жоқ, өйткені Топтың ойынша, бұл шағым шешіледі деген жоғарғы күтім бар.

Қазақстандық салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

Түрлі қазақстандық заңнамалық актілер мен нормалар әрдайым анық жазыла бермейді, және оларды түсіндіру Қазақстан Республикасының қаржы Министрілігі мен жергілікті салық органдарының пікіріне байланысты.

Жергілікті, аймақтық және республикалық салық органдарының арасындағы пікірлердің сәйкес келмеу жағдайлары да аз емес. Қазақстандық заңдарды, қаулылар мен стандарттарды бұзғандығы үшін берілген және табылған айыппұлдар мен өсімді есептеудің қазіргі кезде бар режимі тым қатал. Сонымен қатар, салық органдарымен қосымша салық салынған кездегі айыппұлдар мен төлемакылардың мөлшері айтарлықтай дәрежеде белгіленген; айыппұлдың мөлшері қосымша салынған салық сомасының 50%-ын құрайды және өсімпұлдың мөлшері уақытында төленбеген салықтың 13.75%-ын құрайды.

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қазақстандық салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер келесілерді қамтиды:

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2009 ж. қаңтарынан бастап 2009 ж. желтоқсаны аралығындағы есептік кезең үшін ҚҚС-ты қайтару бойынша салық органдарының жүргізген кешенді салықтық тексерістері барысында 14,161,697 мың теңге көлемінде қайтарылуға ұсынылған және жабдықтаушылардың ыңғайласпа тексеруімен расталмаған ҚҚС сомасы анықталды, және де 11,145,318 мың теңге сомасында өсімпұл есептелді. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ резервтерді есептеген жоқ, себебі, Топтың ойынша, кедендік жол ведомостарының қосымша көшірмелерінде белгілердің болуын талап ету қолданыстағы салықтық заңнамаға қайшы келеді. Және де Топ осы есептеулерді соттық және мемлекеттік органдарда таласқа салып отыр.

2014 ж. ішінде Топ 2007-2010 жж. кезең бойынша салықтық тексерістердің нәтижесінде, 2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелген резервке қосымша ретінде корпоративтік табыс салығы бойынша резерв пен өсімпұлды 8,808,379 мың теңге көлемінде есептеді. Топ көрсетілген соманы төледі және салықтық тексеріс нәтижелерін салық органдарында таласқа салып отыр.

2014 ж. ішінде Топ «Транстелеком» АҚ еншілес ұйымы атынан 2007-2011 жж. кезең бойынша жүргізілген кешенді салықтық тексеріс нәтижесінде қалыптастырылған, «Қазақстандық транзиттік телекоммуникациялар» ЖШС-мен бірлескен қызмет туралы жасасқан мәмілемен байланысты 887,955 мың теңге сомасына корпоративтік табыс салығы мен өсімпұлға және 310,671 мың теңге сомасына қосымша құн салығына құрылған резервтерге түзетулер жүргізді. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 280,535 мың теңге сомасындағы корпоративтік табыс салығының айппұлы бойынша резерві әкімшілік соттың шешіміне қалдырылды.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән белгісіздік түрінде салық сомасының басым бөлігі, айыппұл жазалау шаралары мен төлемақы өсімінің сомалары 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептелінген және қазіргі уақыт бойынша шығындарға жатқызылған сомадан асып кетуі мүмкін. Кез-келген қолайсыз бастама, не болмаса арыздар орын алған жағдай болса, кез-келген аталмаған талап арыздардың сомасын анықтау мүлдем мүмкін емес.

Сақтандыру

Қазақстанда сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында, сондықтан басқа да мемлекеттік кәсіпорындар сияқты Топтың жағдайларын ескермегенде, жолаушылардың дене зақымдануынан міндетті сақтандыру, жолаушылардың өлімі мен мүлкіне келген залал немесе өзінің меншігіне залал келу қаупін сақтандыру, активтер мен жабдықтар (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса алғанда), және қаржы-шаруашылық қызметінің тоқтау қаупі мен Топ немесе оның қызметіне байланысты нысандарындағы апатты жағдайлар нәтижесінде қоршаған ортаға немесе үшінші тараптың мүлкінен залал келтіргені үшін берешегі жоқ. Топтың Қазақстандағы коммерциялық сақтандыру компанияларынан сатып алған сақтандыру полистеріне сай міндетті сақтандыру қабаты бар.

Басқа міндеттемелер

Кепілдіктер

2012 ж. 17 қыркүйекте Топ пен Еуразиялық Даму Банкі Топтың еншілес ұйымының қатысуымен жасалған бірлескен бақылаудағы «Электровоз құрастыру зауыты» ЖШС ұйымының міндеттемелерін орындау мен 2022 ж. дейін электровоздарды шығару бойынша зауыт құрылысын қаржыландыру мақсатында 2,370,000 мың теңге сомасына №123 кепілдік Келісіме қол қойды. Кепілдік 2022 ж. неснелік келісім бойынша бірлескен бақылаудағы ұйымның міндеттемелері толық орындағаннан соң 1 жыл өткеннен кейінгі мерзімге дейін жарамды.

2013 ж. 4 шілдеде Компания Ақтөбе қаласында рельс аркалық зауытын салуды қаржыландыру мақсатында Топтың еншілес ұйымының қатысуымен құрылған «Ақтөбе рельс аркалық зауыты» ЖШС қауымдасқан ұйымының міндеттемелерінің орындалуын кепілдендіру үшін, «Қазақстан Даму Банкі» АҚ-ның пайдасына 11,609,100 мың теңге сомасындағы 2023 ж. мерзіміне дейінгі №110-АҚ Кепілдігіне қол қойды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2011 ж. 27 қаңтарда «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ бірлескен ұйымы мен «АТФ Банк» АҚ 2008 ж. 4 тамызда Астана қаласында локомотив жинау зауытын құрастыруға 95,000 тыс. АҚШ доллары сомасында берілген «АБН АМРО Банк Н.В.» (The Royal Bank of Scotland) неснесін қайта қаржыландыру үшін №K004-2011 банктік несие Бітімін жасасты. Келісімнің шарттарына сәйкес Компания міндеттемелер сомасына 2016 ж. мерзіміне дейін кепілдік береді. 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша несие бойынша берешек 35,204 мың АҚШ долларын құрады (6,419,521 мың теңге).

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топта жоғарыда көрсетілген кепілдіктермен байланысты қандай да бір міндеттемелер туындаған жоқ.

37. ЕНШІЛЕС ҰЙЫМДАР

Есептік жылдың соңына Топ құрылымы туралы мәлімет төменде көрсетілген:

	Еншілес ұйым	Қызмет сипаты	Ориаласқан елі	Қатысу үлесі, %	
				2014 ж.	2013 ж.
1	«Қазтеміртранс» АҚ	Жүк вагондарын пайдалану	Қазақстан	100	100
2	«Жолаушылар тасымалы» АҚ	Жолаушыларды тасымалдау	Қазақстан	100	100
3	«Локомотив» АҚ	Локомотив тартымы қызметтерін көрсету	Қазақстан	100	100
4	«КТЗ Express» АҚ	Мультимодалды тасымалдау	Қазақстан	100	100
5	«Теміржолсу» АҚ	Коммуналдық қызметтер	Қазақстан	100	100
6	«Ремлокомотив» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100
7	«Алматы вагон жөндеу зауыты» АҚ	Вагондарды жөндеу	Қазақстан	100	100
8	«Локомотив сервис орталығы» АҚ	Локомотивтерді жөндеу	Қазақстан	100	100
9	«Қазтранссервис» АҚ	Транзиттік жүк тасымалдары	Қазақстан	100	100
10	«Транстелеком» АҚ	Байланыс қызметтері	Қазақстан	100	100
11	«Лесозащита» ЖШС	Теміржол көлігін жағымсыз ауа-райынан қорғау	Қазақстан	100	100
12	«Көліктік сервис орталығы» АҚ	Кірме жолдарды пайдалану	Қазақстан	100	100
13	«Әскерилендірілген теміржол күзеті» АҚ	Күзет қызметтері	Қазақстан	100	100
14	«Аюкайық батыс 2006» ЖШС	Вагондарды жуу және булау	Қазақстан	100	100
15	«Қамкор» жөндеу корпорациясы» ЖШС	Теміржол ойнамалы құрамын және магистральді теміржолды жөндеу	Қазақстан	100	100
16	«Вокзал-сервис» АҚ	Вокзалдың қызметін қамтамасыз ету	Қазақстан	100	100
17	«М.Тынышпаев атындағы Қазақ көлік және коммуникациялар академиясы» АҚ	Кадрларды оқыту, қайта оқыту және квалификациясын жоғарлату	Қазақстан	65	65
18	«Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ	Жүкті тиеу мен босату жұмыстары, кемелерге қызмет көрсету	Қазақстан	100	100
19	«Көлік ғылыми-зерттеу институты» ЖШС	Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-құрастырушылық қызмет	Қазақстан	100	100

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компанияның «Аюкайық батыс 2006» ЖШС еншілес ұйымы таратылу барысында.

2014 ж. шілдеде Үкімет бекіткен жекешелендірудің 2014-2016 жж. арналған кешенді жоспары шегінде Акционер жеке инвесторларға сатуға арналған еншілес, қауымдасқан және бірлескен ұйымдарының тізімін бекітті (11 Ескерту).

2013 ж. қарашада Акционер өзінің «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100%-дық иелену үлесін Топтың сенімгерлік басқаруына берді. Топ «Ақтау халықаралық теңіз сауда порты» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның акцияларын заң тұрғысынан иеленбесе де, Топтың еншілес ұйымы ретінде таныды (2 Ескерту).

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Айтарлықтай бақылау жасамайтын меншік иелерімен толық емес меншіктегі еншілес ұйымдар:

Еншілес ұйым атауы	Тіркелу орны және қызметті жүзеге асырудың негізгі орны	Қатысу үлесі және бақылау жасалмайтын үлес иеленудің дауыс құқығы үлесі		Бақылау жасалмайтын иелену үлесіне жатқызылған пайда, (залал)		Бақылау жасалмайтын иелену үлесінің баланстық құны	
		2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС компаниялар тобы	Қазақстан Республикасы	4.92% - 44.1%	4.92% - 44.1%	3,048,987	2,860,094	12,048,311	10,169,696
Бақылау жасалмайтын үлестермен жеке-дара елеулі емес еншілес ұйымдар				110,342	(52,099)	4,007,966	3,895,680
				3,159,329	2,807,995	16,056,277	14,065,376

Компанияның «Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС еншілес ұйымы айтарлықтай бақыландырылмайтын үлестері бар еншілес ұйымдарды иеленеді.

«Қамқор» жөндеу корпорациясы» ЖШС бойынша жинақ қаржылық акпараты:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді активтер, соның ішінде	71,835,353	45,332,092
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтық активтері	67,336,672	-
Ұзақ мерзімді активтер	16,548,184	54,573,303
Қысқа мерзімді міндеттемелер, соның ішінде	62,447,046	34,805,600
Сату үшін арналған деп сыныпталған шығарылатын топтық міндеттемелері	43,662,340	-
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	52,517	41,048,765
Қатысушының меншікті капиталы	13,835,663	13,881,334
Бақылау жасалмайтын үлес	12,048,311	10,169,696

	2014 ж.	2013 ж.
Түсім	2,356,992	2,218,194
Шығындар	(2,616,003)	(2,280,845)
Жалғастырылатын қызметтен жыл іші залал	(1,762,449)	(1,009,757)
Токтатылған қызметтен жыл іші пайда	5,360,726	6,896,805
Жыл іші пайда	3,598,277	5,887,048
Компания қатысушысына қатысты жыл іші пайда	549,290	3,026,954
Бақылау жасалмайтын үлеске қатысты жыл іші пайда	3,048,987	2,860,094
Компания қатысушысына қатысты басқа да жиынтық (залал)/табыс	(253,654)	10,848
Жыл іші басқа да жиынтық табыс	(253,654)	10,848
Компания қатысушысына қатысты жиынтық табыс жиынтығы	295,636	3,037,802
Бақылау жасалмайтын үлеске қатысты жиынтық табыс жиынтығы	3,048,987	2,860,094
Жыл іші жиынтық табыс жиынтығы	3,344,623	5,897,896
	2014 ж.	2013 ж.
Ақша қаражатының таза келін түсуі/(шығуы):		
-операциялық қызметтен	1,733,048	30,649,561
-инвестициялық қызметтен	(3,163,784)	(22,383,990)
-қаржылық қызметтен	(4,567,203)	(2,600,643)
Ақша қаражатының таза келін түсуі/(шығуы)	(5,997,939)	5,664,928
Бақылау жасалмайтын үлестерге төленген дивидендтер	(1,170,372)	(407,162)

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

38. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Егер бір тарап екінші тарапты бақылау мүмкіндігіне не болса, немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді басқа тарап қабылдау кезінде келесі тарапқа біршама ықпал етуді жүзеге асыратын болса, берілген шоғырландырылған қаржы есептілігінің максаттары үшін осы тараптар байланысты ретінде қарастырылады. Сондай-ақ байланысты деп Топпен бірге бір бақылау астындағы тараптар да саналады. Байланысты тараптардың мүмкін байланыстарын қарастырғанда әрбір жағдайда тараптардың құқықтық формасына ғана емес, олардың қарым-қатынас мәніне назар аударылады.

Топтың байланысты тараптармен байланысты операцияларды бекітуге қатысты саясатына сәйкес осындай мәмілелерді Басқарма қатысушылардың көпшілігінің, кем дегенде сайланған мүшелерінің үштен бір бөлігінің дауыс беруімен бекітеді. Компания Басқармасы болмаған жағдайда, мәміле аталған мәмілеге қызығушылық білдірмейтін Директорлар Кеңесі мүшелерінің көпшілігінің дауыс беруімен бекітіледі. Егер Директорлар Кеңесінің барлық мүшелері мүдделі болса, мәміле тәуелсіз директорлардың көпшілігінің дауыс беруімен бекітіледі. Тәуелсіз директорлар болмаған жағдайда, мәмілені Акционер бекітеді.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасаса алмайтын келісімдер жасай алады, және байланысты тараптардың арасындағы келісімдер байланысты емес тараптардың келісіміндегі шарттар, ережелер мен сома негізінде жүзеге аспауы мүмкін.

Топ көптеген маңызды келісімдер жүргізген немесе 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген қалдығы болған және берілген есептіліктің басқа ескертулерінде ашылмаған байланысты тараптар үшін қарым-қатынастар сипаты төменде көрсетілген.

Сауда кредиторлық берешектің, басқа ағымдық міндеттемелердің, сауда дебиторлық берешектің, өзге ағымдық және ұзақ мерзімді активтердің құрамында көрсетілген мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдардың (ортақ бақылаудағы ұйымдар) алдындағы берешек сомасы мен мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдардан (ортақ бақылаудағы ұйымдар) берешек сомасы, және де мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдармен (ортақ бақылаудағы ұйымдар) мәмілелер 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтиды:

	Байланысты тараптың берешегі		Байланысты тарап алдындағы берешек	
	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Компанияның атауы				
Ортақ бақылаудағы ұйымдар	497,783	573,540	3,972,894	4,077,842

31 желтоқсандағы аяқталған жылдар іші Топтың операциялық қызметіне қатысты Мемлекетпен бақыланатын (ортақ бақылаудағы ұйымдар) коммерциялық ұйымдармен мәмілелер мына түрде көрсетілген:

	Қызметтерді сату		Қызметтерді сатып алу	
	2014 ж.	2013 ж.	2014 ж.	2013 ж.
Компанияның атауы				
Ортақ бақылаудағы ұйымдар	30,710,875	32,375,976	26,142,715	27,270,883

Мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдардың қызметі негізінен жүк тасымалдарын қамтиды.

Бұдан басқа, 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдардан босалқылар 9,913,655 мың теңге сомада (2013 ж.: 9,577,205 мың теңге) және ұзақ мерзімді активтер 562,518 мың теңге сомада (2013 ж.: 85,939 мың теңге) сатып алынған болатын.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Операциялық қызметпен байланысты қызметтерден басқа, Топта Мемлекетпен бақыланатын коммерциялық ұйымдармен инвестициялық және қаржылық қызметпен байланысты мыналарды қоса алғанда түрлі операциялар жүзеге асырылады:

- (a) 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың тиісінше жалпы сомасы 2,832,176 мың теңге және 2,726,627 мың теңге болатын кейбір несиелері Қазақстан Республикасы Үкіметімен кепілдендірілген;
- (b) 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың жалпы сомасы сәйкесінше 34,718,282 мың теңге, 21,538,619 мың теңге несиелері ортақ бақылаудағы «Қазақстан даму банкі» АҚ-мен берілген;
- (c) 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың қаржылық жал бойынша «Қазақстан даму банкі» АҚ ортақ бақылаудағы ұйымы алдындағы міндеттемелері тиісінше 299,595 мың теңге және 370,057 мың теңгені құрады;
- (d) 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Акционермен берген Топтың несиесі 165,489,594 мың теңгені (2013 ж. 31 желтоқсан: 155,797,126 мың теңге) құрайды. Әділ құнынан төмен бағамен 2014 ж. алынған несиелер амортизациялық құнмен көрсетілген болатын және 2,425,374 мың теңге сомадағы кейінге қалдырылған табыс салығын шегергеннен кейін дисконт 12,126,873 мың теңгені құрады (2013 ж.: 37,054,982 мың теңге сомадағы кейінге қалдырылған табыс салығын шегергеннен кейін дисконт 185,274,909 мың теңгені құрады) (17 Ескерту);
- (e) 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші Топ жоғарыда аталған несиелер бойынша 9,495,826 мың теңге және 8,250,933 мың теңге тиісінше сомада қаржылық шығындарды таныды (30 Ескерту); және
- (f) 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ акша қаражатын ортақ бақылаудағы кейбір банктерде, «БТА Банк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «Темірбанк» және «Қазақстан даму банкі» АҚ қосқанда, орналастырды. 2014 ж. «БТА Банк» АҚ, «Альянс Банк» АҚ, «Темірбанк» ортақ бақылаудағы ұйымдар құрамынан шығып кетті. 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда Топ осы банктік шоттар мен депозиттер бойынша қаржылық табысты тиісінше 3,274 мың теңге және 1,899 мың теңге деп таныды (29 Ескерту). 2013 және 2012 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша осы банктердегі салынған шоттар мен депозиттер келесіні қамтиды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Өтеу мерзімі үш айдан аспайтын депозиттер мен ағымдық шоттардағы акша қаражаты (5 Ескерту)	2,211	173,446
Пайдалануы шектелген акша қаражаты	734,044	715,142

2013 және 2012 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдасқан және бірлескен ұйымдарға берешек сомасы мен қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың берешек сомасы сауда кредиторлық берешек, басқа да ағымдағы міндеттемелер, сауда дебиторлық берешек, басқа да ағымдағы және ұзақ мерзімді активтер құрамында көрсетілген және көрсетілген күндерде аяқталған жылдардағы қауымдасқан және бірлескен ұйымдармен мәмілелер келесі түрде берілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Берешек		
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың	30,760,110	46,218,374
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдар алдындағы	2,627,108	2,698,047
Қауымдасқан және бірлескен ұйымдармен мәмілелер	2014 ж.	2013 ж.
Сату	24,387,442	18,752,456
Қызметтерді сатып алу	4,975,807	3,307,009
Активтерді сатып алу	37,810,147	64,973,125

Қауымдасқан және бірлескен ұйымдар жүзеге асырған операциялар негізінен жылжымайтын мүлік, үйлер мен жабдықтарды және басқа да қызметтерді сатып алудан тұрады және байланысты емес тараптар арасындағы мәміле ретінде жүзеге асырылады.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бірлескен ұйымдардың кейбір несиелері бойынша Топ банктер алдында міндеттемелердің орындалуын кепілдендіру мақсатымен кепілдіктерді берді (36 Ескерту).

2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ 4,000,000 мың теңге көлеміндегі несие «Тұлпар-Тальго» ЖШС бірлескен ұйымына берді (7 Ескерту).

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қауымдасқан және бірлескен ұйымдардың берешегі 19,720,289 мың теңге мөлшердегі «Электровоз құрастыру зауыты» АҚ-ға локомотивтерді сатып алуға берілген аванстарды және 10,590,771 мың теңге мөлшердегі «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ға локомотивтерді сатып алуға берілген аванстарды қамтиды (2013 ж. 31 желтоқсан: 21,824,138 мың теңге мөлшердегі «Тұлпар-Тальго» ЖШС-не жолаушы вагонын сатып алуға берілген аванстар, 14,840,659 мың теңге мөлшердегі «Электровоз құрастыру зауыты» АҚ-ға локомотивтерді сатып алуға берілген аванстар және 9,308,579 мың теңге мөлшердегі «Локомотив құрастыру зауыты» АҚ-ға локомотивтерді сатып алуға берілген аванстар).

Жылдың соңына өтелмеген қалдықтар қамтамасыздандырылмаған, пайызсыз болып табылады және есептесулер акшамен жүргізіледі. 36 Ескертуде ашып көрсетілген кепілдіктерді санамағанда байланысты тараптардың дебиторлық немесе кредиторлық берешегі бойынша кепілдіктер ұсынылмады немесе алынбады. 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда Топ 1,137,450 мың теңге сомлада (2013 ж.: 13,647 мың теңге сомасына резервтерді қалпына келтірді) байланысты тараптардың күмәнді берешегі бойынша резервті құрды. Байланысты тараптардың күмәнді берешегі бойынша айтылған бағалау әр есептік жылда байланысты тараптардың қаржылық жағдайы және байланысты тараптың өзінің қызметін атқаратын нарықтағы талдау арқылы өткізіледі.

Топтың басты басқарушы қызметкерлеріне сыйақы

Басты басқарушы қызметкерлеріне Компанияның Басқарма мен Директорлар кеңесінің мүшелері және Компанияның басқа да басты басқару қызметкерлері жатады және 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 26 адамды (2013 ж. 31 желтоқсан: 28 адам) құрайды. 31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші басты басшылықты берілген сыйақы келесі түрде ұсынылды:

	2014 ж.	2013 ж.
Салық пен аударымдарды қосқанда сыяқы бойынша шығындар	767,269	645,057

39. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ, ҚАРЖЫ ТӘУЕКЕЛДЕРІН БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН САЯСАТЫ. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫНЫҢ ӘДІЛ ҚҰНЫ

Топтың негізгі қаржы құралдарына несиелер, шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (еурооблигациялар), қаржылық жал бойынша міндеттемелер, акша және қысқа мерзімдегі салымдар, сонымен қатар сауда дебиторлық және сауда кредиторлық берешектер жатады. Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекелдер, шетелдік валюта бағамының өзгеруі мен несиелік тәуекелдер топтың қаржы құралдары бойынша негізгі қауіптері болып табылады. Топ барлық қаржы құралдары бойынша пайда болатын өтімділік пен нарық тәуекелдерін бақылап отырады.

Капиталдың жеткіліксіздік тәуекелін басқару

Топ капиталдың жеткіліксіз тәуекелін басқарып отырады, себебі Топ капитал мен қарыз балансын оңтайлау арқылы Акционер үшін пайда барынша артқанда кәсіпорын үздіксіз қызметін жалғастыра алатындай сенімде болуы керек. Топтың жалпы стратегиясы 2013 ж. салыстырғанда өзгерген жоқ.

Топтың капитал құрылымы таза қарыз қаражаты (17, 18 Ескертулерде қарастырылатын акша қаражаты мен оның баламаларын шегергеннен кейінгі несиелер, борышқорлық бағалы қағаздар мен қаржылық жал бойынша міндеттемелер) мен Топ капиталын (жарғылық капиталды, қосымша төленген капитал мен шығарылмаған капиталды, шетелдік валютаны қайта бағалаудан түскен резерв, бөлінбеген пайда мен бақыланбайтын үлесті қамтитын) қамтиды.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Есеп саясатының негізгі қағидалары

Есеп саясатының негізгі қағидалары мен қаржы міндеттемелері мен үлес құралдары, қаржы активтерінің әрбір жіктеуіне қатысты табыстар мен шығындар есептелетін бағалау негізі, мойындау өлшемін қоса алғанда қабылданған әдістер жөніндегі деректер шоғырландырылған қаржылық есептілігінде берілген 2 Ескертуінде ашылған.

Қаржы тәуекелін басқару мақсаттары

Тәуекелді басқару – Топ қызметінің маңызды элементі. Топ тәуекел шамасы мен дәрежесіне қарай тәуекелге түсу талданатын тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы Топ операцияларына қатысты қаржы тәуекелдерін бақылап, басқарып отырады. Бұл тәуекелдер нарық тәуекелін (валюта тәуекелін, баға тәуекелі мен нақты құнына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелі), жойылу тәуекелі мен ақша ағынына пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Топтың тәуекелді басқару саясатына сипаттама беріледі.

Пайыздық мөлшерлемені байланысты тәуекел

Пайыздық мөлшерлемені байланысты тәуекел Топ үшін нарықтағы пайыздық мөлшерлеменің қатерін білдіреді, ол инвестицияның жалпы пайдасының азаюына және Топтың неснелері бойынша ақша ағынының тұрып қалуының артуына әкеп соқтыруы мүмкін. Топ пайыздық мөлшерлемені байланысты тәуекелді ақша, инвестиция мен неснелер валютасындағы пайыздық мөлшерлемені өзгерту мониторингі арқылы шектейді, сонымен бірге белгіленген және тұрақты емес пайыздық мөлшерлемелер арасындағы дұрыс қатынасты қолдау жолы арқылы шектейді.

Пайыздық мөлшерлемені байланысты Топтың тәуекелге бейімділігі негізінен Топтың ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді берешек міндеттемелеріне жатады. Орташа мөлшерлі тиімді пайыздық мөлшерлеме 2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мынадай болды:

	2014 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)	2013 ж. 31 желтоқсан (жылдық%)
Қысқа мерзімді қарыздар:		
Теңге	-	8.26
АҚШ доллары	2.09	-
Ұзақ мерзімді қарыздар:		
Теңге	7.79	7.25
АҚШ доллары	7.19	6.19
Жапон йенасы	3.76	3.73
Еуро	5.45	7.52
Швейцар франкі	3.20	-

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Пайыздық мөлшерлемеге қатысты сезімталдықты талдау

Келесі кестеде көлемдегі өзгерістер мен мөлшерлемедегі өзгерістер арасындағы пайыздық табыстағы, пайыздық мөлшерлемедегі өзгерістердің бөлінуі көрсетілген. Көлемі мен мөлшерлеме арасындағы ауытқулар орташа баланс пен пайыздар есептелінетін орташа міндеттемелер мен активтерге пайыз әкелетін орташа пайыздық мөлшерлемедегі өзгерістер бойынша есептелінген.

	2014/2013 жж. көбеюіне/(азайуына) байланысты өзгеріс		Жалпы өзгеріс	Пайыздық мөлшерле- менің өзгеруі, %	2013/2012 жж. көбеюіне/(азайуына) байланысты өзгеріс		Жалпы өзгеріс	Пайыздық мөлшерле- менің өзгеруі, %
	Көлем	Мөлшер- леме			Көлем	Мөлшер- леме		
Қаржылық табыстар:								
Қысқа мерзімді салымдар	(535,631)	-	(535,631)	-	1,899,314	-	1,899,314	-
Басқа да қаржы активтері	5,563,442	-	5,563,442	-	(549,508)	-	(549,508)	-
Қаржылық шығындар:								
Банктік несиелер	5,968,669	(27,108)	5,941,561	(0.08%)	622,771	(426,149)	196,622	(0.90%)
Қаржылық жал	(22,747)	-	(22,747)	-	64,305	-	64,305	-
Шығарылған облигациялар	3,881,925	-	3,881,925	-	7,526,254	-	7,526,254	-

Келесі кестеде Топтың (1% ұлғаюы немесе азаюы пайыздық мөлшерлемемен байланысты тәуекел бойынша ішкі есептілікті дайындау және талдау барысында басты басқарушы қызметкерлері үшін қолданылады және басшылықпен өткізген дұрыс мүмкін пайыздық мөлшерлеменің өзгеруінің бағалауын көрсетеді) пайыздық мөлшерлеменің 1% артуы мен азаюына сезімталдығы берілген. Сезімталдық талдауы жыл ішінде есептік күніне өзгеріп отырған несие сомасы өзгерілмеген негізінде жасалған. Оң мән пайыздық мөлшерлеменің төмендеуінен есептік кездегі пайдалардың ұлғаюын нұсқайды. Пайыздық мөлшерлеме көтерілуінің жағдайында, пайдаға тең және карама-қарсы ықпал болады.

	2014 ж.	2013 ж.
Несилер	328,014	455,621

Валюталық тәуекел

Топ шетелдік валютада мәмілелерді жүзеге асырады, демек валюталық бағам ауытқуларына ұшырау тәуекелі пайда болады.

Топтың қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді берешегінің түбегейлі бөлігі АҚШ долларында көрсетілген. Берешек көрсетілген АҚШ долларына және басқа шетелдік валюталарға қатысты теңге бағамының өзгеруінің нәтижесінде айырбас бағамынан табыстар немесе залалдар туындайды. Топ акша қаражатының және басқа да қаржы активтерінің бөлігін АҚШ доллары депозитінде несие бойынша бағамдық айырмашылықтан туындаған табыс немесе шығыннан түскен біразын есептеу мақсатында сақтайды.

Топ валюталық қатерді қаржылық құралдар көрсетілген шетелдік валюталардың айырбастау бағамының өзгеруін мониторингтеу арқылы шектейді. Сонымен қоса, 36 Ескертуде көрсетілгендей, Топ АҚШ долларында көрсетілген Еврооблигациялар бойынша өз міндеттемелерін ішінара хеджирлеу мақсатымен кросс-валюталық своп бойынша мәмілеге отырды.

Шетелдік валютаға қатысты сезімталдықты талдау

Топ негізінен АҚШ доллары, еуро, ресей рублі, швейцар франкі пен жапон йенасының бағамдарының өзгеруімен байланысты тәуекелге бейімді.

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Келесі кестеде сәйкес шетелдік валюталарға қатысты теңге құнының 2014 ж. 20%-ға артуы мен азаюына Топтың сезімталдығы көрсетілген (2013 ж.:20%). 20% (2013 ж.: 20%) - басты басшылық үшін валюталық тәуекел бойынша ішкі есепті құру барысында қолданылатын сезімталдық үлесі, және валюталар бағамындағы мүмкін болатын негізделген өзгерістердің басшылықпен бағалануын көрсетеді. Сезімталдық талдауы тек қана шетелдік валютадағы реттелмеген ақша позицияларын камтиды және олардың кезең соңына аударылуын 2014 ж. валюта айырбастау бағамының 20%-дық өзгерісін ескере отырып түзетеді (2013 ж.:20%). Сезімталдық талдауы: а) сыртқы неснелер мен сауда кредиторлық берешегін, сонымен бірге, б) Топтың дебиторлық берешегін, несне немесе сауда кредиторлық берешек/дебиторлық берешек кредитор немесе дебитор валютасынан ерекшеленетін валютада берілген кезде, камтиды. Төменде берілген кестеде сәйкес валютаға қатысты теңгенің 2014 ж. 20%-ға артуы кезіндегі қаржы активтері мен міндеттемелерінің өзгерісі көрсетілген. (2013 ж.:20%). Оң сан есептілік кезіндегі табыстың ұлғаюына, ал теріс сан табыстың кемуіне нұсқайды. Сәйкес валютаға қатысты теңгенің 20%-ға әлсіреуі (2013 ж.:10%) пайдаға тең және қарама-қарсы ықпал етеді.

2014 ж. 31 желтоқсандағы бағамның ықпалы								
	АҚШ доллары	Еуро	Швейцар франкі	Ресей рублі	Жапон йенасы	Гонконг доллары	Қытай юані	Әсердің жиынтығы
Қаржы активтері								
Ақша қаражаты мен оның баламалары	(1,496,637)	(284,147)	(84,523)	(82,129)	-	(3)	(14,731)	(1,962,170)
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	(146,809)	-	-	-	-	-	-	(146,809)
Басқа да қаржы активтері	(5,921,664)	-	-	-	-	-	-	(5,921,664)
Сауда дебиторлық берешек	(100,590)	-	(63,792)	(31,795)	-	-	-	(196,177)
								(8,226,820)
Қаржы міндеттемелері								
Сауда кредиторлық берешек	772,814	181,467	70,867	78,980	-	-	-	1,104,128
Неснелер және есептелген пайыздар	20,028,955	7,874,993	-	-	711,842	-	-	28,615,790
Шығарылған облигациялар	80,720,779	-	10,682,744	-	-	-	-	91,403,523
								121,123,441
Таза әсері								112,896,621

2013 ж. 31 желтоқсандағы бағамның ықпалы							
	АҚШ доллары	Еуро	Швейцар франкі	Ресей рублі	Ағылшын фунты	Жапон йенасы	Әсердің жиынтығы
Қаржы активтері							
Ақша қаражаты мен оның баламалары	(2,588,676)	(281,234)	-	(107,852)	(724)	-	(2,978,486)
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	(234,075)	-	-	-	-	-	(234,075)
Басқа да қаржы активтері	(6,840,415)	-	-	-	-	-	(6,840,415)
Сауда дебиторлық берешек	(71,094)	-	(98,356)	(21,084)	-	-	(190,534)
							(10,243,510)
Қаржы міндеттемелері							
Сауда кредиторлық берешек	675,669	145,988	87,623	163,857	-	-	1,073,137
Неснелер және есептелген пайыздар	21,768,164	3,745,239	-	-	-	792,357	26,305,760
Шығарылған облигациялар	67,985,959	-	-	-	-	-	67,985,959
							95,364,856
Таза әсері							85,121,346

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шетелдік валютадағы қаржы міндеттемелері мен қаржы активтерінің баланстық құны төмендегідей көрсетілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Қаржы активтері		
Ақша қаражаты мен оның баламалары	9,810,845	14,892,434
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	734,044	1,170,375
Басқа да қаржы активтері	29,608,320	34,202,074
Сауда дебиторлық берешек	980,885	952,676
Жиынтығы	41,134,094	51,217,559
Қаржы міндеттемелері		
Сауда кредиторлық берешек	5,520,638	5,365,687
Несилер және есептелген пайыздар	143,078,953	131,528,797
Шығарылған облигациялар	457,017,615	339,929,797
Жиынтығы	605,617,206	476,824,281

Несилік тәуекел

Топтың қаржы құралдарымен контрагенттердің келісімшарттарын орындамау нәтижесінде пайда болатын несилік қатер әдетте осы контрагенттердің алдында контрагент міндеттемелерінің шамасы Топтың міндеттемелерінен асып түсетін сомалармен шектеліп қалады. Топтың саясаты несиеге қабілетті контрагенттермен бірге қаржы құралдары бар операцияларды атқаруды қарастырады. Несилік тәуекелге түсудің максимум мөлшері әрбір қаржы активінің баланстық құнына тең.

Несилік тәуекел концентрациясы экономикалық жағдайлар немесе басқа да оқиғалар олардың өз міндеттемелерін орындау қабілетіне бірдей әсер етуі мүмкін деген болжамға қатысты ұқсас қызмет шарттары бар несие алушы топтар немесе бір несие алушыдан бірнеше берешек сомасы болғанда туындауы мүмкін.

Есептік күнге елдің шегіндегі және елден тыс жерде сауда дебиторлық берешекке қатысты несилік тәуекелдің ең жоғары деңгейі және географиялық өңірлер бөлігінде мына түрде көрсетілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Елдің шегінде	6,668,357	7,154,473
Елден тыс жерде	980,885	952,676

Топта берілген несие лимиттерінен асып кетпейтін, және де дұрыс несие тарихы бар тапсырыс берушілермен келісімдер жасалатындай үнемді бақылауды қарастырып отыратын саясат жұмыс істейді. Топтың аванстық төлемді қайтаруға банк кепілдігімен берілген алдын ала төлем негізінде өздерінің көптеген клиенттерімен жұмыс істеуінің арқасында несилік тәуекел төмендеп отыр.

Топ үшінші тараптардың міндеттемелері бойынша кепілгер болмайды.

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімі өткен сауда дебиторлық берешекті бөлу былай болды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Мерзімі өтпеген	7,513,475	8,096,773
Мерзімі 3-6 айға өтіп кеткен	95,180	3,386
Мерзімі 6-12 айға өтіп кеткен	40,587	6,990
Жиынтығы	7,649,242	8,107,149

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мерзімі өткен құнсызданған сауда дебиторлық берешекті бөлу былай болды:

	2014 ж. 31 желтоқсан	2013 ж. 31 желтоқсан
Мерзімі 6-12 айға өтіп кеткен	10,981	240,073
Мерзімі 12 айдан өтіп кеткен	5,221,341	4,418,581
Жынытығы	5,232,322	4,658,654

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел нарық бағасының өзгеруі нәтижесінде қаржы құралының құнының ықтимал түрде ауытқуында пайда болады. Топ нарық конъюктурасының теріс өзгеруінен пайда болуы мүмкін әлеуетті залалардарды кезең сайын бағалау арқылы нарықтық тәуекелді басқарады.

Өтімділік тәуекелі

Топ өтімділік тәуекелін басқару бойынша Акционердің талаптарына сай қысқа мерзімді, ұзақ мерзімді және орта мерзімді қаржыландыру тәуекелдерін бақылап отырады. Топ адекватты резервтерді, банк несиелері мен мүмкін несие желелерін қолдау, қаржы активтері мен міндеттемелерін жабу мерзімдерін салыстыру мен ақша қаражатының болжанған және нақты қозғалысын үнемі мониторинг жасау арқылы тәуекелді басқарып отырады.

Келесі кестелерде Топтың туынды емес қаржы міндеттемелері бойынша шарт мерзімдері беріледі. Кесте Топтан төлем талап етуі мүмкін ең бастапқы мерзім негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша ағынының дисконтты емес қозғалысы негізінде құрылған. Кесте пайыздар бойынша да, сондай-ақ несие сомасы бойынша ақша ағымын қамтиды.

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жылдар	5 жылдан артық	Жиынтығы
2014 ж.						
<u>Пайызсыз:</u>						
Сауда кредиторлық берешек	59,528,624	13,767,394	18,365,863	-	-	91,661,881
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	4,050,359	-	-	4,050,359
<u>Пайыздық:</u>						
Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер	192,628	190,890	8,006,921	25,377,041	1,836,979	35,604,459
Пайыздық мөлшерлемесі тұрақты несиелер	3,133,384	7,758,883	31,176,585	262,037,355	490,305,947	794,412,154
Шығарылған облигациялар	6,970,329	-	18,113,899	178,485,104	692,954,647	896,523,979
Қаржылық жал	-	-	940,122	3,781,372	-	4,721,494
	69,824,965	21,717,167	80,653,749	469,680,872	1,185,097,573	1,826,974,326

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	1 айға дейін	1-3 ай	3 ай - 1 жыл	1-5 жылдар	5 жылдан артық	Жиынтығы
2013 ж.						
<u>Пайызсыз:</u>						
Сауда кредиторлық берешек	40,540,988	15,390,591	21,444,040	-	-	77,375,619
Басқа да ағымдағы міндеттемелер	-	-	3,474,407	-	-	3,474,407
<u>Пайыздық:</u>						
Пайыздық мөлшерлемесі құбылмалы несиелер	165,688	412,885	8,084,093	33,929,070	8,254,687	50,846,423
Пайыздық мөлшерлемесі турақты несиелер	1,666,152	7,768,157	30,923,977	190,770,369	389,508,302	620,636,957
Шығарылған облигациялар	-	-	16,471,253	133,849,486	571,999,443	722,320,182
Қаржылық жал	-	-	1,057,642	4,123,390	987,324	6,168,356
	42,372,828	23,571,633	81,455,412	362,672,315	970,749,756	1,480,821,944

Келесі кестеде Топтың қаржы активтері бойынша күтілетін төлем мерзімдері көрсетіледі. Кесте акша қозғалысы басқа кезеңде деп Топпен күтілетін жағдайлардан басқа берілген активтер бойынша пайыздарды қосқанда, қаржы активтері бойынша акша ағымдарының дисконтты емес шарт мерзімдерінің негізінде құрылған.

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1 жыл	1 жылдан артық	Белгісіз өтеу мерзімі	Жиынтығы
2014 ж.						
<u>Пайыздық:</u>						
Қысқа мерзімді салымдар	26,715,189	992,865	-	-	-	27,708,054
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	73,253	61,503	-	-	-	134,756
Басқа қаржы активтері	-	4,920,456	32,415,309	-	-	37,335,765
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	68,742	1,454,029	-	-	1,522,771
Ақша қаражаты мен оның баламалары	17,588,424	-	-	-	-	17,588,424
Туынды қаржы құралы	-	-	579,648	4,661,399	-	5,241,047
<u>Пайызсыз:</u>						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	41,255,740	-	-	-	-	41,255,740
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	734,044	-	-	734,044
Сауда дебиторлық берешек	7,443,304	14,671	191,267	-	5,232,322	12,881,564
	93,075,910	6,058,237	35,374,297	4,661,399	5,232,322	144,402,165

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(өгер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

	1 айға дейін	1 - 3 ай	3 ай - 1 жыл	1 жылдан артық	Белгісіз өтеу мерзімі	Жиынтығы
2013 ж.						
Пайыздық:						
Қысқа мерзімді салымдар	36,617,974	2,574,623	-	-	-	39,192,597
Қысқа мерзімді салымдар бойынша пайыздар	66,683	16,137	-	-	-	82,820
Басқа қаржы активтері	-	3,675,149	32,839,623	1,920,024	-	38,434,796
Басқа қаржы активтері бойынша пайыздар	-	27,086	1,044,300	151,060	-	1,222,446
Ақша қаражаты мен оның баламалары	41,135,147	-	-	-	-	41,135,147
Пайызсыз:						
Ақша қаражаты мен оның баламалары	5,556,985	-	-	-	-	5,556,985
Пайдалануы шектелген ақша қаражаты	-	-	1,170,375	-	-	1,170,375
Сауда дебиторлық берешек	7,632,390	105,905	368,854	-	4,658,654	12,765,803
Берілген несиелер	-	-	4,000,000	-	-	4,000,000
	91,009,179	6,398,900	39,423,152	2,071,084	4,658,654	143,560,969

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны тарату кезінде сату немесе еріксіз сату жағдайларын есепке алмағанда коммерциялық шарттармен хабардар болған тараптардың арасында құрал ауыстырылуы мүмкін сома ретінде анықталады. Топтың қаржы құралдарының көбісі үшін әділ құнын анықтауға арналған нарық механизмдері жоқ болғандықтан, әділ құнын бағалау кезінде құралға қатысты нақты тәуекелдер мен ағымдағы экономикалық жағдайлардың негізінде рұқсат ету керек.

Келесі әдістер мен болжамдар Компанияда қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданылады.

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламаларының баланстық құны осы қаржы құралдарын қысқа мерзімді төлеу сипатының салдарындағы олардың әділ құнына шамамен тең келеді.

Қаржы активтері мен міндеттемелері

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін баланстық құн шамамен осы қаржы құралдарының қысқа мерзімде өтелуіне қатысты әділ құн салдарына тең.

Он екі айдан көп өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін есеп мерзімінің соңына бар нарық мөлшерлемесін пайдаланумен дисконтталған болашақ ақша қаражатының ағымдағы құнын береді. Несиеге алынған құралдар бойынша орташа нарық мөлшерлемесі 31 желтоқсанға мына түрде берілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)	2013 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)
Теңге		
1 ж. бастап 5 ж. дейінгі мерзіммен	10.3	8.5
5 ж. артық мерзіммен	10.9	11.3
Шетелдік валюта		
1 ж. бастап 5 ж. дейінгі мерзіммен	8.2	9.3
5 ж. артық мерзіммен	9.6	7.4

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

Туынды қаржы құралы

Туынды қаржы құралының әділ құнының есептелуі The Royal Bank of Scotland plc пен Топтың неснелік тәуекелін көрсететін мөлшерлеме бойынша дисконтталған форвардтық айырбастау бағамы (есепті кезеңге көрсетілген) мен мәмілелік форвардтық бағамдар негізінде бағаланатын күтілетін болашақ ақша ағымдарын дисконттау арқылы жүзеге асырылды.

Неснелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздар

Банктік неснелер бойынша есептеу неснелік рейтинг параметрлері мен ұқсас өтеу мерзімдері бар неснелер бойынша сәйкес жылдың соңына қайта көтерілетін нарық мөлшерлемелерін пайдаланумен есептелінген төлеу мерзімі бойынша жеке неснелер бойынша болашақ ақша ағынын дисконттау арқылы жасалған болатын. Топ неснелерінің көптеген бөлігі халықаралық қаржы институттары мен шетелдік банктерден алынған. Нәтижесінде осы неснелер бойынша пайыздық мөлшерлемелер Қазақстан Республикасындағы коммерциялық несие ұйымдарының пайыздық мөлшерлемесінен төмен бола тұра берілген несие санаты үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемелер ретінде қарастырылады. Шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) әділ құны есептік күні жасалған орташа баға негізінде анықталған болатын.

Үнемі әділ құны бойынша бағаланатын Топтың қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны

2014 және 2013 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржы активтері мен міндеттемелерінің әділ құнының, неснелер мен шығарылған қарыздық бағалы қағаздарды есепке алмағанда, олардың баланстық құнынан айтарлықтай айырмашылығы жоқ. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша неснелер және шығарылған қарыздық бағалы қағаздардың (Еурооблигациялардың) баланстық құны мен әділ құны төмендегідей түрде көрсетілген:

	2014 ж. 31 желтоқсан		2013 ж. 31 желтоқсан	
	Баланстық құны	Әділ құны	Баланстық құны	Әділ құны
Қаржы міндеттемелері:				
Неснелер	397,798,619	390,398,236	330,238,182	331,899,338
Шығарылған қарыздық бағалы қағаздар (Еурооблигациялар)	457,017,615	451,601,264	339,929,797	361,915,812

2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның иерархиясы

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Туынды қаржы құралы		4,677,996		4,677,996
Басқа да қаржы активтері	-	38,077,081	-	38,077,081
Жиынтығы	-	42,755,077	-	42,755,077
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- облигациялар	451,601,264	-	-	451,601,264
- банктік кредиттер	-	192,886,200	6,391,385	199,277,585
- байланысты тараптардан неснелер	-	191,120,651	-	191,120,651
- қаржылық жал	-	3,109,517	-	3,109,517
Жиынтығы	451,601,264	387,116,368	6,391,385	845,109,017

«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)

2013 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша әділ құнның иерархиясы

	1 деңгей	2 деңгей	3 деңгей	Жиынтығы
Қаржы активтері				
Неснелер мен дебиторлық берешек	-	-	-	-
- байланысты тараптарға берілген неснелер	-	3,639,298	-	3,639,298
Басқа да қаржы активтері	-	38,712,644	-	38,712,644
Жиынтығы	-	42,351,942	-	42,351,942
Қаржы міндеттемелері				
Амортизациялық құнымен көрсетілетін қаржы міндеттемелері				
- облигациялар	361,915,812	-	-	361,915,812
- банктік неснелер	-	147,868,428	6,688,412	154,556,840
- байланысты тараптардан неснелер	-	177,342,498	-	177,342,498
- қаржылық жал	-	3,864,059	-	3,864,059
Жиынтығы	361,915,812	329,074,985	6,688,412	697,679,209

2 және 3-ші деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражатының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды.

Сауда дебиторлық және кредиторлық берешектің әділ құны шамамен оның баланстық құнына тең және иерархияның 3-ші деңгейіне жатады.

2014 және 2013 жылдар іші үшін әділ құнның иерархиясы деңгейлері арасында ауыстырулар болған жоқ.

40. ЕСЕПТІК КҮННЕН KEЙІНГІ БОЛҒАН ОҚИҒАЛАР

Швейцар франкінің ревальвациясы

2015 ж. 15 қаңтарда Швейцарияның Ұлттық банкі еуро бағамына 1.20 франкінен төмен түсуге мүмкіндік бермеген ұлттық валюта бағамы үшін жоғарғы шекті жойды. Нәтижесінде, швейцар валютасы АҚШ долларына қатысты 2014 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 1.02 франктен 2015 ж. 15 қаңтардағы жағдай бойынша 0.7542 франкіне дейін 26%-ға қымбаттады, бұл өз кезегінде швейцар франкіне қатысты АҚШ долларының сәйкес келетін кері-бағамы арқылы есептелетін швейцар франкіне қатысты теңге бағамына да әсер етті.

Еншілес ұйымдарды сатып алу

2015 ж. 12 қаңтарда «KTZ-Express» АҚ Топ атынан «Қорғас-Шығыс қақпасы» АЭА-тың қатысушысы болып табылатын «Estim» ЖШС-нің 100 % қатысу үлесін 500 мың теңгеге сатып алу бойынша келісімшартқа отырды. Жаңадан сатып алынған еншілес ұйымының атауы «KTZE-Khorgos Gateway» ЖШС-ке ауыстырылды.

Еншілес ұйымдардың шығуы

2015 ж. 15 қаңтарда «Локомотив» АҚ Топ атынан қызметтің елеулі түрін көрсетпейтін және де, сәйкесінше, тоқтатылған қызметтің компоненті болып табылмайтын «Ғасыр Маңыстау» ЖШС-і еншілес ұйымындағы 100% қатысу үлесін үшінші жакқа сатты. Сату нәтижесінде Топ «Ғасыр Маңыстау» ЖШС-не бақылауды жоғалтты.

Акционерге дивидендтерді төлеу

2015 ж. қаңтарда Топ 300,000 мың теңге көлемінде Акционердің алдында дивидендтер бойынша берешегін ішінара өтеді (25 Ескерту).

Сенімгерлік басқару

2015 ж. 29 қаңтарда Топ пен Комитет арасында Инвестициялар және даму министрілігінің балансында есепке алынатын «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ның 100 % пакет акциясын сенімгерлік басқару бойынша келісімшарт жасасты. Топ басты агент болғандықтан және оған табысталған шешімдерді қабылдау құқығын Комитет мүддесіне жүзеге асыратындықтан, «ҚазАвтоЖол» Ұлттық компаниясы» АҚ-ны еншілес ұйым ретінде таныған жоқ. Келісімшарт ұйымға әуежайлардың операциялық қызметінен табыс алуға құқық бермейді

Кепілдіктер

2015 ж. 19 ақпанда Компанияның «Қазақстан Даму Банкі» АҚ пайдасына берілген, Топтың қауымдасқан ұйымы «Ақтөбе рельс арқалық» ЖШС-нің міндеттемелерін орындау бойынша кепілдіктері 11,609,100 мың теңгеден 13,353,126 теңгеге ұлғайтылды.

Несиелер

2015 ж. қаңтар-ақпанында Топ атынан «Транстелеком» АҚ, «АСУ ЭДТ» жобасын жүзеге асыруға 17,513,000 мың теңге сомасына жаңартылмайтын несие желісін беру туралы Еуразиялық Даму Банкімен жасасқан Несиелік келісімі шегінде, 1,329,389 мың теңге сомасында несиелік қаражатты 2020 ж. шілдесіне дейін өтеу мерзімімен тартты. Негізгі қаражат сомасын өтеу бойынша қаңтардың 2016 ж. дейін жеңілдік кезеңі қарастырылған, осы кезеңнен кейін бұл сома жартыжылдық төлемдермен өтелуі керек. Сыйақы жартыжылдық төлемдермен жылдық 7.7% пайыз мөлшерлемесімен өтеледі. Несие Компания кепілдігімен алынған.

2015 ж. қаңтар-ақпанында Топ атынан «Транстелеком» АҚ, «ВОЛС» жобасын жүзеге асыруға 25,420,927 мың теңге сомасына несие желісін беру туралы Қазақстан Даму Банкімен жасасқан Келісім шегінде, жалпы сомасы 3,188,123 мың теңгені құрайтын несиелік қаражатты 2024 ж. маусымына дейін өтеу мерзімімен тартты. Негізгі қаражат сомасын өтеу бойынша маусымның 2016 ж. дейін жеңілдік кезеңі қарастырылған, осы кезеңнен кейін бұл сома жартыжылдық төлемдермен өтелуі керек. Сыйақы жартыжылдық төлемдермен жылдық 8% пайыз мөлшерлемесімен өтеледі. Несие Компания кепілдігімен алынған.

2015 ж. 29 қаңтарда Топ атынан «Локомотив» АҚ еншілес ұйымы, 172,123,456 еуро сомасына жасасқан 2012 ж. 31 мамырынан №1 БШС-ке қосымша келісім шегінде (19 Ескерту), жалпы сомасы 3,633,625 еуро (760,300 мың теңге) несиелік қаражат игерген болатын (COFACE төленген сыйақыны есепке алғанда). Несие 4.8% сыйақы мөлшерлемесімен берілген. 2024 ж. негізгі қарыздың өтелуі күтілуде.

2015 ж. 29 қаңтарда Топ атынан «Локомотив» АҚ еншілес ұйымы, 157,698,898 еуро сомасына жасасқан 2012 ж. 27 мамырынан №2 БШС-ке қосымша келісім шегінде (17 Ескерту), жалпы сомасы 4,453,630 еуро (931,878 мың теңге) несиелік қаражат игерген болатын (COFACE төленген сыйақыны есепке алғанда). Несие 3.04% сыйақы мөлшерлемесімен берілген. 2026 ж. негізгі қарыздың өтелуі күтілуде.

2015 ж. 30 қаңтарда Топ атынан «Востокмашзавод» АҚ —ы «Қазақстан Халық банкі» АҚ-тан алынған несие бойынша мерзімі өткен берешекті өтеді. Нәтижесінде 2015 ж. 17 ақпанда Топ «Қазақстан Халық банкі» АҚ-тан қаржыландырудың шарттарының өзгеруі туралы хат алды. Жаңа шартқа сәйкес «Востокмашзавод» АҚ-ға барлық несие желілері бойынша 2015 ж. 15 қарашасына дейін жеңілдік кезеңі берілетін болады. Жеңілдік кезеңінен кейін негізгі қарыз бен жинақталған пайыздар ай сайын тең бөліктермен қаржыландыру мерзімі аяқталғанға дейін төленетін болады (17 Ескерту).

2015 ж. 26 ақпанда Топ айналым қаражатын ұлғайтуға «Қазақстан Ұлттық Банкі» АҚ-мен 20,000,000 мың теңге сомасына 36 айға дейінгі мерзіммен жылдық 12% пайыз мөлшерлемесімен кредиттік желі алу туралы Келісім жасасты. Несие қамсыздандырылмаған. 2015 ж. 26 ақпанда несие желісі шегінде жылдық 12 % мөлшерлемесімен 6 ай мерзімімен 10,000,000 мың теңге сомасына несие игерілді.

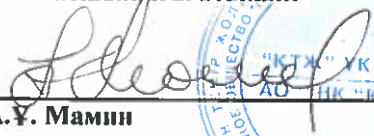
«ҚАЗАҚСТАН ТЕМІР ЖОЛЫ» ҰЛТТЫҚ КОМПАНИЯСЫ» АҚ

**2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына
түсіндірме жазба (жалғасы)
(егер өзгесі көрсетілмесе мың теңге)**

Қаржылық есептілік нысандарын бекіту

Басшылық Топтың 2014 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын 2015 ж. 13 наурызда бекітті.

Топ басшылығы атынан:

А.Ұ. Мамин
Президент

2015 ж. 13 наурыз

Ш. С. Омарбекова
Вице-президент

2015 ж. 13 наурыз

Н.Х. Әбілова
Бас бухгалтер

2015 ж. 13 наурыз